

Cofinanțat de
Uniunea Europeană

REGIO
Programul Regiunea Centru 2021-2027

Programul Regiunea Centru

PRIORITATEA 3:

O REGIUNE CU COMUNITĂȚI PRIETENOASE CU MEDIUL

OS 2.1. Promovarea eficienței energetice și reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră

Acțiunea 3.2 – Eficiență energetică în clădiri publice

Agenția pentru Dezvoltare Regională Centru
Autoritate de Management Programul Regiunea Centru
www.adrcentru.ro | E-mail: office@adrcentru.ro
Tel.: 0258-818616, Fax: 0258 – 818613, Str. Decebal, 11, 510093, Alba Iulia

Cuprins

1. PREAMBUL, ABREVIERI ȘI GLOSAR	5
1.1. Preambul	5
1.2. Abrevieri	5
1.3. Glosar.....	6
2. ELEMENTE DE CONTEXT	8
2.1. Informații generale Program	8
2.2. Prioritatea/Fond/Obiectiv de politică/Obiectiv specific.....	8
2.3. Reglementări europene și naționale, cadrul strategic, documente programatice aplicabile..	9
3. ASPECTE SPECIFICE APELULUI DE PROIECTE	10
3.1. Tipul de apel	10
3.2. Forma de sprijin (granturi; instrumentele financiare; premii)	10
3.3. Bugetul alocat apelului de proiecte.....	10
3.4. Rata de cofinanțare	10
3.5. Zona/zonile geografică(e) vizată(e) de apelul de proiecte.....	11
3.6. Acțiuni sprijinite în cadrul apelului.....	11
3.7. Grup țintă vizat de apelul de proiecte	12
3.8. Indicatori.....	12
3.9. Rezultatele așteptate	14
3.10. Operațiuni de importanță strategică.....	15
3.11. Investiții teritoriale integrate	15
3.12. Dezvoltare locală plasată sub responsabilitatea comunității.....	15
3.13. Reguli privind ajutorul de stat	15
3.14. Reguli privind instrumentele financiare	16
3.15. Acțiuni interregionale, transfrontaliere și transnaționale.....	16
3.16. Principii orizontale.....	16
3.17. Aspecte de mediu (inclusiv aplicarea Directivei 2011/92/UE a Parlamentului European și a Consiliului). Aplicarea principiului DNSH. Imunizarea la schimbările climatice.....	16
3.18. Caracterul durabil al proiectului.....	17
3.19. Acțiuni menite să garanteze egalitatea de șanse, de gen, incluziunea și nediscriminarea....	17
3.20. Teme secundare	18
3.21. Informarea și vizibilitatea sprijinului din fonduri	18
4. INFORMAȚII ADMINISTRATIVE DESPRE APELUL DE PROIECTE	21
4.1. Data deschiderii apelului de proiecte.....	21
4.2. Perioada de pregătire a proiectelor	21
4.3. Perioada de depunere a proiectelor.....	21

4.4. Modalitatea de depunere a proiectelor	21
5. CONDIȚII DE ELIGIBILITATE	22
5.1. Eligibilitatea solicitanților și partenerilor	23
5.2. Eligibilitatea activităților	30
5.3. Eligibilitatea cheltuielilor	37
5.4. Valoarea minimă și maximă eligibilă/nerambursabilă a unui proiect	45
5.5. Quantumul cofinanțării acordate	46
5.6. Durata proiectului	46
5.7. Alte cerințe de eligibilitate a proiectului	46
6. INDICATORI DE ETAPĂ	56
7. COMPLETAREA ȘI DEPUNEREA CERERILOR DE FINANȚARE	57
7.1. Completarea formularului cererii	57
7.2. Limba utilizată în completarea cererii de finanțare	57
7.3. Metodologia de justificare și detaliere a bugetului cererii de finanțare	57
7.4. Anexe și documente obligatorii la depunerea cererii	58
7.5. Aspecte administrative privind depunerea cererii de finanțare	64
7.6. Anexele și documente obligatorii la momentul contractării	65
7.7. Renunțarea la cererea de finanțare	69
8. PROCESUL DE EVALUARE, SELECȚIE ȘI CONTRACTARE A PROIECTELOR	70
8.1. Principalele etape ale procesului de evaluare, selecție și contractare	70
8.2. Conformitate administrativă – DECLARAȚIA UNICĂ	70
8.3. Etapa de evaluare preliminară – dacă este cazul (specific pentru intervențiile FSE+)	71
8.4. Evaluarea tehnică și financiară. Criterii de evaluare tehnică și financiară	71
8.5. Aplicarea pragului de calitate	74
8.6. Aplicarea pragului de excelență	75
8.7. Notificarea rezultatului evaluării tehnice și financiare.	75
8.8. Contestații	76
8.9. Contractarea proiectelor	77
9. ASPECTE PRIVIND CONFLICTUL DE INTERESE	80
10. ASPECTE PRIVIND PRELUCRAREA DATELOR CU CARACTER PERSONAL	81
11. ASPECTE PRIVIND MONITORIZAREA TEHNICĂ ȘI RAPOARTELE DE PROGRES	82
11.1. Rapoartele de progres	82
11.2. Vizitele de monitorizare	82
11.3. Mecanismul specific indicatorilor de etapă. Planul de monitorizare	83
12. ASPECTE PRIVIND MANAGEMENTUL FINANCIAR	86
12.1. Mecanismul cererilor de prefinanțare	86
12.2. Mecanismul cererilor de plată	86

Cofinanțat de
Uniunea Europeană

REGIO
Programul Regiunea Centru 2021-2027

12.3. Mecanismul cererilor de rambursare.....	87
12.4. Graficul cererilor de prefinanțare/plată/rambursare	87
12.5. Vizitele la fața locului.....	88
13.MODIFICAREA GHIDULUI SOLICITANTULUI	89
13.1. Aspectele care pot face obiectul modificărilor prevederilor ghidului solicitantului	89
13.2. Condiții privind aplicarea modificărilor pentru cererile de finanțare aflate în procesul de selecție (condiții tranzitorii).....	89
14.ANEXE.....	90

1. PREAMBUL, ABREVIERI ȘI GLOSAR

1.1. Preambul

Acest document reprezintă un îndrumar pentru pregătirea proiectelor și completarea corectă a cererilor de finanțare de către potențialii solicitanți ai Priorității 3. O regiune cu comunități prietenoase cu mediul/ Acțiunii 3.2. Eficiența energetică în clădiri publice din cadrul Programului Regiunea (PR) Centru, aferent perioadei 2021-2027. Toate aspectele cuprinse în acest Ghid sunt obligatorii, și pot fi interpretate în mod exclusiv de către Agenția pentru Dezvoltare Regională Centru, în calitate de Autoritate de Management responsabilă de gestionarea și implementarea programului, cu respectarea legislației în vigoare și folosind metoda de interpretare sistematică.

Vă recomandăm ca, înainte de a începe completarea cererii de finanțare, să vă asigurați că ați parcurs toate informațiile din prezentul document și să vă asigurați că ați înțeles toate aspectele legate de specificul intervențiilor Priorității 3. O regiune cu comunități prietenoase cu mediul / Acțiunii 3.2. Eficiența energetică în clădiri publice din cadrul PR Centru, aferent perioadei 2021-2027.

Vă recomandăm ca, până la data limită de depunere a cererilor de finanțare, să consultați periodic pagina de internet www.regiocentru.ro, pentru a urmări eventualele modificări ale condițiilor, precum și alte comunicări/clarificări pentru accesarea fondurilor în cadrul PR Centru, aferent perioadei 2021-2027.

5

Totodată, la sediul Agenției pentru Dezvoltare Regională Centru funcționează un birou de informare, unde solicitanții pot fi asistați, în mod gratuit, în clarificarea unor aspecte legate de completarea și pregătirea cererii de finanțare. În acest sens, solicitanții de finanțare pot formula solicitări de clarificări în ceea ce privește datele/informațiile cuprinse în prezentul ghid, inclusiv anexele acestuia, începând cu data deschiderii apelului, prin email, la adresa helpdesk@adrcentru.ro. Termenul de răspuns este de 10 zile lucrătoare de la data transmiterii solicitării.

Întrebările frecvente și răspunsurile la acestea vor fi publicate periodic pe pagina web a programului www.regiocentru.ro/faq.

1.2. Abrevieri

ADR - Agenția pentru Dezvoltare Regională

AM PR C - Autoritatea de Management pentru Programul Regiunea Centru

CE - Comisia Europeană

CF - Cerere finanțare

CM PR C - Comitetul de Monitorizare al Programului Regional Centru

RDC - Regulament Dispoziții Comune (Regulament 1060/2021)

DALI - Documentație de avizare a lucrărilor de intervenție

DNSH - Do No Significant Harm („A nu prejudicia în mod semnificativ”)

ETF - Evaluare tehnică și financiară

FEDR - Fondul European de Dezvoltare Regională

GES - Gaze cu Efect de Seră

OCPI - Oficiul de Cadastru și Publicitate Imobiliară

OS - Obiectiv specific

LMI – Lista monumentelor istorice

MO – Monitorul oficial

PDR - Planul de Dezvoltare Regională

P - Priorități (de investiție)

PAED -Plan de acțiune pentru energie durabilă

PNIESC - Planul Național Integrat de Energie și Schimbări Climatice 2021-2030

POR 2014-2020 – Programul Operațional Regional 2014-2020

PT – Proiect tehnic

SEAP - Sistemul electronic al achizițiilor publice

SF – Studiu de fezabilitate

SNRTL – Strategia Națională de Renovare pe termen lung pentru sprijinirea renovării parcului național de clădiri rezidențiale și nerezidențiale, atât publice, cât și private, și transformarea sa treptată într-un parc imobiliar cu un nivel ridicat de eficiență energetică și decarbonat până în 2050, aprobată prin HG 1034/2020

UAT - Unitate Administrativ Teritorială

UE - Uniunea Europeană

VNA – valoare actualizată netă

1.3. Glosar

Pentru consultarea definițiilor la nivel de program se va accesa lista disponibilă la următorul link <https://www.regiocentru.ro/documente-utile/>. În sensul prezentului ghid următorii termeni se folosesc cu următoarele înțelesuri:

Clădire - ansamblu de spații cu funcțiuni precizate, delimitat de elementele de construcție care alcătuiesc anvelopa clădirii, inclusiv sistemele tehnice aferente acesteia, în care energia este utilizată pentru reglarea climatului interior.

Certificat de performanță energetică (CPE) pentru o clădire este un document scris care certifică performanța energetică a clădirii, în care sunt detaliate principalele caracteristici termice și energetice ale construcției și instalațiilor aferente acesteia, rezultate din analiza termică și energetică; formatul și conținutul CPE sunt prevăzute în „Metodologia de calcul a performanței energetice a clădirilor, indicativ Mc 001-2022

Imobil - terenul, cu sau fără construcții, de pe teritoriul unei unități administrativ-teritoriale, aparținând unuia sau mai multor proprietari, care se identifică printr-un număr cadastral unic.

Imunizare la schimbările climatice – proces de prevenire a vulnerabilității infrastructurii la potențialele efecte pe termen lung ale schimbărilor climatice, asigurându-se în același timp respectarea principiului „eficiența energetică înainte de toate” și faptul că nivelul emisiilor de gaze cu efect de seră generate de proiect este compatibil cu obiectivul privind neutralitatea climatică stabilit pentru 2050;

Performanța energetică îmbunătățită - îmbunătățirea clasificării energetice a locuinței cu cel puțin o clasă energetică documentată pe baza certificatelor de performanță energetică (CPE).

Reabilitare moderată – renovarea în urma căreia rezultă o economie de energie primară între 30% și 60%.

Reabilitare profundă – renovarea în urma căreia rezultă o economie de energie primară de peste 60%.

Cofinanțat de
Uniunea Europeană

REGIO
Programul Regiunea Centru 2021-2027

Reziliența – capacitatea unui sistem de a rezista și de a se adapta unei varietăți de șocuri, simultane sau consecutive, menținându-și funcțiile esențiale și fără a-și pierde pe termen mediu și lung capacitatea de gestionare și recuperare a efectelor negative și de a asigura dezvoltarea durabilă.

2. ELEMENTE DE CONTEXT

2.1. Informații generale Program

Programul Regiunea Centru (PR Centru) își propune continuarea viziunii strategice privind dezvoltarea regiunii, completând direcțiile, acțiunile și prioritățile din PDR 2014-2020 implementate prin POR 2014-2020 și alte programe naționale.

Viziunea strategică a PR Centru, în concordanță cu viziunea strategică din PDR Centru 2021-2027 și Strategia de Specializare Inteligentă a Regiunii Centru este ca *Regiunea Centru să devină o regiune mai curată, atractivă pentru locuitorii săi și turiști, cu o economie competitivă bazată pe cunoaștere și inovare în care grija pentru mediu și utilizarea rațională și durabilă a resurselor să fie o prioritate.*

Informații suplimentare privind PR Centru pot fi consultate accesând <https://www.regiocentru.ro/programul-regiunea-centru-2021-2027/#>.

2.2. Prioritatea/Fond/Obiectiv de politică/Obiectiv specific

Obiectivul de politică 2	<i>O Europă mai verde, reziliență, cu emisii reduse de dioxid de carbon care se îndreaptă către o economie cu zero emisii de dioxid de carbon, prin promovarea tranziției către o energie curată și echitabilă, a investițiilor verzi și albastre, a economiei circulare, a atenuării schimbărilor climatice și a adaptării la acestea, a prevenirii și gestionării riscurilor, precum și a unei mobilități urbane durabile</i>
---------------------------------	---

Obiectivul Specific 2.1	Promovarea eficienței energetice și reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră
--------------------------------	---

Prioritatea 3	O regiune cu comunități prietenoase cu mediul
----------------------	--

Acțiunea 3.2	Eficiență energetică în clădiri publice
---------------------	--

Acest apel de proiecte derivă din **Prioritatea 3. O regiune cu comunități prietenoase cu mediul** al PR Centru, care se implementează în cadrul **Obiectivului de Politică 2. O Europă mai verde, reziliență, cu emisii reduse de dioxid de carbon care se îndreaptă către o economie cu zero emisii de dioxid de carbon, prin promovarea tranziției către o energie curată și echitabilă, a investițiilor verzi și albastre, a economiei circulare, a atenuării schimbărilor climatice și a adaptării la acestea, a prevenirii și gestionării riscurilor, precum și a unei mobilități urbane durabile,** respectiv sub obiectivul specific **2.1. Promovarea eficienței energetice și reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră** și obiectivul specific 2.7 Creșterea protecției și conservării naturii, a biodiversității și a infrastructurii verzi, inclusiv în zonele urbane, precum și reducerea tuturor formelor de poluare.

Prin intervențiile propuse prin obiectivul specific **2.1. Promovarea eficienței energetice și reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră**, PR Centru are în vedere sprijinirea măsurilor de renovare energetică eficientă a fondului construit regional. Aceste măsuri răspund nevoilor identificate prin Planul de Dezvoltare Regională Centru 2021-2027 și sunt în concordanță cu prioritățile europene și naționale stabilite prin PNIESC¹, SNRTL² dar și cu cele stabilite în PDR³ Centru.

Măsurile sprijinite prin acest OS vizează **renovarea moderată și/sau aprofundată a clădirilor publice prin creșterea performanței și eficienței energetice a clădirilor publice, utilizarea eficientă a resurselor și reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră de la nivel regional**. Sunt încurajate proiectele, care creează sinergii cu inițiativa New European Bauhaus, după caz, și care integrează valorile de bază ale acestei inițiative, conform obiectivului specific abordat în cadrul acestui apel. Inițiativa **New European Bauhaus** reprezintă o abordare practică a Pactului Verde European prin care se dorește crearea unor oportunități durabile și inclusive pentru toți cetățenii, abordând caracterul participativ (toți cetățenii ar trebui să-și exprime punctele de vedere cu privire la spațiul în care doresc să locuiască, să contribuie la **transformarea verde și digitală** și să beneficieze, în egală măsură, de multiplele beneficii ale acestor procese). Informații suplimentare despre Noul Bauhaus European sunt disponibile pe pagina web dedicată: https://europa.eu/new-european-bauhaus/index_en și în lista documentelor utile în elaborarea proiectelor finanțate prin Programul Regiunea Centru disponibilă pe <https://www.regiocentru.ro/documente-utile/>.

2.3. Reglementări europene și naționale, cadrul strategic, documente programatice aplicabile

Prezentul ghid a fost întocmit în conformitate cu legislația națională și comunitară aplicabilă, prevederile acestuia nefiind de natură să prejudicieze normele legale.

Lista orientativă a actelor normative naționale și comunitare aplicabile poate fi consultată la adresa <https://www.regiocentru.ro/documente-utile/>.

Solicitantul/Beneficiarul are obligația de a asigura furnizarea către AM a următoarelor categorii de date privind utilizarea fondurilor: prenumele, numele și data nașterii beneficiarului real/beneficiarilor reali al/ai destinatarului fondurilor sau al contractantului, astfel cum este definit la art.3, alin.(6) din DIRECTIVA (UE) 2015/849 a Parlamentului European și a Consiliului din 20 mai 2015 privind prevenirea utilizării sistemului financiar în scopul spălării banilor sau finanțării terorismului, de modificare a Regulamentului (UE) nr. 648/2012 al Parlamentului European și al Consiliului și de abrogare a Directivei 2005/60/CE a Parlamentului European și a Consiliului și a Directivei 2006/70/CE a Comisiei.

¹ Planul național integrat în domeniul energiei și schimbărilor climatice 2021-2030, aprobat prin HG nr. 1.076 din 4 octombrie 2021

² Strategia Națională de Renovare pe Termen Lung aprobată prin HG nr. 1.034 din 27 noiembrie 2020

³ Planul de Dezvoltare Regională Centru 2021-2027 aprobat prin Hotărârea CDR Centru nr 17 din 19 octombrie 2022

3. ASPECTE SPECIFICE APELULUI DE PROIECTE

3.1. Tipul de apel

Apelul este de tip competitiv cu termen limită de depunere a cererilor de finanțare.

Astfel, proiectele pot fi depuse doar în perioada menționată în cadrul subsecțiunii 4.3 a prezentului document, în limita fondurilor disponibile acestui apel de proiecte.

Pot intra în etapa de contractare proiectele care se încadrează în alocarea financiară, care în urma evaluării tehnice și financiare au obținut un punctaj de minim 50 de puncte, care nu au fost notat cu 0 la criteriile menționate în grila ETF (conform instrucțiunilor de completare) și care îndeplinesc criteriile obligatorii menționate în grila de verificare a documentațiilor tehnico-economice.

În caz de punctaj egal între unul sau mai mulți solicitanți, departajarea se va face în funcție de ordinea depunerii proiectului.

Demararea etapei de contractare se va realiza pentru proiectele care se încadrează în alocarea financiară disponibilă.

3.2. Forma de sprijin (granturi; instrumentele financiare; premii)

Prin prezentul apel de proiecte sprijinul se va acorda sub formă de grant.

3.3. Bugetul alocat apelului de proiecte

Alocarea financiară corespunzătoare acestui apel este de **72.490.588 euro**, din care sprijin FEDR **61.617.000 euro** și **10.873.588 euro** finanțare de la bugetul de stat și bugetul local.

În cadrul prezentului apel de proiecte, există posibilitatea supracontractării conform OUG nr. 133/2021 – art. 15, alin. 1, lit. b) și art. 5, alin. 2 al HG nr. 829/2022, în funcție de disponibilitatea fondurilor, pe baza instrucțiunilor emise de AM PR Centru.

ATENȚIE! Alocarea lansată poate fi diminuată în scopul finanțării proiectelor etapizate în conformitate cu legislația în vigoare privind închiderea Programelor Operaționale Regionale 2014-2020.

3.4. Rata de cofinanțare

Rata de cofinanțare din partea Uniunii Europene este maxim 85% din valoarea cheltuielilor eligibile ale proiectului prin Fondul European de Dezvoltare Regională (FEDR), la care se adaugă:

- maxim 13% din valoarea cheltuielilor eligibile ale proiectului reprezintă rata de cofinanțare din bugetul de stat (BS) și minim 2% din valoarea cheltuielilor eligibile reprezintă contribuția solicitantului – **unități administrativ teritoriale locale și instituții publice locale**, respectiv
- minim 15% din valoarea cheltuielilor eligibile ale proiectului reprezintă contribuția solicitantului - **autorități publice centrale**.

În cazul unui parteneriat între una sau mai multe autorități publice centrale și una sau mai multe unități administrativ teritoriale sau instituții publice locale, cota de contribuție proprie la valoarea totală eligibilă la nivelul proiectului va fi stabilită ca urmare a aplicării diferențiate a cotelor de contribuții aferente fiecărei categorii de Solicitanți-membrii din cadrul parteneriatului astfel:

- 15% în cazul autorităților publice centrale
- 2% în cazul **unităților administrativ teritoriale locale și instituțiilor publice locale**.

Cursul valutar la care se calculează încadrarea în alocarea financiară a apelului de proiecte este cursul de schimb Inforeuro, valabil în luna lansării apelului de proiecte, respectiv luna **ieulie 2023**
1 euro= 4.9638 lei.

3.5. Zona/zonele geografică(e) vizată(e) de apelul de proiecte

Zona vizată de prezentul apel de proiecte trebuie să fie situată în **Regiunea Centru**, România (județele Alba, Brașov, Covasna, Harghita, Mureș, Sibiu), **mediul urban și rural**.

3.6. Acțiuni sprijinite în cadrul apelului

Acest apel are în vedere acordarea de sprijin financiar nerambursabil pentru renovarea energetică a fondului construit regional (clădiri publice) și măsuri de sprijin ce contribuie la creșterea ponderii de surse regenerabile în consumul de energie al clădirilor din Regiune, inclusiv măsuri privind întărirea capacității administrative a autorităților publice pentru dezvoltarea de proiecte care vizează măsuri de renovare aprofundată a clădirilor.

Obiectiv specific :

- renovarea energetică a fondului construit regional și respectiv, reabilitarea moderată si/sau aprofundată, până în 2029, a 72600 mp de clădiri publice din Regiunea Centru
- Creșterea capacității administrative a autorităților publice pentru dezvoltarea de proiecte dedicate promovării eficienței energetice și reducerii emisiilor de gaze cu efect de seră
- Reducerea cu 30% a emisiilor de gaze cu efect de seră generat de fondul construit regional
- Reducerea consumului anual de energie primară a fondului construit regional

Acțiunile sprijinite* în cadrul Priorității 3, **Acțiunea 3. 2 – Eficiență energetică în clădiri publice** vizează:

- Măsuri de creștere a eficienței energetice în clădirile publice în strictă corelare cu măsurile prevăzute în raportul de audit energetic
- Măsuri auxiliare care contribuie la implementarea proiectului pentru care se solicită finanțare (măsurile auxiliare investiției de bază vor fi realizate în strictă corelare cu nevoile clădirilor)
- Acțiuni ce vizează întărirea capacității administrative a autorităților publice pentru dezvoltarea de proiecte care vizează "deep renovation" pe eficiență energetică prin dezvoltarea de ghiduri și soluții de bune practici etc. și elaborarea de strategii pentru eficiență energetică

* Acțiunile eligibile sprijinite în cadrul apelului sunt detaliate în subcapitol 5.2.2 Activități eligibile

3.7. Grup țintă vizat de apelul de proiecte

Grupul țintă vizat de prezentul apel de proiecte: utilizatorii clădirilor publice din mediul urban și rural; entități și instituții publice locale și centrale, autorități publice locale și centrale care au în proprietate clădiri publice cu diferite funcțiuni: administrative, educaționale, de sănătate, culturale, sociale, sportive, din sistemul de apărare, siguranță națională și ordine publică, etc; universități de stat.

3.8. Indicatori

3.8.1. Indicatori de realizare

Indicatorii de realizare sunt indicatori de măsurare a rezultatelor specifice ale intervenției. În cazul prezentului apel, indicatorul de realizare, **RCO 19**, se definește ca fiind suprafața netă a clădirilor publice (mp) care obțin o performanță energetică mai bună datorită sprijinului primit prin PR Centru.

Indicatori de program

ID	Indicator de realizare	UM	Valoare de referință	Valoarea țintă (2029)
RCO 19	Clădiri publice cu performanță energetică îmbunătățită ⁴ (suprafață)	mp	0	72600

12

Indicatori de proiect

ID	Indicator de realizare	UM	Valoare de referință	Valoarea țintă (2029)
RCO 19	Clădiri publice cu performanță energetică îmbunătățită (suprafață)	mp	0	X_1

X_1 = este definit printr-o valoare numerică și reprezintă aria totală desfășurată a imobilului ce face obiectul renovării energetice (în cazul mai multor componente, se va avea în vedere însumarea tuturor suprafețelor reabilitate respectiv $S_{total} = S_{desfășurată\ componenta\ 1\ reabilitată\ energetic} + ... + S_{desfășurată\ componenta\ n\ reabilitată\ energetic}$)

ATENȚIE! Indicatorii de realizare vor fi preluați în cererea de finanțare (Secțiunea *Indicatori de realizare și de rezultat*) centralizat, la nivel de proiect.

⁴ **Performanța energetică îmbunătățită** - îmbunătățirea clasificării energetice a locuinței cu cel puțin o clasă energetică documentată pe baza certificatelor de performanță energetică (CPE).

3.8.2. Indicatori de rezultat

Indicatori de rezultat sunt indicatori de măsurare a efectelor intervențiilor sprijinite. În cazul prezentului apel, indicatorii de rezultat vizați sunt:

- **RCR 26 Consum anual de energie primară (MWh/an)** – acest indicator se definește ca fiind cantitatea totală anuală a consumului energetic al entităților sprijinite prin PI 3 din PR Centru (clădiri publice și rezidențiale). Valoarea de referință se calculează la consumul energetic anual primar înainte de intervenție, iar valoarea atinsă se referă la consumul energetic anual primar în anul după intervenție. Pentru clădiri, ambele valori vor fi documentate prin certificate energetice în concordanță cu Directiva 2010/31/EU
- **RCR 29 Emisii de gaze cu efect de seră estimate (echivalent tone de CO₂/an)** - acest indicator se definește ca fiind valoarea totală estimată a emisiilor de gaze cu efect de seră a entităților/proceselor sprijinite (clădiri publice și rezidențiale). Valoarea de referință se referă la nivelul estimate al emisiilor de gaze cu efect de seră în anul dinaintea începerii intervenției, iar valoarea atinsă se calculează bazat pe nivelul de performanță energetică din timpul anului după încheierea intervenției.

Indicatori de program

ID	Indicator de rezultat	UM	Valoare de referință	Valoarea țintă (2029)
RCR 26	Consum anual de energie primară	MWh / an	36708	14,437.44
RCR 29	Emisii de gaze cu efect de seră estimate	tCO ₂ /an	8600	6050

Indicatori de proiect

Pentru monitorizarea efectelor sprijinului primit prin Prioritatea 3, Acțiunea 2, la nivelul fiecărui proiect vor fi evidențiați următorii indicatori:

- Consumul anual de energie primară - (kWh/m² an)
- Emisii de gaze cu efect de seră estimate (echivalent kgCO₂/m² an)

NOTĂ: Calculul indicatorilor se va face pe baza certificatelor de performanță energetică (EPC). Aceștia vor fi preluați în cererea de finanțare, centralizat, la nivel de proiect. Centralizarea la nivel de cerere de finanțare a indicatorilor de proiect exprimați în kWh/m²an și respectiv kgCO₂/m²an se realizează prin utilizarea mediei aritmetice ponderate (având în vedere suprafața desfășurată a clădirii).

ID	Indicator de rezultat	UM	Valoare la începutul implementării proiectului	Valoare la finalul implementării proiectului
RCR 26	Consum anual de energie primară	kWh/m ² , an	X_1	Scădere min 30% (renovare moderată) în comparație cu starea de pre-renovare Scădere min 60% (renovare aprofundată) în comparație cu starea de pre-renovare
RCR 29	Emisii de gaze cu efect de seră estimate	kgCO ₂ /m ² , an	X_2	Scădere minim 30% în comparație cu emisiile ex-ante.

X_1 = este definit printr-o valoare numerică și reprezintă consumul anual de energie primară (kWh/m² an) înainte de implementarea proiectului.

X_2 = este definit printr-o valoare numerică și reprezintă nivelul de emisii de GES al imobilului ce face obiectul proiectului înainte de implementarea acestuia. Valoarea indicatorului anual se va obține prin înmulțirea diferenței rezultate privind emisiile echivalent CO₂ cu suprafața utilă a spațiului încălzit al clădirii.

3.8.3. Indicatori suplimentari specifici Apelului de Proiecte (dacă este cazul)

- Consum anual specific de energie finală pentru încălzire (kWh/m² an)

14

	UM	Valoare la începutul implementării proiectului	Valoare la finalul implementării proiectului
Consumul anual specific de energie finală pentru încălzire (kWh/m ² an)	kWh/m ² , an	X_1	Scădere minim 50% în comparație cu starea de pre-renovare

X_1 = este definit printr-o valoare numerică și reprezintă consumul anual specific de energie finală pentru încălzire (kWh/m² an) înainte de implementarea proiectului.

Centralizarea la nivel de cerere de finanțare a indicatorilor se realizează prin utilizarea mediei aritmetice ponderate (având în vedere suprafața utilă încălzită a clădirii). Formula de calcul exemplificativă pentru calculul consumului anual specific de energie finală pentru încălzire (kWh/m²/an) la nivel de proiect = Valoare indicator Componenta 1 x Suprafața utilă încălzită Componenta 1 + ... + Valoare indicator Componenta n x Suprafața utilă încălzită Componenta n) / (Suprafața utilă încălzită Componenta 1 + ... + Suprafața utilă încălzită Componenta n).

NOTĂ: Nu se acceptă identificarea și cuantificarea în cadrul cererii de finanțare a altor indicatori în afara celor menționați în cadrul secțiunii 3.8. din prezentul Ghid.

3.9. Rezultatele așteptate

Rezultate așteptate: acest apel este coordonat pentru atingerea viziunii și obiectivelor strategice asumate PR Centru în ceea ce privește creșterea calității vieții locuitorilor prin

îmbunătățirea performanței energetice a fondului de clădiri publice și rezidențiale pe perioada de implementare a Programului.

Tabloul regional arată că pentru a crește performanța energetică a fondului construit regional sunt necesare investiții și sprijin suplimentar. Statisticile arată că, deși în ultimii ani la nivel regional s-au înregistrat progrese pentru reabilitarea energetică a clădirilor, consumul final de energie a scăzut foarte puțin, în timp ce necesitățile și posibilitatea de economisire sunt foarte mari. În acest context, în conformitate cu obiectivul strategic P 3 – *Creșterea calității vieții locuitorilor prin îmbunătățirea performanței energetice a fondului de clădiri publice și rezidențiale*, prin intervențiile sprijinite în cadrul acestui apel **sunt vizate următoarele rezultate:**

- Renovarea energetică a cel puțin 72.600 mp de clădiri publice de la nivel regional
- Reducerea cu cel puțin 30% a consumului anual de energie primară a clădirilor publice reabilite energetic;
- Reducerea cu cel puțin 30% a emisiilor de gaze cu efect de seră generate de clădirile reabilite
- Reducerea cu cel puțin 50% a consumului de energie finală pentru încălzire

În cererea de finanțare, rezultatele vor fi cuantificate la nivel de clădire.

3.10. Operațiuni de importanță strategică

15

Nu este cazul.

3.11. Investiții teritoriale integrate

Nu este cazul.

3.12. Dezvoltare locală plasată sub responsabilitatea comunității

Nu este cazul.

3.13. Reguli privind ajutorul de stat

Prin prezentul ghid **nu sunt finanțate proiectele care intră sub incidența ajutorului de stat** sau în cadrul cărora sunt identificate elemente de natura ajutorului de stat.

În conformitate cu prevederile articolului 107 alin. (1) din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene (TFUE), este considerat ajutor de stat incompatibil cu Piața Internă a UE orice măsură de sprijin a unui Stat Membru care îndeplinește cumulativ următoarele condiții:

- ✓ să fie acordată de către stat sau de către unitățile administrative teritoriale, din resurse de stat sau resurse ale unităților administrativ-teritoriale, ori de alte organisme care administrează surse ale statului sau ale colectivităților locale indiferent de formă;
- ✓ să fie selectivă;
- ✓ să asigure un avantaj agentului economic;
- ✓ să distorsioneze ori să amenințe să distorsioneze concurența sau să afecteze comerțul dintre statele membre ale Uniunii Europene.

Ținând seama de specificul activităților care urmează a fi finanțate în cadrul Priorității 3. O regiune cu comunități prietenoase cu mediul/Acțiunii 3.2 Eficiență energetică în clădiri publice, activități care nu au caracter economic, precum și de faptul că entitățile beneficiare ale finanțării nu au calitatea de operatori economici în relație cu aceste activități, nu sunt îndeplinite condițiile cumulative privind încadrarea în categoria ajutorului de stat, prin urmare **acest apel de proiecte nu intră sub incidența prevederilor referitoare la ajutorul de stat.**

În etapa de implementare, contractorii cu care beneficiarii vor încheia contracte de achiziție publică vor fi selectați doar pe baza unor proceduri competitive, transparente, necondiționate și nediscriminatorii, în condițiile legii, incidența ajutorului de stat fiind astfel exclusă de la nivelul prestatorului/furnizorului/executantului.

Proiectele finanțate vor respecta **principiul nonprofitului**, așa cum acesta este descris în art. 192 din Regulamentul CE 1046/2018. În cazul proiectelor generatoare de profit, solicitantul va întocmi bugetul ținând cont de acest profit.

Modul de calcul se regăsește în macheta de analiza previziune financiară (Anexa 14 –Macheta de analiza și previziune financiară), iar contribuția solicitantului la valoarea cheltuielilor fiind diminuată corespunzător.

3.14. Reguli privind instrumentele financiare

Nu este cazul.

3.15. Acțiuni interregionale, transfrontaliere și transnaționale

Nu este cazul.

3.16. Principii orizontale

Respectarea principiilor orizontale menționate la nivelul Acordului de Parteneriat și Programului Regiunea Centru se va realiza pe toată perioada de elaborare, implementare și durabilitate a proiectelor.

Proiectele care includ măsuri suplimentare cadrului legal în vigoare, vor fi punctate în grila de evaluare tehnică și financiară.

Pentru stabilirea abordării optime a respectării acestor principii, se vor avea în vedere, fără a se limita la, actele normative naționale și comunitare prevăzute în Lista cuprinzând legislația orientativă aplicabilă, disponibilă pe site-ul <https://www.regiocentru.ro/documente-utile/>.

3.17. Aspecte de mediu (inclusiv aplicarea Directivei 2011/92/UE a Parlamentului European și a Consiliului). Aplicarea principiului DNSH. Imunizarea la schimbările climatice

Proiectele finanțate vor avea în vedere, pe toată perioada de implementare a proiectului, respectarea obligațiilor prevăzute în PR Centru pentru implementarea principiului „Do No Significant Harm” (DNSH) așa cum acesta este definit prin Regulamentul (UE) 852/2020 privind instituirea unui cadru care să faciliteze investițiile durabile. În acest sens, solicitantul

va descrie la secțiunea relevantă din cererea de finanțare și anexele sale, modul în care sunt respectate obligațiile minime prevăzute de legislația specifică aplicabilă, acțiunile suplimentare propuse (dacă este cazul), precum și modul de respectare a principiilor DNSH în implementarea proiectelor. Pentru analiza modului în care principiul DNSH este respectat, solicitantul de finanțare va avea în vedere metodologia disponibilă la adresa <https://www.regiocentru.ro/documente-utile/> privind abordarea principiului DNSH în Programul Regiunea Centru. Solicitantul va avea în vedere respectarea principiului DNSH inclusiv la întocmirea documentațiilor de atribuire a contractelor de achiziție.

Totodată, în faza de evaluare se va verifica dacă proiectele propuse respecta principiul DNSH prin parcurgerea și completarea unei liste de verificare DNSH (conform modelului prezentat în Metodologie).

Imunizarea infrastructurii finanțate la schimbări climatice, respectiv adaptarea la schimbările climatice și atenuarea efectelor nocive asupra mediului și rezistența în fața dezastrelor, va fi avută în vedere atât în etapa de elaborare, cât și pe durata implementării proiectelor, precum și în etapa de exploatare și întreținere a investițiilor, asigurându-se astfel durabilitatea infrastructurii și standardul serviciilor cu abordarea adecvată a riscurilor climatice. Pe durata exploatarei, infrastructura creată va fi eficient monitorizată și din perspectiva evenimentelor climatice. În acest sens, proiectul integrează măsuri de atenuare și de adaptare la schimbările climatice respectând Orientările Comisiei Europene privind imunizarea la schimbările climatice.

De asemenea, solicitantul va avea în vedere, în mod special: Raportul de mediu pentru PR Centru 2021-2027 și Analiza privind evaluarea principiului DNSH în PR CENTRU 2021-2027: <https://www.regiocentru.ro/programul-regiunea-centru-2021-2027/>.

3.18. Caracterul durabil al proiectului

Obiectivele de mediu și climă reprezintă obiective transversale care definesc strategia și intervențiile PR Centru, urmărind sustenabilitatea ecologică, respectiv considerentele legate de mediu definite la nivel european. Se vor încuraja proiecte care susțin dezvoltarea durabilă și care aleg opțiunile de implementare care contribuie la îmbunătățirea performanței de mediu, la dezvoltarea unei economii moderne durabile, competitive și eficientă din punct de vedere al utilizării resurselor.

3.19. Acțiuni menite să garanteze egalitatea de șanse, de gen, incluziunea și nediscriminarea

În implementarea PR Centru, precum și în etapele de elaborare și implementare a proiectelor, se va asigura respectarea drepturilor fundamentale și conformitatea cu Carta Drepturilor Fundamentale a UE, a Convenției Națiunilor Unite privind Drepturile Persoanelor cu dizabilități și a actelor normative relevante europene și naționale, nefiind eligibile pentru finanțare proiectele care contravin principiilor orizontale din art. 9 al RDC.

Egalitatea de gen, accesibilitatea, incluziunea și nediscriminarea pe bază de rasă, origine etnică, religie sau convingeri, dizabilitate, vârstă sau orientare sexuală, sunt urmărite în toate etapele de elaborare, evaluare, implementare a proiectelor și vor reprezenta condiții obligatorii de îndeplinit pentru accesarea fondurilor europene.

Proiectele finanțate vor avea în vedere necesitatea eliminării inegalităților și promovarea egalității de șanse între femei și bărbați, precum și combaterea discriminării pe bază de sex, rasă sau origine etnică, dizabilitate, vârstă sau orientare sexuală și aplicarea principiilor orizontale privind egalitatea de șanse, incluziunea și nediscriminarea prin respectarea prevederilor naționale legislative în vigoare, condiție de eligibilitate pentru accesarea fondurilor. Nu sunt susținute acțiuni care contribuie, sub orice formă, la segregare sau excluziune. Intervențiile sprijinite prin fonduri vor ține cont de principiile și domeniile prioritare promovate prin Strategia națională privind drepturile persoanelor cu dizabilități 2022-2027, urmărindu-se ca rezultatele proiectelor finanțate prin această intervenție să permită accesul persoanelor cu dizabilități în condiții de egalitate și nediscriminare.

Pentru stabilirea abordării optime a respectării acestor principii, se vor avea în vedere, fără a se limita la, actele normative naționale și comunitare prevăzute în Lista cuprinzând legislația orientativă aplicabilă, disponibilă pe site-ul <https://www.regiocentru.ro/documente-utile/>.

De asemenea, solicitantul va avea în vedere, în mod special:

- "Ghidul pentru aplicarea Cartei Drepturilor Fundamentale a UE în implementarea fondurilor europene nerambursabile" disponibil <https://mfe.gov.ro/minister/perioade-de-programare/perioada-2021-2027/>
- Strategia națională privind drepturile persoanelor cu dizabilități 2022-2027; Ghidul CDPD - Ghid privind Reflectarea Convenției ONU privind drepturile persoanelor cu dizabilități în pregătirea și implementarea programelor și proiectelor cu finanțare nerambursabilă alocată României în perioada 2021-2027: <https://mfe.gov.ro/minister/punctul-de-contact-pentru-implementarea-conventiei-privind-drepturile-persoanelor-cu-dizabilitati/>

3.20. Teme secundare

Nu este cazul.

3.21. Informarea și vizibilitatea sprijinului din fonduri

Conform prevederilor Regulamentului Comisiei Europene nr. 1060/2021, art. 50, beneficiarii proiectelor cu finanțare europeană au obligația de a comunica sprijinul obținut și vor asigura vizibilitatea acestuia, inclusiv a rezultatelor obținute. Astfel, beneficiarii proiectelor finanțate din fonduri europene trebuie să informeze publicul larg cu privire la contribuția obținută din partea fondurilor, cel puțin prin măsurile de comunicare minime obligatorii și trebuie să se asigure că beneficiarii finali ai proiectului/ persoanele care participă la proiecte au fost informați/ informate cu privire la finanțarea europeană.

În acest sens, se va realiza afișarea corespunzătoare a elementelor de identitate vizuală obligatorii și se vor respecta măsurile de comunicare și vizibilitate obligatorii cuprinse în Manualul de identitate vizuală (MIV) PR Centru 2021-2027, publicat pe pagina www.regiocentru.ro, precum și instrucțiunile emise de AM, unde și când este cazul. Conform Regulamentului UE menționat anterior, în cazul în care beneficiarul nu își respectă obligațiile ce îi revin conform contractului de finanțare referitor la Comunicare și vizibilitate și în cazul în care nu se iau măsuri de remediere, Autoritatea de Management aplică măsuri, cu luarea în

considerare a principiului proporționalității, putând anula până la 3% din sprijinul din partea fondurilor pentru operațiunea în cauză.

Elementele obligatorii de identitate vizuală care vor fi folosite pe materialele de comunicare/vizibilitate sunt:

- emblema UE, însoțită obligatoriu de declarația de finanțare „Cofinanțat de Uniunea Europeană”, în varianta bilingvă, unde este cazul;
- sigla Guvernului României;
- sigla Programului “Regiunea Centru” .

Măsurile minime obligatorii de comunicare și vizibilitate, aplicabile tuturor proiectelor sunt următoarele:

- **Panouri/plăci permanente:** se vor amplasa în cazul proiectelor finanțate din Programul Regiunea Centru a căror valoare totală **depășește 500.000 EUR**, care implică investiții fizice (ex. infrastructură de transport, lucrări de construcții, reabilitare, modernizare, extindere, etc.) sau achiziționarea de echipamente. Beneficiarii pot alege să monteze fie panouri permanente, fie plăci permanente.
- **Afișe/Afișaj electronic** - în cazul proiectelor a căror valoare totală **nu depășește 500.000 euro** sau prin care nu se achiziționează echipamente și nu se realizează investiții fizice, se va expune cel puțin unui afiș cu dimensiunea minimă A3 sau un afișaj electronic echivalent.
- **Autocolante/plăcuțe:** În cazul proiectelor a căror valoare totală nu depășește 500.000 EUR, dar în cadrul cărora sunt achiziționate echipamente, se vor utiliza autocolante/plăcuțe, în funcție de materialul din care este confecționat echipamentul/utilajul. Beneficiarul va avea în vedere faptul că autocolantele/plăcuțele se vor aplica pe mijloacele fixe în cadrul proiectului care au o **valoare de achiziție mai mare sau egală cu 5.000 lei fără TVA.**
- **Site oficial și cont social media:** afișarea pe site-ul oficial și/sau pe contul/conturile de social media al beneficiarului (dacă există un astfel de site/pagină), a unei descrieri a proiectului, inclusiv a scopurilor și rezultatelor acestuia, evidențiind sprijinul financiar din partea UE.
- **Comunicate/Anunțuri de presă:** Beneficiarul va publica un comunicat/anunț de presă la începutul și la finalizarea proiectului pe site-ul propriu sau în orice alt mediu de comunicare cu vizibilitate mare pentru publicul

Totodată **pentru proiectele cu o valoare totală mai mare de 10 milioane euro**, beneficiarul va propune după semnarea contractului de finanțare un Plan de acțiuni de comunicare dedicate, care să cuprindă cel puțin 3 acțiuni diferite de comunicare/promovare, aferente următoarelor activități:

- Organizare unui eveniment cu ocazia lansării / finalizării proiectului; în cadrul acestuia vor fi invitați să participe reprezentanți ai Comisiei Europene, Guvernului României și ai autorității de management;
- Realizare de clipuri pe toată perioada de implementare a proiectului, pentru ilustrarea progresului înregistrat, care se vor promova online pe website proiect/website propriu - subpagină dedicată proiectului, precum și în social media;

- Realizarea unui clip de prezentare la finalizarea proiectului, care va cuprinde cadrele filmate pe parcursul implementării proiectului
- Promovarea proiectului prin campanii derulate prin social media (cel puțin 3 postări pe câte două canale social media ale beneficiarului); postările vor avea la bază pozele și clipurile realizate pentru ilustrarea progresului din cadrul proiectului.

Beneficiarii vor avea în vedere prevederile Contractului de finanțare- Condiții generale (aprobat prin Ordinul MIPE nr 2041/2023) și Condiții specifice. Informații detaliate referitoare la regulile de identitate vizuală și măsurile obligatorii necesare pregătirii cererilor de finanțare se regăsesc în Ghidului de Identitate Vizuală 2021-2027 (elaborat de Ministerul Investițiilor și Proiectelor Europene, cu respectarea prevederilor Art. 50 din Regulamentul (UE) 2021/1060) disponibil pe www.fonduri-ue.ro, în Manualul de Identitate Vizuală (MIV) PR Centru 2021-2027 publicat pe pagina www.regiocentru.ro, precum și în documentele de actualizare ale acestora (dacă este cazul) publicate pe respectivele site-uri.

4. INFORMAȚII ADMINISTRATIVE DESPRE APELUL DE PROIECTE

4.1. Data deschiderii apelului de proiecte

Data deschidere apel de proiecte: **14 iulie 2023**

4.2. Perioada de pregătire a proiectelor

Solicitanții vor avea la dispoziție o perioadă de pregătire a proiectelor cuprinsă între data deschiderii apelului de proiecte și data depunerii acestuia în cadrul sistemului informatic MYSMIS 2021 / SMIS2021+.

4.3. Perioada de depunere a proiectelor

4.3.1. Data și ora pentru începerea depunerii de proiecte

Data și ora de începere a depunerii de proiecte: **14 august 2023, ora 12.00**

4.3.2. Data și ora închiderii apelului de proiecte

Data și ora de închidere a apelului de proiecte: **14 februarie 2024, ora 12.00**

4.4. Modalitatea de depunere a proiectelor

21

În cadrul prezentului apel de proiecte, cererile de finanțare se vor depune exclusiv prin aplicația electronică MYSMIS, disponibilă la adresa web <http://mysmis2021.gov.ro/>, doar în intervalul menționat la secțiunile de mai sus.

Data depunerii cererii de finanțare este considerată data transmiterii acesteia prin intermediul sistemului electronic MYSMIS 2021 / SMIS2021+.

5. CONDIȚII DE ELIGIBILITATE

Cererea de finanțare (inclusiv anexele/modelele la cererea de finanțare) completată de către solicitant, face obiectul verificării eligibilității solicitantului și a proiectului, pe baza criteriilor enumerate în continuare.

Criteriile de eligibilitate trebuie respectate de solicitant individual/parteneriat (lider și parteneri), începând cu data depunerii cererii de finanțare și pe tot parcursul procesului de evaluare selecție și contractare, precum și pe perioada de implementare și durabilitate a contractului de finanțare, în condițiile stipulate de acesta, cu excepția:

- criteriului de eligibilitate referitor la valoarea minimă eligibilă a proiectului, a cărui respectare este obligatorie până la momentul încheierii contractului de finanțare, inclusiv

Pentru obținerea finanțării, solicitantul și proiectul trebuie să respecte toate criteriile de eligibilitate mai jos menționate, în termenele stabilite în prezentul ghid și anexele la acesta.

De asemenea, solicitantul are obligația de a asigura fonduri suficiente și realiste în bugetul proiectului, precum și termene realiste pentru realizarea activităților, cu încadrarea în limitele maxime prevăzute pentru buget sau cu încadrarea în durata maximă de implementare a proiectului.

Solicitantul care se încadrează în condițiile de eligibilitate prevăzute în prezentul ghid **poate depune mai multe cereri de finanțare**, respectând prevederile prezentului ghid.

22

Prin prezentul apel de proiecte este sprijinită realizarea de investiții pentru **creșterea eficienței energetice a clădirilor⁵ publice** din mediul urban și rural din Regiunea Centru, **deținute** (aflate în proprietate publică sau în administrare/concesiune) de entitățile eligibile menționate la secțiunea 5.1.2 și ocupate (în care își desfășoară activitatea) de aceleași entități eligibile și/sau de alte entități publice decât cele care le dețin, dar care se încadrează în categoria solicitanților eligibili.

În cadrul acestei acțiuni vor fi eligibile și **clădirile identificate ca monumente istorice**. Pentru aceste clădiri măsurile de renovare vor fi corelate cu analize/expertize ce vor stabili necesitatea intervențiilor în relație cu principiile conservării și restaurării monumentelor istorice și cu necesitatea utilizării contemporane a acestora, fiind însoțite de avizele autorităților competente din domeniul conservării monumentelor.

O cerere de finanțare va include o singură clădire publică existentă în cadrul căreia solicitantul/ții și/sau ocupantul/ții, după caz, își desfășoară activitatea. În cazul unei clădiri publice tip corpuri/secții/pavilioane etc., construcții individuale, unde toate corpurile au aceeași funcțiune și sunt amplasate în aceeași localitate și, în cadrul cărora solicitantul/ții și/sau ocupantul/ții, după caz, își desfășoară activitatea, o cerere de finanțare poate cuprinde una, mai

⁵ Conform Legii nr. 372/2005, republicată, termenul „clădire” este definit ca *ansamblu de spații cu funcțiuni precizate, delimitat de elementele de construcție care alcătuiesc anvelopa clădirii, inclusiv sistemele tehnice aferente acesteia, în care energia este utilizată pentru reglarea climatului interior.*

multe sau toate aceste componente care vor face obiectul proiectului, în condițiile prevăzute la secțiunea 5.1, precum și la celelalte secțiuni din Ghid.

Solicitantul va menționa în cererea de finanțare în mod distinct care sunt clădirile (existente) care reprezintă Componente în cadrul proiectului, pentru care se vor verifica criteriile de eligibilitate și selecție, în condițiile prevăzute la secțiunea 5 din prezentul Ghid.

Criteriile de eligibilitate din prezenta secțiune se verifica pentru fiecare clădire.

5.1. Eligibilitatea solicitanților și partenerilor

Solicitantul/partenerul eligibil, în sensul prezentului ghid, reprezintă entitatea care îndeplinește cumulativ criteriile enumerate și prezentate în cadrul prezentei secțiuni.

5.1.1. Cerințe generale privind eligibilitatea solicitanților și partenerilor

1) Solicitantul/Membrii parteneriatului, precum și reprezentanții legali ai acestora, care își exercita atribuțiile de drept, îndeplinesc, condițiile de eligibilitate, respectiv NU se încadrează în situațiile de excludere prezentate mai jos, începând cu data depunerii cererii de finanțare:

A. Organizația solicitantă nu trebuie să se încadreze în vreuna dintre următoarele situații începând cu data depunerii cererii de finanțare, pe perioada de evaluare, selecție și contractare:

- a) Să se afle în stare de faliment/ insolvență sau obiectul unei proceduri de lichidare sau de administrare judiciară, a încheiat acorduri cu creditorii în cadrul procedurilor anterior menționate și-a suspendat activitatea economică sau face obiectul unei proceduri în urma acestor situații sau se află în situații similare în urma unei proceduri de aceeași natură prevăzute de legislația sau de reglementările naționale;
- b) Să facă obiectul unei proceduri legale pentru declararea sa într-una din situațiile de la punctul a.
- c) să fie găsit vinovat printr-o hotărâre judecătorească definitivă pentru comiterea unei fraude/infracțiuni referitoare la obținerea și utilizarea fondurilor europene și/sau a fondurilor publice naționale aferente acestora, în conformitate cu prevederile Codului Penal aprobat prin Legea nr. 286/2009, cu modificările și completările ulterioare.

B. Reprezentantul legal care își exercită atribuțiile de drept pe perioada procesului de evaluare, selecție și contractare trebuie să nu se afle într-una din situațiile de mai jos:

- a) să fie subiectul unui conflict de interese definit în conformitate cu prevederile naționale/comunitare în vigoare sau să se afle într-o situație care are sau poate avea ca efect compromiterea obiectivității și imparțialității procesului de evaluare, selecție, contractare și implementare a proiectului.
- b) Să se afle în situația de a induce grav în eroare Autoritatea de Management sau comisiile de evaluare și selecție, prin furnizarea de informații incorecte în cadrul prezentului apel de proiecte sau a altor apeluri de proiecte derulate în cadrul PR Centru
- c) Să se afle în situația de a încerca/de a fi încercat să obțină informații confidențiale sau să influențeze comisiile de evaluare și selecție sau Autoritatea de Management pe

parcursul procesului de evaluare a prezentului apel de proiecte sau a altor apeluri de proiecte derulate în cadrul PR Centru

- d) Să fi suferit condamnări definitive în cauze referitoare obținerea și utilizarea fondurilor europene și/sau a fondurilor publice naționale aferente acestora.

C. Organizația solicitantă trebuie să se regăsească în următoarele situații:

- a) în cazul solicitantului pentru care au fost stabilite debite în sarcina sa ca urmare a măsurilor legale întreprinse de autoritatea de management, acesta va putea încheia contractul de finanțare în următoarele situații:
- recunoaște debitul stabilit în sarcina sa de autoritatea de management pentru PR Centru și îl achită integral, atașând dovezi în acest sens, cu excepția proiectelor aflate în implementare, pentru care recunoaște debitul stabilit și îl achită integral sau își exprimă acordul cu privire la stingerea acestuia din valoarea cererilor de rambursare ulterioare, aferente proiectului în cadrul căruia a fost constatat.
 - a contestat în instanța notificările/procese verbale/notele de constatare a unor debite și prin decizie a instanțelor de judecată acestea au fost suspendate de la executare, anexând dovezi în acest sens.
- b) Sa fi achitat obligațiile de plată nete către bugetul de stat și respectiv bugetul local în ultimul an calendaristic /în ultimele 6 luni.
- c) deține dreptul legal de a desfășura activitățile prevăzute în cadrul proiectului.

2) Solicitantul (individual/unul din parteneri) deține drepturi asupra imobilului (clădire și teren), obiect al proiectului, care îi conferă dreptul de a realiza investiția începând cu data depunerii cererii de finanțare

24

Solicitantul și/sau partenerii trebuie să demonstreze existența dreptului invocat asupra imobilului pe care se propune a se realiza investiția în cadrul cererii de finanțare, conform legislației în vigoare*:

Pentru categoriile de solicitanți incluse în tipul 1 la secțiunea 5.1.2:

a) dreptul de proprietate publică

b) dreptul de administrare a imobilului aflat în proprietate publică

**în conformitate cu prevederile Legii nr. 50/1991, republicată, cu modificările și completările ulterioare*

Pentru categoriile de solicitanți incluse în tipul 2 la secțiunea 5.1.2:

a) dreptul de proprietate

b) drept de concesiune

c) drept de administrare

asupra imobilului obiect al cererii de finanțare în conformitate cu prevederile Codului Civil

Pentru categoriile de solicitanți incluse în tipul 3 la secțiunea 5.1.2, cel puțin unul dintre membrii parteneriatului deține (în proprietate, administrare și concesiune) o clădire publică care este ocupată (în care își desfășoară activitatea) cel puțin unul dintre membrii parteneriatului și se vor avea în vedere drepturile descrise pentru categoriile de solicitanți de tip 1 sau 2, după caz.

În cazul proprietății publice, înscrierea dreptului de proprietate trebuie să fie definitivă la momentul contractării.

Se acceptă înscrierea provizorie în cartea funciară doar a dreptului de proprietate publică cu condiția depunerii unui extras de carte funciară cu înscrierea definitivă a dreptului respectiv cel mai târziu în etapa de contractare, în caz contrar proiectul fiind respins.

Nu se accepta înscrierea provizorie a dreptului de administrare/concesiune.

În cazul administrării sau concesiunii se face referire la acestea ca drepturi reale, aferente proprietății publice, prevăzute în Legea nr. 287/2009 privind Codul Civil, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

Prin imobil obiect al proiectului se înțelege terenul și clădirea ce fac obiectul proiectului.

Solicitantul deține dreptul de execuție a lucrărilor de construcții asupra imobilului ce face obiectul proiectului, conform legislației în vigoare.

Sunt neeligibile proiectele (cererile de finanțare) care implică:

- construirea de clădiri noi, cu excepția proiectelor (cererilor de finanțare) care implică construirea de clădiri care adăpostesc centrale termice, ca urmare a cerințelor ISU privind măsurile de prevenire a incendiilor la exploatarea instalațiilor de încălzire locală și centralizată sau a proiectelor care implică construirea lifturilor în exteriorul unei clădiri în cazuri argumentate tehnic și funcțional-arhitectural
- numai lucrări care nu se supun autorizării, conform prevederilor Legii 50/1991;
- numai achiziția de echipamente, dotări și active necorporale (cap. 4.4, cap 4.5, cap. 4.6 din devizul general conform Anexei 7 la HG 907/2016)

NOTĂ: În situația în care pe parcursul procesului de evaluare, selecție și contractare, dar și în perioada de implementare, sunt sesizate anumite probleme marginale privind dovedirea drepturilor reale asupra imobilelor sau privind condițiile de realizare a investițiilor proiectului, conform ghidului solicitantului pentru proiectele prin care se realizează lucrări de construire, se va solicita un **Memoriu tehnic din partea proiectantului** care să stabilească dacă proiectul poate fi considerat funcțional fără acele investiții/obiecte asupra cărora s-au constatat unele probleme marginale. În situația în care proiectantul argumentează în Memoriul tehnic că proiectul nu este funcțional fără acele lucrări, proiectul va fi respins sau contractul de finanțare va fi reziliat. În situația în care proiectantul argumentează în Memoriul tehnic că proiectul este funcțional fără acele lucrări, solicitantul se angajează să scoată acele lucrări în afara proiectului, prin reproiectare, dacă este cazul, și să elimine cheltuielile corespunzătoare din buget sau să le considere neeligibile, după caz.

3) Solicitantul/partenerii va/vor asigura caracterul durabil al investiției în conformitate cu art. 65 din Regulamentul Parlamentului European și al Consiliului nr. 1060/2021⁶:

Perioada pentru care este conferit dreptul de administrare/concesiune asupra imobilului obiect al proiectului solicitanților eligibili și/sau partenerilor acestora trebuie să fie acoperitoare

⁶ Regulamentul al Parlamentului European și al Consiliului nr. 1060/2021 de stabilire a dispozițiilor comune privind Fondul european de dezvoltare regională, Fondul social european Plus, Fondul de coeziune, Fondul pentru o tranziție justă și Fondul european pentru afaceri maritime, pescuit și acvacultură și de stabilire a normelor financiare aplicabile acestor fonduri, precum și Fondului pentru azil, migrație și integrare, Fondului pentru securitate internă și Instrumentului de sprijin financiar pentru managementul frontierelor și politica de vize

pentru durată menționată la articolul 65 din RDC în vederea asigurării caracterului durabil al investiției, respectiv o perioadă de cinci ani de la data efectuării plății finale în cadrul contractului de finanțare. Această perioadă se va calcula estimativ, luându-se în considerare perioada derulării procesului de evaluare, selecție și contractare, perioada de implementare a proiectului și respectiv de efectuare a plății finale, la care se adaugă perioada de 5 ani anterior menționată.

Solicitantul, în cazul în care va primi finanțare din PR Centru pentru investiții în infrastructură, trebuie ca pe perioada de durabilitate:

- a. să mențină investiția realizată (asigurând mentenanța necesară);
- b. să nu realizeze o modificare asupra calității dreptului său asupra imobilului, decât în condițiile prevăzute în contractul de finanțare;
- c. să nu realizeze o modificare substanțială care afectează natura, obiectivele sau condițiile de realizare și care ar determina subminarea obiectivelor inițiale ale investiției.

Aceste elemente constituie clauze de reziliere a contractelor de finanțare.

Solicitantul/partenerii va/vor completa **Declarația unică** Anexa 2 prin care își asumă respectarea principiilor enunțate mai sus pe toată durata de valabilitate/durabilitate a contractului de finanțare (respectiv 5 ani de la efectuarea plății finale).

ATENȚIE! Dacă pe parcursul perioadei de implementare a proiectului, sau în perioada de durabilitate a acestuia, sunt afectate condițiile de construire/exploatare asupra infrastructurii imobilului aferent proiectului, beneficiarul are obligația contractuală de a returna finanțarea acordată, precum și alte penalități, dacă este cazul, în conformitate cu prevederile contractuale.

4) Imobilul ce face obiectul proiectului îndeplinește cumulativ, începând cu data depunerii cererii de finanțare, următoarele condiții:

Nu este afectat de limitări legale, convenționale, judiciare ale dreptului real invocat, incompatibile cu realizarea activităților proiectului, respectiv:

- nu este afectat de limite ale dreptului deținut de solicitant care sunt incompatibile cu realizarea activităților proiectului.
- nu face obiectul unor litigii în curs de soluționare la instanțele judecătorești cu privire la situația juridică a terenului și infrastructurii imobilului, având ca obiect contestarea dreptului invocat de solicitant pentru realizarea proiectului în conformitate cu criteriul de eligibilitate aferent.
- nu face obiectul revendicărilor potrivit unor legi speciale în materie sau dreptului comun.
- este liber de sarcini și interdicții în sensul în care nu există niciun act sau fapt juridic care împiedică sau limitează, total sau parțial, exercitarea unuia sau mai multor atribute ale dreptului pe care solicitantul îl deține în scopul implementării proiectului.
- este liber de orice sarcini sau interdicții ce afectează implementarea proiectului(*)

(*)În accepțiunea AMPR Centru se acceptă dreptul de administrare înscris în cartea funciară și care nu afectează condițiile de implementare.

Solicitantul va informa în termen de 5 zile lucrătoare Autoritatea de Management cu privire la orice modificare survenită în circumstanțele sus-menționate pe parcursul procedurii de evaluare și contractare a cererii de finanțare, precum și pe parcursul derulării contractului de finanțare în cazul în care cererea de finanțare propusă va fi acceptată.

Pentru elementele de mai sus, nu vor conduce la respingerea cererii de finanțare acele limite ale dreptului de proprietate care nu sunt incompatibile cu realizarea activităților proiectului (de ex. servituți legale, servitutea de trecere cu piciorul etc).

De asemenea, în cadrul acestei priorități, nu se consideră sarcină sau interdicție care afectează implementarea proiectului și care să conducă la respingerea cererii de finanțare din procesul de verificare:

- închirierea/darea în folosință gratuită/concesiunea unor suprafețe din terenul aferent imobilului, cu condiția ca respectivele limite ale dreptului de proprietate să nu fie incompatibile cu realizarea activităților/ implementarea proiectului,
- închirierea/darea în folosință gratuită/concesiunea unor spații din clădirea aferentă imobilului, în condițiile precizate la secțiunea 5.7, punctul 24 din prezentul document.

Garanțiile reale asupra imobilelor (ex. ipotecă etc.) sunt considerate în accepțiunea AM PR incompatibile cu realizarea proiectelor de investiții în cadrul PR Centru.

Proiectul devine neeligibil dacă intervine o hotărâre judecătorească definitivă (privind imobilul) până la finalizarea perioadei de durabilitate.

Solicitantul va completa în acest sens Anexa 2 – Declarația unică.

27

5) Solicitantul are capacitatea financiară de a asigura :

- contribuția proprie declarată în secțiunea aferentă din Cererea de Finanțare (minim 2% în cazul unităților administrativ teritoriale locale și instituțiilor publice locale și minim 15% în cazul autorităților publice centrale din valoarea cheltuielilor eligibile)
- finanțarea tuturor costurilor, inclusiv costurile neeligibile, dar necesare, aferente proiectului
- resursele financiare necesare implementării optime a proiectului în condițiile rambursării ulterioare a cheltuielilor eligibile, din fondurile Uniunii
- cheltuielile de funcționare și întreținere aferente proiectului care includ investiții în infrastructură sau investiții productive, în vederea asigurării sustenabilității financiare a acestora.

Aspectele care privesc capacitatea financiară sunt asumate prin **Declarația unică** (Anexa 2), atașată la data depunerii cererii de finanțare și în hotărârea/decizia de aprobare a proiectului și a cheltuielilor legate de proiect, atașată în etapa de contractare. În cazul parteneriatului, dovada capacității financiare se face de lider și/sau partener după caz.

Prin acordul de parteneriat se va stabili cota parte cu care va participa fiecare partener la asigurarea contribuției proprii a solicitantului. Se va anexa hotărârea fiecărui partener de a participa la asigurarea finanțării proiectului, cu indicarea sumelor cu care participă la acoperirea fiecărei categorii de cheltuieli.

5.1.2. Categoriile de solicitanți eligibili

În cadrul acestui apel sunt eligibile următoarele categorii de solicitanți:

Tipul 1:

- **Autoritățile publice centrale:** ministerele, alte organe de specialitate care se organizează în subordinea sau în coordonarea Guvernului ori a ministerelor, instituțiile publice din subordinea sau coordonarea Guvernului ori a ministerelor, autoritățile administrative autonome; instituția prefectului (OUG nr. 57/2019 privind Codul Administrativ, cu modificările și completările ulterioare);
- **Unitățile Administrativ Teritoriale din Regiunea Centru** (UAT județ⁷, municipii reședință de județ, municipii, orașe, comune)
- **Instituțiile publice și serviciile publice organizate ca instituții publice de interes local sau județean** (finanțate din bugetul local), aflate în subordinea unităților administrative teritoriale; definite conform Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 57/2019 privind Codul Administrativ, cu modificările și completările ulterioare; Legii nr. 273/2006 privind finanțele publice locale, cu modificările și completările ulterioare;

Tipul 2:

- **Instituții de învățământ superior de stat din Regiunea Centru** cuprinse în Anexa nr. 2 - Structura instituțiilor de învățământ superior de stat, domeniile de studii universitare de licență și specializările/programele de studii acreditate sau autorizate să funcționeze provizoriu, locațiile geografice de desfășurare, numărul de credite de studii transferabile pentru fiecare program de studii universitare, formă de învățământ și limbă de predare, precum și numărul maxim de studenți care pot fi școlarizați în anul universitar 2022 - 2023 a HG nr. 433/2022 privind aprobarea Nomenclatorului domeniilor și al specializărilor/programele de studii universitare și a structurii instituțiilor de învățământ superior pentru anul universitar 2022-2023, precum și anexa nr.2 - Domeniile și programele de studii universitare de master, locațiile geografice de desfășurare, numărul de credite de studii transferabile pentru fiecare program de studii universitare, formă de învățământ sau limbă de predare, precum și numărul maxim de studenți care pot fi școlarizați în anul universitar 2022 - 2023, în cadrul instituțiilor de învățământ superior de stat a HG nr.434/2022 privind domeniile și programele de studii universitare de master acreditate și numărul maxim de studenți ce pot fi școlarizați în anul universitar 2022-2023.

Tipul 3:

- **Parteneriate între entitățile de mai sus**, în conformitate cu prevederile legale, cu respectarea condiției ca în cazul parteneriatelor dintre UAT și instituțiilor publice locale, partenerii să aparțină aceluiași județ;

Solicitanții eligibili se încadrează într-una din următoarele situații:

- Pentru categoriile de solicitanți incluse în tipul 1:
 - dețin (în proprietate publică sau administrare) și ocupă (își desfășoară activitatea) o clădire publică
- sau

⁷ Locul de implementare a proiectelor ai căror beneficiari sunt UAT județ este situat în comune, orașe, municipii reședințe de județ, municipii

- dețin (în proprietate publică sau administrare) o clădire publică care este ocupată (în care își desfășoară activitatea) de aceștia și/sau de alte entități publice din categoria autorităților publice centrale, UAT-urilor și instituțiilor publice locale (descrise mai sus)
- b. Pentru categoriile de solicitanți incluse în tipul 2
 - dețin drepturi de proprietate, concesiune sau drept de administrare, potrivit dispozițiilor art. 866 și următoarele ale Codului Civil, asupra imobilului obiect al cererii de finanțare
- c. Pentru categoriile de solicitanți incluse în tipul 3:
 - cel puțin unul dintre membrii parteneriatului deține (în proprietate, administrare și concesiune) o clădire publică care este ocupată (în care își desfășoară activitatea) cel puțin unul dintre membrii parteneriatului

Criteriul se interpretează în corelare cu criteriul 24 din secțiunea 5.7.

5.1.3. Categoriile de parteneri eligibili

În cadrul acestui apel se pot constitui **parteneriate între categoriile de solicitanți enunțate la secțiunea 5.1.2**, cu respectarea condițiilor de eligibilitate ale prezentului document.

În cazul parteneriatelor dintre UAT și instituțiilor publice locale, partenerii să aparțină aceluiași județ.

5.1.4. Reguli și cerințe privind parteneriatul

29

Criteriile de eligibilitate ale solicitantului se aplică și partenerului. Nu există restricții cu privire la numărul partenerilor. Liderul parteneriatului se va indica clar în toate documentele aferente proiectului.

În scopul constituirii parteneriatelor se încheie un **Acord de parteneriat**, în scopul implementării proiectului – conform modelului orientativ din ghid (Anexa 9).

Acordul de parteneriat va stabili modalitatea de distribuire a cheltuielilor totale ale proiectului (atât cele eligibile, cât și cele neeligibile), modalitatea de cooperare între parteneri, atât în timpul cât și ulterior implementării proiectului, pe durata operării obiectivului de investiție. Partenerii vor respecta legislația specifică și pe cea generală, inclusiv pe cea în domeniul achizițiilor publice, a protecției mediului, egalității de șanse și nediscriminării.

NOTĂ: În cazul proiectelor care vizează unitățile de învățământ preuniversitar de stat, relația de subordonare față de unitățile administrativ teritoriale se verifică sub aspectul asigurării finanțării complementare (conform prevederilor din Legea educației naționale nr.1/2011, cu modificările și completările ulterioare) din bugetele locale ale unităților administrativ teritoriale de care aparțin.

În cazul proiectelor care vizează unități sanitare publice, relația de subordonare față de unitățile administrativ teritoriale se verifică sub aspectul asigurării finanțării respectivelor unități sanitare și din bugetele locale ale unităților administrativ teritoriale de care aparțin (a se vedea Legea nr. 95/2006, republicată, privind reforma în domeniul sănătății, cu modificările și completările ulterioare).

5.2. Eligibilitatea activităților

5.2.1. Cerințe generale privind eligibilitatea activităților

În cadrul prezentului apel de proiecte se acordă sprijin pentru investițiile ce vizează **creșterea eficienței energetice a clădirilor publice** din mediul urban și rural din Regiunea Centru, **deținute** (aflate în proprietate publică sau în administrare/concesiune) de entitățile eligibile menționate la secțiunea 5.1.2 și **ocupate** (în care își desfășoară activitatea) de aceleași entități eligibile și/sau de alte entități publice decât cele care le dețin, dar care se încadrează în categoria solicitanților eligibili

Categoriile de măsuri specifice sprijinite în cadrul Priorității 3, Acțiunea 2. Eficiență energetică în clădiri publice sunt detaliate în secțiunea 5.2.2 a prezentului document.

Activitățile eligibile propuse în cadrul cererilor de finanțare reprezintă obligații contractuale ce vor fi monitorizate pe parcursul implementării proiectului.

5.2.2. Activități eligibile

ACTIVITĂȚI AFERENTE ACTIVITĂȚII DE BAZĂ

- I. **Măsuri de creștere a eficienței energetice în clădirile publice în strictă corelare cu măsurile prevăzute în raportul de audit energetic**
- II. **Măsuri auxiliare care contribuie la implementarea proiectului pentru care se solicită finanțare (măsurile auxiliare investiției de bază vor fi realizate în strictă corelare cu nevoile clădirilor)**

ACTIVITĂȚI CONEXE ACTIVITĂȚII DE BAZĂ

- III. **Acțiuni ce vizează întărirea capacității administrative a autorităților publice pentru dezvoltarea de proiecte care vizează "deep renovation" pe eficiență energetică prin dezvoltarea de ghiduri și soluții de bune practici etc. și elaborarea de strategii pentru eficiență energetică**
 - IV. **Activități de proiectare și consultanță pentru elaborarea cererii de finanțare și managementul implementării proiectului, auditul financiar al proiectului, informare și publicitate**
- I. **Măsuri de creștere a eficienței energetice în clădirile publice în stricta corelare cu măsurile prevăzute în raportul de audit energetic** (cu asigurarea condițiilor de confort interior) includ lucrări de intervenție/activități aferente investiției de bază

i. Lucrările de construcții și instalații:

a) Lucrări de reabilitare termică a elementelor de anvelopă a clădirii;

- izolarea termică a fațadei – parte vitrată și asigurarea unui nivel ridicat de etanșeitate la aer a clădirii, prin montarea adecvată a tâmplăriei termoizolante în anvelopa clădirii, prin înlocuirea tâmplăriei exterioare existente (inclusiv a celei aferente accesului în clădirea publică) cu tâmplărie termoizolantă cu performanță ridicată dotată, după caz, cu dispozitive/fante/grile pentru ventilarea spațiilor ocupate și evitarea apariției condensului pe elementele interioare de anvelopă; închiderea balcoanelor și/sau a logiilor cu tâmplărie

termoizolantă, inclusiv izolarea termică a parapetilor; înlocuirea tâmplăriei interioare (uși de acces și ferestre) către spațiile neîncălzite sau insuficient încălzit,

- izolarea termică a fațadei – parte opacă și asigurarea unui nivel ridicat de etanșeitate la aer a clădirii, prin aplicarea de tehnologii adecvate de reducere a permeabilității la aer a elementelor de anvelopă opace și asigurarea continuității stratului etanș la nivelul anvelopei clădirii, în care se pot cuprinde termoizolarea terasei, respectiv termoizolarea planșeului peste ultimul nivel în cazul existenței șarpantei, cu sisteme termoizolante, după caz; înlocuirea învelitorii cu o soluție alternativă, în măsura în care este justificată printr-o performanță termică superioară, care ar contribui la creșterea performanței energetice a clădirii (îmbunătățirea izolării și inerției termice);
- repararea/construirea acoperișului tip terasă/șarpantă, dacă aceasta nu conduce la încărcări suplimentare care să determine schimbarea încadrării clădirii în clasa de risc seismic (prin încadrarea în clasa I), fapt care să conducă la declararea acesteia ca neeligibilă, inclusiv repararea sistemului de colectare a apelor meteorice de la nivelul terasei/la nivelul învelitoare tip șarpantă;
- lucrări specifice reabilitării fațadelor clădirilor clasate ca monument istoric/ clădiri amplasate într-o zonă de protecție a monumentelor istorice și/sau în zone construite protejate aprobate conform legii, în scopul reducerii transferului termic și îmbunătățirii calității aerului interior
- izolarea termică a planșeului peste sol/subsol neîncălzit, a pereților subsolului (când acesta este utilizat/încălzit pentru desfășurarea activității /urmează a fi utilizat/încălzit pentru desfășurarea activității)
- izolarea termică a podului existent al clădirii (când acesta este utilizat/ încălzit pentru desfășurarea activității sau urmează a fi utilizat/încălzit pentru desfășurarea activității);
- izolarea termică a pereților interiori, conform soluției tehnice, în cazuri argumentate tehnic și arhitectural;
- izolarea termică a pereților care formează anvelopa clădirii ce delimitează spațiul încălzit de alte spații comune neîncălzite; izolarea termică a pereților ce delimitează spațiul încălzit de alte spații cu alte temperaturi de utilizare

b) Lucrările de reabilitare/modernizare termică a sistemului de încălzire/ a sistemului de furnizare a apei calde de consum, pot cuprinde:

- repararea/înlocuirea instalației de distribuție între punctul de racord al sistemului centralizat de furnizare a energiei termice și planșeul peste subsol/canal termic, inclusiv izolarea termică a acesteia, în scopul reducerii pierderilor de căldură și masă, precum și montarea robinetelor de presiune diferențială la baza coloanelor de încălzire în scopul creșterii eficienței sistemului de încălzire prin autoreglarea termohidraulică a rețelei;
- înlocuirea/dotarea cu corpuri de încălzire cu radiatoare/ventiloconvectoare;
- montarea/repararea/înlocuirea instalației de distribuție a agentului termic pentru încălzire și apă caldă de consum, inclusiv de legătură între clădirea/clădirile eligibile care face/fac obiectul proiectului și clădirea tip centrală termică;

ATENȚIE! PR Centru nu sprijină investiții legate de înlocuirea sistemelor de încălzire cu ardere pe bază de combustibili fosili solizi sau înlocuirea sistemelor de încălzire cu ardere pe bază gaz.

- reabilitarea și modernizarea instalației de distribuție a agentului termic - încălzire și apă caldă de consum, inclusiv zonarea (control zonal) și echilibrarea instalațiilor termice, montarea de

robinete cu cap termostatic la radiatoare și izolarea conductelor din subsol/canal termic în scopul reducerii pierderilor de căldură și masă;

- montarea debitmetrelor pe racordurile de apă caldă și apă rece și a contoarelor de energie termică, inclusiv cele dotate cu dispozitive de înregistrare și transmitere la distanță a datelor;
- reabilitarea/modernizarea instalației de apă și/sau a colectoarelor de canalizare menajeră și/sau pluvială în vederea reducerii consumului de resurse;

c) Instalarea unor sisteme alternative de producere a energiei electrice și/sau termice pentru consum propriu

- Instalarea, după caz, a unor sisteme alternative de producere a energiei: sisteme descentralizate de alimentare cu energie utilizând surse regenerabile⁸ de energie, precum instalații cu captatoare solare termice sau electrice, instalații cu panouri solare fotovoltaice, microcentrale care funcționează în cogenerare de înaltă eficiență și sisteme centralizate de încălzire și/sau de răcire, pompe de căldură și/sau centrale termice, schimbătoare de căldură sol-aer, recuperatoare de căldură, în scopul reducerii consumurilor energetice din surse convenționale și a emisiilor de gaze cu efect de seră etc. pentru consum propriu

Măsurile ce contribuie la creșterea ponderii de surse regenerabile, inclusiv biomasa (a se vedea Nota de mai jos) în consumul de energie vor fi complementare investiției principale și vor viza măsuri de eficiență energetică pură. Investițiile în bioenergie vor fi însoțite de măsuri de reducere a emisiilor de poluanți atmosferici atunci când biomasa este arsă, în special de particule în suspensie și nu subminează respectarea standardelor de calitate a aerului stabilite de Directiva 2008/50/UE.

NOTĂ: *Eligibilitatea cheltuielilor aferente investițiilor ce vizează biomasa este condiționată de finalizarea reformelor legate de Strategia Națională din domeniul Forestier și de norme obligatorii aferente în cadrul componentei PNRR așa cum sunt descrise la jaloanele 22 și 23*

Sistemele de producere a energiei utilizând surse regenerabile pot fi montate, conform soluției tehnice, pe clădire sau în apropierea acesteia, cu condiția ca acestea să se afle pe imobilul (teren sau clădire) aflat în proprietatea/administrarea/concesiunea solicitanților eligibili menționați la secțiunea 5.1.2 și în conformitate criteriile menționate în secțiunea 5.1.

ATENȚIE! Sursa de energie (instalația/capacitatea de producere a energiei) se dimensionează pentru utilizarea energiei produse doar pentru acoperirea necesarului anual de energie al clădirii/clădirilor componente ale proiectului. Dacă prin utilizarea sistemelor alternative de producere a energiei pentru consumul propriu rezultă un surplus, în cadrul proiectului pot fi incluse instalații de stocare a energiei.

⁸Conform Legii nr. 372/2005 privind performanța energetică a clădirilor, republicată, cu modificările și completările ulterioare, "energia din surse regenerabile este energia obținută din surse regenerabile nefosile, precum: energia eoliană, solară, aerotermală, geotermală, hidrotermală și energia oceanelor, energia hidrotermală, biomasa, gazul de fermentare a deșeurilor, denumit și gaz de depozit, și gazul de fermentare a nămolurilor din instalațiile de epurare a apelor uzate și biogaz;

d) Lucrările de instalare/reabilitare/ modernizare a sistemelor de climatizare, ventilare naturală și ventilare mecanică pentru asigurarea calității aerului interior pot cuprinde:

- asigurarea calității aerului interior prin ventilare naturală organizată sau ventilare hibridă (inclusiv a spațiilor comune), repararea/refacerea canalelor de ventilație în scopul menținerii/realizării ventilării naturale organizate a spațiilor ocupate;
- repararea/înlocuirea/montarea sistemelor/echipamentelor de climatizare, de condiționare a aerului, a instalațiilor de ventilare mecanică cu recuperare a căldurii, după caz, a sistemelor de climatizare de tip „numai aer” cu rol de ventilare și/sau de încălzire/răcire, umidificare/dezumidificare a aerului, a sistemelor de climatizare de tip „aer-apă” cu ventiloconvectoare, a pompelor de căldură, după caz;
- soluții de ventilare mecanică centralizată sau cu unități individuale cu comandă locală sau centralizată, utilizând recuperator de căldură cu performanță ridicată, dacă prevederea lor contribuie la creșterea calității aerului ;
- lucrări privind îmbunătățirea calității aerului interior, inclusiv lucrări necesare pentru reducerea concentrațiilor de radon în clădiri;

e) Lucrările de reabilitare/ modernizare a instalației de iluminat aferente clădirii pot fi:

- înlocuirea corpurilor de iluminat fluorescent și incandescent cu corpuri de iluminat cu eficiență energetică ridicată și durată mare de viață, inclusiv tehnologie LED conform cu propunerile din expertiza tehnică și auditul energetic sau modernizarea sistemelor de iluminat artificial pe baza de proiecte lumino tehnice și utilizarea sistemelor adaptive de iluminat;
- instalarea de corpuri de iluminat cu senzori de mișcare/prezență, acolo unde acestea se impun pentru economia de energie;
- reabilitarea/ modernizarea instalației electrice de iluminat, înlocuirea circuitelor electrice deteriorate sau subdimensionate în vederea reducerii consumului de resurse;

f) Lucrările de management energetic integrat pentru clădiri și alte activități care conduc la realizarea obiectivelor proiectului pot fi:

- montarea unor sisteme inteligente de contorizare, urmărire și înregistrare a consumurilor energetice, și/ sau, după caz, instalarea unor sisteme de management energetic integrat, precum sisteme de automatizare, control și/sau monitorizare, care vizează și fac posibilă economia de energie la nivelul sistemelor tehnice ale clădirii;
- înlocuirea/modernizarea lifturilor prin înlocuirea mecanismelor de acționare electrică a ascensoarelor de persoane, în baza unui raport tehnic de specialitate, precum și repararea/înlocuirea componentelor mecanice, a cabinei/ușilor de acces, a sistemului de tracțiune, cutiilor de comandă, trolilor, după caz cum sunt prevăzute în raportul tehnic de specialitate;
- montarea echipamentelor de măsurare a consumurilor de energie din clădire pentru energie electrică și energie termică: încălzire și apă caldă de consum (ex. montarea debitmetrelor pe racordurile de apă caldă și apă rece și a contoarelor de energie termică, exclusiv cele dotate cu dispozitive de înregistrare și transmitere la distanță a datelor);
- realizarea lucrărilor de racordare/branșare/rebranșare⁹ a clădirii la sistemul centralizat de producere și/sau furnizare a energiei termice;

⁹ Lucrările de racordare/branșare/rebranșare a clădirii la sistemul centralizat de termoficare sunt eligibile până la punctele de delimitare/separare a instalațiilor (locul în care intervine schimbarea proprietății asupra instalațiilor).

- implementarea sistemelor de management al consumurilor energetice: achiziționarea și instalarea sistemelor inteligente pentru gestionarea energiei electrice/gazelor naturale.

ATENȚIE! Intervențiile de tip ventilare climatizare, iluminat, energie regenerabilă, management energetic integrat pentru clădiri nu vor fi finanțate ca activități de sine stătătoare ci doar complementar cu intervențiile de bază de tipul izolare termică anvelopă clădire, reabilitare/modernizare sistem de încălzire și de furnizare a apei calde.

ii. Dotările (utilaje, echipamente tehnologice și funcționale cu și fără montaj, dotări, active necorporale) pot cuprinde:

- utilaje și echipamente tehnologice, precum și a celor incluse în instalațiile funcționale, inclusiv montajul utilajelor tehnologice și a utilajelor incluse în instalațiile funcționale, inclusiv rețelele aferente necesare funcționării acestora;
- utilaje și echipamente tehnologice care nu necesită montaj, precum și a echipamentelor și a echipamentelor de transport tehnologic;
- bunuri care, conform legii, intră în categoria mijloacelor fixe, sunt necesare implementării proiectului și respectă prevederile contractului de finanțare;
- activele necorporale: drepturi referitoare la brevete, licențe, know-how sau cunoștințe tehnice ne brevetate.

II. Măsurile auxiliare care contribuie la implementarea proiectului pentru care se solicită finanțare includ lucrări de intervenție/activități aferente investiției de bază

Construcțiile, instalațiile și dotările (utilaje, echipamente tehnologice și funcționale cu și fără montaj, dotări, active necorporale) aferente măsurilor auxiliare cuprind:

- măsuri de reparații/ consolidare structurală a clădirii în funcție de nivelul de expunere și vulnerabilitate la riscurile identificate, raportat la zona seismică;
- lucrările necesare de refacere a unor caracteristici arhitectonice inițiale în cazul clădirilor clasate ca monument istoric/ clădiri amplasate într-o zonă de protecție a monumentelor istorice și/sau în zone construite protejate aprobate conform legii;
- demontarea instalațiilor și a echipamentelor montate aparent pe fațadele/terasa clădirii, precum și remontarea acestora după efectuarea lucrărilor de intervenție;
- crearea de facilități/ adaptarea infrastructurii pentru persoanele cu dizabilități (rampe de acces) și alte măsuri suplimentare de dezvoltare durabilă;
- procurarea și montarea lifturilor în cadrul unei clădiri prevăzute din proiectare cu lifturi (care are casa liftului, dar care nu are montate lifturile respective) sau în cazuri argumentate tehnic și funcțional-arhitectural;
- lucrări specifice din categoria lucrărilor necesare obținerii avizului ISU sau lucrări aferente cerințelor fundamentale de securitate la incendiu conform Legii nr. 10/1995 privind calitatea în construcții, republicată;
- lucrări de înlocuire a tâmplăriei interioare ce nu contribuie direct la creșterea performanței energetice a clădirii/clădirilor vizate de proiect;
- repararea trotuarelor de protecție, în scopul eliminării infiltrațiilor la infrastructura clădirii;
- lucrări de reabilitare a instalațiilor de fluide medicale;

De asemenea, este necesar Avizul tehnic de racordare/branșare/ rebranșare favorabil al furnizorului de energie termică.

- instalații nespecificate la categoria de măsuri de tip I
- lucrări de compartimentări interioare specifice
- refacerea finisajelor interioare în zonele afectate de intervenție
- lucrări de amenajare pod/mansardă/subsol existente pentru extinderea spațiilor funcționale ale clădirii, cu păstrarea funcțiunii și destinației acesteia;

Toate măsurile de tip I trebuie să fie fundamentate, după caz, în raportul de expertiză tehnică și/sau în raportul de audit energetic, care apoi se detaliază în SF/DALI și PT.

Pentru clădirile identificate ca monumente istorice măsurile de renovare vor fi corelate/fundamentate cu analize/expertize de specialitate ce vor stabili necesitatea intervențiilor în relație cu principiile conservării și restaurării monumentelor istorice și cu necesitatea utilizării contemporane a acestora, fiind însoțite de avizele autorităților competente din domeniul conservării monumentelor.

În conformitate cu art.23, alin.(1) din Legea nr.422/2001 privind protejarea monumentelor istorice, republicată, intervențiile asupra monumentelor istorice se fac numai pe baza și cu respectarea avizului emis de către Ministerul Culturii și Cultelor sau, după caz, de către serviciile publice deconcentrate ale Ministerului Culturii și Cultelor.

În conformitate cu art.24, alin.(4) din Legea nr.422/2001 privind protejarea monumentelor istorice, republicată, elaborarea expertizelor tehnice, a proiectelor de consolidare, restaurare, verificare tehnică a proiectelor și dirigentarea lucrărilor se efectuează numai de experți și/sau specialiști atestați de către Ministerul Culturii și Cultelor, cu respectarea exigențelor specifice domeniului monumentelor istorice și a cerințelor privind calitatea lucrărilor în construcții.

În conformitate cu art.36, alin.(1), pct. h) din Legea nr.422/2001 privind protejarea monumentelor istorice, republicată, proprietarii și titularii dreptului de administrare sau ai altor drepturi reale asupra monumentelor istorice sunt obligați să asigure efectuarea oricăror lucrări, conform prevederilor legale.

ATENȚIE! Pentru a fi eligibil proiectul, fiecare clădire trebuie să propună lucrări de intervenții/activități din cadrul măsurilor de tip I însoțite, după caz, de lucrări de investiții/activități din cadrul măsurilor de tip II, în funcție de măsurile propuse prin auditul energetic/expertiza tehnică/ studii de specialitate în cazul monumentelor istorice.

III. Acțiuni ce vizează întărirea capacității administrative a autorităților publice pentru dezvoltarea de proiecte care vizează "deep renovation" pe eficiență energetică prin dezvoltarea de ghiduri și soluții de bune practici etc. și elaborarea de strategii pentru eficiență energetică (ex. strategii de reducere a emisiilor de GES)

Pentru întărirea capacității administrative în ceea ce privește reabilitarea aprofundată (măsurile de tip deep -renovation) sunt prevăzute activități specifice de tipul elaborării de ghiduri și soluții de bune practici și/sau activități de cooperare interregională și transnațională (de tipul vizite de studiu, participări în grupuri de lucru transnaționale, conștientizări, instruirii etc.) și elaborarea de strategii pentru eficiență energetică (ex. strategii de reducere a emisiilor de GES)

Proiectele pot integra acțiuni de cooperare teritorială. Acțiunile de cooperare teritorială care vor viza acțiuni derulate în afara teritoriului României, cu implicarea a cel puțin unui partener

dintr-un stat din Regiunea Dunării, precum și cu alți parteneri relevanți de la nivel european, inclusiv cu parteneri din Regiunea Centru, Republica Moldova în baza parteneriatul bilateral dintre Regiunea Centru din România și Regiunea Centru din Republica Moldova.

IV. Activități de proiectare și consultanță pentru elaborarea cererii de finanțare și managementul implementării proiectului, auditul financiar al proiectului, informare și publicitate

Există posibilitatea ca un proiect să conțină activități **eligibile**, iar **cheltuielile aferente sunt considerate ne-eligibile** (ex. construirea de clădiri noi care adăpostesc centrale termice etc). Toate activitățile prevăzute trebuie să contribuie la atingerea obiectivelor și la asigurarea sustenabilității proiectului finanțat prin Programul Regiunea Centru **OS2.1**.

Activitățile eligibile enumerate mai sus nu sunt limitative, alte activități de tipul celor de mai sus pot fi considerate eligibile dacă se încadrează în limitele activităților sprijinite prin PR Centru și dacă solicitantul justifică necesitatea derulării lor în scopul implementării în condiții optime a proiectului.

5.2.3. Activitatea de bază

În conformitate cu prevederile OUG nr. 23/12.04.2023, activitate de bază în cadrul unui proiect reprezintă activitate sau pachetul de activități declarate de către beneficiar ca fiind principale sau de referință pentru un proiect, care se verifică de către autoritatea de management, în etapa de contractare, la momentul întocmirii planului de monitorizare a proiectului și care trebuie să respecte următoarele condiții cumulative:

(i) are legătură directă cu obiectul proiectului pentru care se acordă finanțarea și contribuie în mod direct și semnificativ la realizarea obiectivelor și la obținerea rezultatelor acestuia;

(ii) se regăsește în cererea de finanțare sub forma activităților eligibile specificate în Ghidul solicitantului, **secțiunea 5.2.2, punctele I, II**; activitatea de bază reprezintă activitățile din cadrul unui proiect cu excepția celor aferente serviciilor de proiectare și consultanță pentru elaborarea cererii de finanțare și managementului implementării proiectului, auditului financiar al proiectului, informării și publicității, activităților de tip soft.

(iii) nu face parte din activitățile conexe, așa cum sunt acestea definite în Ghidul solicitantului, secțiunea 5.2.2, punctele III și IV; activitățile conexe reprezintă activitățile de proiectare și consultanță pentru elaborarea cererii de finanțare și managementului implementării proiectului, auditului financiar al proiectului, informării și publicității, activităților de tip soft.

iv) bugetul estimat alocat activității sau pachetului de activități reprezintă minimum 50% din bugetul eligibil al proiectului;

Conform prevederilor OUG 23/2023, solicitantul va corela activitatea de bază declarată în cererea de finanțare cu indicatorii de etapă și rezultatele așteptate ale proiectului.

5.2.4. Activități neeligibile

În cadrul acestui apel **sunt neeligibile** acele activități care prin natura lor **nu contribuie** la îndeplinirea OS 2.1. și la atingerea țintelor asumate prin PR Centru, P3, Acțiunea 3.2 – Eficiență energetică în clădiri publice.

Fără a avea caracter exhaustiv, mai jos sunt prezentate tipuri de activități neeligibile:

- Activități legate de înlocuirea sistemelor de încălzire cu ardere pe bază de combustibili fosili solizi sau înlocuirea sistemelor de încălzire cu ardere pe bază gaz cu altele de același tip
- Activități de extindere pe verticală sau orizontală a clădirilor existente sau construirea de clădiri noi, cu excepția proiectelor (cererilor de finanțare) care implică construirea de clădiri care adăpostesc centrale termice, ca urmare a cerințelor ISU privind măsurile de prevenire a incendiilor la exploatarea instalațiilor de încălzire locală și centralizată sau construirea casei lifturilor în exteriorul unei clădiri, în cazurile argumentate tehnic și funcțional-arhitectural,
- Activități ce vizează investiții în clădiri publice care adăpostesc servicii sociale rezidențiale, care prin natura lor contribuie la orice formă de segregare sau excludere conform prevederilor Regulamentului 1060/2021 considerentul 6) și art. 22.3, d) iv)
- Activități ce vizează renovarea energetică a unor componente construite după anul 2000.
- Activități ce vizează investițiile asupra clădirilor încadrate în clasele de risc seismic I
- Proiecte care includ exclusiv dotări/activități care nu se supun autorizării conform Legii nr. 50/1991 privind autorizarea executării lucrărilor de construcții, republicată, cu modificările și completările ulterioare.
- Activități care intră sub incidența ajutorului de stat (inclusiv ca parte a proiectului).

5.3. Eligibilitatea cheltuielilor

5.3.1. Baza legală pentru stabilirea eligibilității cheltuielilor

- Baza legală pentru stabilirea eligibilității cheltuielilor:
 - Regulamentul al Parlamentului European și al Consiliului nr. 1060/2021 de stabilire a dispozițiilor comune privind Fondul european de dezvoltare regională, Fondul social european Plus, Fondul de coeziune, Fondul pentru o tranziție justă și Fondul european pentru afaceri maritime, pescuit și acvacultură și de stabilire a normelor financiare aplicabile acestor fonduri, precum și Fondului pentru azil, migrație și integrare, Fondului pentru securitate internă și Instrumentului de sprijin financiar pentru managementul frontierelor și politica de vize, cu modificările și completările ulterioare
 - Regulamentul UE 1058/2021 AL PARLAMENTULUI EUROPEAN ȘI AL CONSILIULUI din 24 iunie 2021 privind Fondul european de dezvoltare regională și Fondul de coeziune, cu modificările și completările ulterioare
 - Regulamentul (UE, Euratom) 1046/2018 al Parlamentului European și al Consiliului din 18 iulie 2018, privind normele financiare aplicabile bugetului general al Uniunii, cu modificările și completările ulterioare
 - Hotărârea Guvernului nr. 873/07.07.2022 privind stabilirea cadrului legal privind eligibilitatea cheltuielilor efectuate de beneficiari în cadrul operațiunilor finanțate în perioada de programare 2021-2027 prin Fondul european de dezvoltare regională,

Fondul social european Plus, Fondul de coeziune și Fondul pentru o tranziție justă, cu modificările și completările ulterioare

- Ordonanța de Urgență a Guvernului nr.133/2021 privind gestionarea financiară a fondurilor europene în perioada de programare 2021-2027 alocate României din Fondul european de dezvoltare regională, Fondul de coeziune, Fondul social european Plus, Fondul pentru o tranziție justă, cu modificările și completările ulterioare
- Hotărârea Guvernului nr. 829/2022 pentru aprobarea Normelor metodologice de aplicare a Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 133/2021 privind gestionarea financiară a fondurilor europene pentru perioada de programare 2021-2027 alocate României din Fondul european de dezvoltare regională, Fondul de coeziune, Fondul social european Plus, Fondul pentru o tranziție justă cu modificările și completările ulterioare
- Legea nr. 227/2015 privind Codul fiscal, cu modificările și completările ulterioare

Pentru a fi eligibilă, o cheltuială trebuie să îndeplinească cumulativ următoarele condiții cu caracter general:

- a) să respecte prevederile art. 63 și ale art. 20 alin. (1) lit. b) și c) din Regulamentul (UE) 1060/2021;
- b) să fie însoțită de facturi emise în conformitate cu prevederile legislației naționale (Legea nr. 227/2015) sau a statului în care acestea au fost emise ori de alte documente cu valoare probatorie echivalentă, pe baza cărora cheltuielile să poată fi verificate/controlate/auditate, cu excepția formelor de sprijin prevăzute la art. 5 din HG 873/2022;
- c) să fie însoțită de documente justificative privind efectuarea plății și realitatea cheltuielii efectuate, pe baza cărora cheltuielile să poată fi verificate/controlate/auditate, cu excepția formelor de sprijin prevăzute la art. 5 din HG 873/2022;
- d) să fie în conformitate cu prevederile programului;
- e) să fie în conformitate cu prevederile contractului de finanțare;
- f) să fie rezonabilă și necesară realizării operațiunii;
- g) să respecte prevederile legislației UE și legislației naționale aplicabile;
- h) să fie înregistrată în contabilitatea beneficiarului, cu respectarea prevederilor art. 74 alin. (1) lit. a) pct. (i) din Regulamentul (UE) 1060/2021

38

NOTĂ: Mecanismul de plată și rambursare a cheltuielilor în cadrul contractelor de finanțare se realizează în conformitate cu prevederile OUG 133/2021 privind gestionarea financiară a fondurilor europene pentru perioada de programare.

5.3.2. Categori și plafoane de cheltuieli eligibile

Categori de cheltuieli eligibile aferente P 3., Acțiunea 3.2. Eficienta energetică în clădiri publice:

CAP. 1 Cheltuieli pentru amenajarea terenului

1.1. Amenajarea terenului - se includ cheltuielile efectuate pentru pregătirea amplasamentului și care constau în: demolări, demontări, dezafectări, defrișări, colectare, sortare și transport la depozitele autorizate al deșeurilor rezultate, sistematizări pe verticală, accesuri/drumuri/alei/parcări/drenuri/rigole/canale de scurgere, ziduri de sprijin, drenaje, epuizmente (exclusiv cele aferente realizării lucrărilor pentru investiția de bază), devieri de

cursuri de apă, descărcări de sarcină arheologică sau, după caz, protejare în timpul execuției obiectivului de investiții (în cazul executării unor lucrări pe amplasamente ce fac parte din Lista monumentelor istorice sau din Repertoriul arheologic național), lucrări pentru pregătirea amplasamentului.

1.2 Amenajări pentru protecția mediului și aducerea la starea inițială - se includ cheltuielile efectuate pentru lucrări și acțiuni de protecția mediului, inclusiv pentru refacerea cadrului natural după terminarea lucrărilor, de exemplu: plantare de copaci, reamenajare spații verzi, lucrări/acțiuni pentru protecția mediului.

1.3 Cheltuieli pentru relocarea/protecția utilităților (devieri rețele de utilități din amplasament)

CAP. 2 Cheltuieli pentru asigurarea utilităților necesare obiectivului de investiții - se includ cheltuielile aferente lucrărilor pentru asigurarea cu utilitățile necesare funcționării obiectivului de investiție, care se execută pe amplasamentul delimitat din punct de vedere juridic ca aparținând obiectivului de investiție, precum și cheltuielile aferente racordării la rețelele de utilități, telecomunicații, drumuri de acces, alte utilități.

CAP. 3 Cheltuieli pentru proiectare și asistență tehnică - cheltuieli pentru proiectare și asistență tehnică (cu excepția subcapitolului 3.4 - Consultanță) sunt eligibile cumulat, în limita a 10% din valoarea cheltuielilor eligibile finanțate în cadrul capitolului 4 „Cheltuieli pentru investiția de bază” și detaliate după cum urmează:

3.1. Studii

Se cuprind cheltuielile pentru studii de teren: geotehnice, geologice, hidrologice, hidrogeotehnice, fotogrammetrice, topografice și de stabilitate ale terenului pe care se amplasează obiectivul de investiție; raport privind impactul asupra mediului; studii de specialitate necesare în funcție de specificul investiției

3.2. Obținere avize, acorduri, autorizații - se includ cheltuielile pentru:

- obținerea/prelungirea valabilității certificatului de urbanism,
- obținerea/prelungirea valabilității autorizației de construire/desființare,
- obținerea avizelor și acordurilor pentru racorduri și bransamente la rețele publice de utilități
- obținerea certificatului de nomenclatură stradală și adresă;
- întocmirea documentației cadastrale, obținerea numărului cadastral provizoriu și înregistrarea imobilului în cartea funciară;
- obținerea actului administrativ al autorității competente pentru protecția mediului;
- obținerea avizului de protecție civilă/PSI;
- avizul de specialitate în cazul obiectivelor de patrimoniu;
- alte avize, acorduri și autorizații.

3.3. Proiectare și inginerie

Se includ cheltuielile efectuate pentru:

- expertizare tehnică a construcțiilor existente, a structurilor și/sau, după caz, a proiectelor tehnice, inclusiv întocmirea de către expertul tehnic a raportului de expertiză tehnică,
- certificarea performanței energetice și auditul energetic al clădirilor (inclusiv certificat de performanță energetică a clădirii la finalizarea lucrărilor),
- documentație de avizare a lucrărilor de intervenții și deviz general,
- proiect tehnic, detalii de execuție,
- verificarea tehnică de calitate a proiectului tehnic și a detaliilor de execuție;

- documentații tehnice necesare în vederea obținerii acordurilor, avizelor și autorizațiilor aferente obiectivului de investiție (documentații ce stau la baza emiterii avizelor și acordurilor impuse prin certificatul de urbanism, documentații urbanistice, studii de impact, studii/expertize de amplasament, studii de specialitate necesare în funcție de specificul investiției).
- cheltuieli necesare pentru actualizarea documentațiilor tehnice pentru introducerea de măsuri de imunizare la schimbări climatice în conformitate cu cerințele din Comunicarea Comisiei Europene privind Orientările tehnice referitoare la imunizarea infrastructurii la schimbările climatice în perioada 2021-2027 publicate la 16 septembrie 2021 (2021/C 373/01)

3.4. Consultanță - se includ cheltuielile efectuate, după caz, pentru:

- a) plata serviciilor de consultanță la elaborarea cererii de finanțare
- b) plata serviciilor de consultanță în domeniul managementului proiectului;
- c) serviciile de consultanță la elaborarea, organizarea și derularea procedurilor de achiziții publice.

Pentru aceste cheltuieli se va aplica opțiunea de costuri simplificate sub formă de rată forfetară.

3.5. Asistență tehnică - se includ cheltuielile efectuate, după caz, pentru:

- a) asistenta tehnică din partea proiectantului (în cazul în care aceasta nu intră în tarifarea proiectului), pe perioada de execuție a lucrărilor, pentru participarea proiectantului la fazele incluse în programul de control al lucrărilor de execuție, avizat de către Inspectoratul de Stat în Construcții;
- b) dirigenție de șantier, asigurată de personal tehnic de specialitate, autorizat.

CAP. 4 Cheltuieli pentru investiția de bază

4.1 Lucrările de construcții și instalații se includ cheltuieli cu lucrările de construcții și instalații aferente activităților **tip I Măsuri de creștere a eficienței energetice în clădirile publice în strictă corelare cu măsurile prevăzute în raportul de audit energetic** descrise în **secțiunea 5.2.2** din prezentul ghid - **Lucrări de construcții și instalații**

4.2 Dotări – se includ cheltuieli cu utilaje, echipamente tehnologice și funcționale cu și fără montaj, dotări, active necorporale aferente activităților **tip I Măsuri de creștere a eficienței energetice în clădirile publice în strictă corelare cu măsurile prevăzute în raportul de audit energetic** descrise în **secțiunea 5.2.2** din prezentul ghid - **Dotările (utilaje, echipamente tehnologice și funcționale cu și fără montaj, dotări, active necorporale)**

4.3. Alte cheltuieli cu construcții, instalații și dotări (cheltuieli auxiliare investiției de bază) - se includ cheltuielile cu lucrările de construcții și instalații, utilaje, echipamente tehnologice și funcționale cu și fără montaj, dotări, aferente activităților **tip II Măsurile auxiliare care contribuie la implementarea proiectului pentru care se solicită finanțare (măsurile auxiliare investiției de bază vor fi realizate în strictă corelare cu nevoile clădirilor)** descrise în **secțiunea 5.2.2** din prezentul ghid. Aceste cheltuieli reprezintă cheltuieli conexe și vor fi plafonate pentru fiecare componentă **maxim 15% din valoarea eligibilă a cheltuielilor aferente cap.1, cap.2, cap.4 (punctul 4.1, punctul 4.2) și cap. 5 (punctul 5.1.1)** din această secțiune.

NOTĂ: Solicitantul are obligația de a evidenția cheltuielile aferente măsurilor auxiliare (conexe) într-un deviz pe obiect distinct, cu încadrarea pe categorii de cheltuieli eligibile și neeligibile.

ATENȚIE! În cazul unei clădiri tip centrală termică (clădire existentă sau clădire nouă), deținută de solicitant, amplasată în același perimetru/parcelă/adresă a solicitantului, clădire

care are o suprafață totală utilă cel mult egală cu 250 mp, care deservește clădirea/clădirile eligibile obiect al proiectului, **sunt eligibile** cheltuielile pentru lucrările descrise la Cap 1, Cap 2, Cap 3, Cap 4- punctul 4.1 (secțiunea 5.2.2. Activități tip I litera b), c), d), e), f) , punctul 4.2, Cap. 5.

CAP. 5 Alte cheltuieli

5.1. Organizare de șantier

5.1.1. Lucrări de construcții și instalații aferente organizării de șantier

Cheltuieli aferente realizării unor construcții provizorii sau amenajări în construcții existente, precum și cheltuieli de desființare a organizării de șantier: vestiare/barăci/spații de lucru pentru personalul din șantier, platforme tehnologice/dezafectarea platformelor tehnologice, grupuri sanitare, rampe de spălare auto, depozite pentru materiale, fundații pentru macarale, rețele electrice de iluminat și forță, căi de acces, bransamente/racorduri la utilități, împrejmuiri, panouri de prezentare, pichete de incendiu, cheltuieli pentru desființarea organizării de șantier, inclusiv cheltuielile necesare readucerii terenurilor ocupate la starea lor inițială, la terminarea execuției lucrărilor de investiții, cu excepția cheltuielilor aferente pct. 1.2. "Amenajări pentru protecția mediului și aducerea la starea inițială", cheltuielile aferente construcțiilor provizorii pentru protecția civilă.

5.1.2. Cheltuieli conexe organizării de șantier

Se cuprind cheltuielile pentru:

- obținerea autorizației de construire/ desființare aferente lucrărilor de organizare de șantier;
- taxe de amplasament, închirieri semne de circulație,
- întreruperea temporară a rețelelor de utilități
- contractele de asistență cu poliția rutieră,
- contractele temporare cu furnizorul de energie electrică, cu furnizorul de apă și cu unitățile de salubritate,
- taxă depozit ecologic, taxe locale, chirii pentru ocuparea temporară a domeniului public,
- închirieri de vestiare/barăci/containere/ grupuri sanitare,
- cheltuielile necesare readucerii terenurilor ocupate la starea lor inițială, la terminarea execuției lucrărilor de investiții/intervenții, operațiuni care constituie obligația executanților, cu excepția cheltuielilor aferente pct. 1.2. "Amenajări pentru protecția mediului și aducerea la starea inițială".
- costul energiei electrice și al apei consumate în incinta organizării de șantier pe durata de execuție a lucrărilor, paza șantierului

5.2. Comisioane, cote si taxe

Se cuprind, după caz:

- cota aferentă Inspectoratului de Stat în Construcții, calculată potrivit prevederilor Legii nr. 10/1995 privind calitatea în construcții, republicată
- cota aferentă Inspectoratului de Stat în Construcții, calculată potrivit prevederilor Legii nr. 50/1991 privind autorizarea executării lucrărilor de construcții, republicată, cu modificările și completările ulterioare
- cota aferentă Casei Sociale a Constructorilor - CSC, în aplicarea prevederilor Legii nr. 215/1997 privind Casa Socială a Constructorilor
- taxe pentru acorduri, avize conforme și autorizația de construire/desființare.

5.3. Cheltuieli diverse și neprevăzute

Cheltuielile diverse și neprevăzute vor fi folosite în conformitate cu legislația în domeniul achizițiilor publice ce face referire la modificările contractuale apărute în timpul execuției.

Se consideră eligibile dacă sunt detaliate corespunzător prin documente justificative și doar în limita a 10% din valoarea cheltuielilor eligibile cuprinse la capitolele/subcapitolele 1.1, 1.2, 1.3, 2 și 4 din prezenta secțiune.

CAP. 6 Cheltuielile de informare și publicitate

Cheltuielile cu activitățile obligatorii de informare și publicitate aferente proiectului sunt eligibile în conformitate prevederile secțiunii 3.21 din ghidul solicitantului.

Beneficiarii vor avea în vedere prevederile Contractului de finanțare- Condiții generale (aprobat prin Ordinul MIPE nr 2041/2023) și Condiții specifice. Informații detaliate referitoare la regulile de identitate vizuală și măsurile obligatorii necesare pregătirii cererilor de finanțare se regăsesc în Ghidului de Identitate Vizuală 2021-2027 (elaborat de Ministerul Investițiilor și Proiectelor Europene, cu respectarea prevederilor Art. 50 din Regulamentul (UE) 2021/1060) disponibil pe <https://www.fonduri-ue.ro>, în Manualul de Identitate Vizuală (MIV) PR Centru 2021-2027 publicat pe pagina <https://www.regiocentru.ro>, precum și în documentele de actualizare ale acestora (dacă este cazul) publicate pe respectivele site-uri.

De asemenea pentru proiectele cu o valoare totală mai mare de 10 milioane euro, sunt eligibile cheltuielile cu activitățile obligatorii prevăzute în Planul de acțiuni de comunicare (a se vedea pct. 3.21 Informarea și vizibilitatea sprijinului din fonduri), respectiv: cheltuieli cu organizare eveniment de lansare a proiectului și finalizare a investiției cu implicarea Comisiei Europene și a Autorității de management, cheltuieli cu campania de promovare a proiectului, site-ul proiectului, materiale foto și video cu facilități pentru persoanele cu dizabilități etc.

Pentru aceste cheltuieli se va aplica opțiunea de costuri simplificate sub formă de rată forfetară.

CAP. 7 Cheltuielile cu activitatea de audit financiar extern – includ cheltuielile cu auditul financiar extern. *Pentru aceste cheltuieli se va aplica opțiunea de costuri simplificate sub formă de rată forfetară.*

În cazul în care beneficiarii optează pentru încheierea unor contracte de audit, rapoartele de audit vor confirma că cheltuielile cuprinse în cererile de rambursare au fost verificate și sunt:

- necesare pentru realizarea proiectului
- prevăzute în contractul încheiat cu beneficiarul proiectului
- în conformitate cu principiile unui management financiar sănătos, respectiv utilizarea eficientă a fondurilor și un raport optim cost/beneficiu;
- efectuate și plătite de beneficiar sau partenerii săi;
- plătite pe parcursul perioadei de eligibilitate
- înregistrate în contabilitatea beneficiarului având la bază documente justificative, identificabile și verificabile, dovedite prin documente originale
- în conformitate cu propunerile tehnice și financiare ofertate (se verifică prețurile unitare și cantitățile decontate)

Atunci când același beneficiar desfășoară mai multe proiecte în același timp sau un proiect primește finanțare sub diferite forme de sprijin sau din diferite fonduri, auditorii verifica potențiala dubla finanțare a unei cheltuieli.

CAP.8. Cheltuielile soft care vin în sprijinul atingerii obiectivului specific al priorității și se înscriu în obiectivele și scopul acțiunii. Acest capitol cuprinde cheltuieli aferente activităților ce vizează întărirea capacității administrative a autorităților publice pentru dezvoltarea de proiecte care vizează "deep renovation" pe eficiență energetică prin instruire, schimburi de bune practici etc. Se vor include cheltuieli cu schimburile de experiențe și inclusiv deplasarea în străinătate, cheltuieli cu întocmirea de strategii pentru eficiență energetică (ex. strategii de reducere a emisiilor de CO₂), cheltuieli cu activități de conștientizare etc.

Pentru aceste cheltuieli se va aplica opțiunea de costuri simplificate sub formă de rată forfetară.

5.3.3. Categoriile de cheltuieli neeligibile

În cadrul prezentului apel **nu sunt eligibile** următoarele categorii de cheltuieli:

- cheltuielile aferente investiției, de tipul celor descrise în secțiunea 5.2.2. (Activități tip I, litera a) - Cheltuielile cu lucrările de reabilitare termică a elementelor de anvelopă a clădirii), într-o clădire tip centrală termică, deținută de solicitant, amplasată în același perimetru/parcelă/adresă a solicitantului, clădire care are o suprafață totală utilă cel mult egală cu 250 mp, care deservește clădirea/clădirile eligibile obiect al proiectului;
- cheltuielile aferente investiției, de tipul celor descrise în secțiunea 5.2.2 Activități tip I - Măsurile de creștere a eficienței energetice în clădirile publice, într-un alt corp anexă existent (grup sanitar, cantină, magazie, depozit aferent centralei termice etc.), care are o suprafață totală utilă cel mult egală cu 250 mp, care deservește clădirea/clădirile principală/e, deținut/e de solicitant, amplasat în același perimetru/parcelă/adresă a solicitantului;
- cheltuieli privind repararea/înlocuirea cazanului și/sau a arzătorului din centrala termică proprie a clădirii;
- cheltuielile pentru construirea de clădiri noi care adăpostesc centrale termice, ca urmare a cerințelor ISU (privind măsurile de prevenire a incendiilor la exploatarea instalațiilor de încălzire locală și centralizată) sau lucrări de construire a lifturilor în exteriorul unei clădiri (în cazuri argumentate tehnic și funcțional-arhitectural),
- construirea, procurarea și montarea lifturilor în exteriorul unei clădiri în cazuri neargumentate tehnic/ funcțional/arhitectural;
- cheltuielile prevăzute la art. 10 din HG. nr. 873/2022 pentru stabilirea cadrului legal privind eligibilitatea cheltuielilor efectuate de beneficiari în cadrul operațiunilor finanțate în perioada de programare 2021-2027 prin Fondul European de dezvoltare regională, Fondul social European Plus, Fondul de coeziune și Fondul pentru o tranziție justă
- dobânzi pentru împrumuturi
- achiziționarea de terenuri și imobile
- valoarea TVA aferentă cheltuielilor neeligibile și valoarea TVA deductibilă aferentă cheltuielilor eligibile
- achiziția de echipamente și dotări second-hand
- cheltuielile cu achiziționarea autovehiculelor și a mijloacelor de transport, așa cum sunt ele clasificate în Subgrupa 2.3. „Mijloace de transport” din HG 2139/2004
- amenzi, penalități, cheltuieli de judecată și cheltuieli de arbitraj;
- cheltuieli efectuate peste plafoanele stabilite prin prezentul ghid
- dotări din categoria obiectelor de inventar

- o cheltuieli soft efectuate anterior semnării contractului
- o cheltuielile privind costurile operaționale, de funcționare și întreținere a obiectivelor finanțate prin proiect
- o cheltuielile privind costuri administrative
- o cheltuielile de personal
- o cheltuieli financiare, respectiv prime de asigurare, taxe, comisioane, rată și dobânzi aferente creditelor
- o contribuția în natură
- o cheltuielile cu amortizarea
- o cheltuielile cu leasingul
- o cheltuieli angajate de către beneficiar și plătite înainte de data de 01.01.2021

5.3.4. Opțiuni de costuri simplificate. Costuri directe și costuri indirecte

Scopul utilizării opțiunilor simplificate în materie de costuri (SCO) este reducerea semnificativă a sarcinii administrative, atât pentru beneficiari, cât și pentru Autoritatea de Management, prin eliminarea verificării documentelor justificative individuale în decontarea cheltuielilor finanțate.

Regulamentul (UE) 2021/1060 prevede la art. 54 că atunci când se utilizează o rată forfetară pentru a acoperi costurile indirecte ale unei operațiuni, lit. (a) costurile indirecte se vor calcula prin aplicarea unei rate forfetare asupra costurilor directe eligibile.

În conformitate cu prevederile OUG nr. 23/2023, capitolul X Costuri simplificate, art. 27, alineatele (1), (2) și (4), în cadrul acestui apel se vor utiliza opțiuni simplificate în materie de costuri, respectiv o rată forfetară de 5% din costurile directe pentru decontarea costurilor indirecte menționate mai jos.

Costurile directe reprezintă acele cheltuieli eligibile care sunt direct legate de punerea în aplicare a investiției sau a proiectului și pentru care poate fi demonstrată legătura directă cu respectiva investiție /cu respectivul proiect și pot include și alte categorii de cheltuieli eligibile care sunt direct legate de atingerea obiectivelor proiectului și pentru care poate fi demonstrată legătura directă.

Costurile directe includ următoarele tipuri de cheltuieli:

- **Lucrări** conform Devizului General:
 - o capitolul 1 - Cheltuieli pentru obținerea și amenajarea terenului, subcapitolele 1.2, 1.3;
 - o capitolul 2 - Cheltuieli pentru asigurarea utilităților necesare obiectivului de investiții;
 - o capitolul 4 - Cheltuieli pentru investiția de bază, subcapitolele 4.1, 4.2, 4.3;
 - o capitolul 5 - Alte cheltuieli, subcapitolele 5.1, 5.3;
- **Echipamente /dotări** conform Devizului General:
 - o capitolul 4 - Cheltuieli pentru investiția de bază: subcapitolele 4.4, 4.5, 4.6;
- **Servicii** conform Devizului General:
 - o capitolul 3 - Cheltuieli pentru proiectare și asistență tehnică, subcapitolele 3.1, 3.2, 3.3, 3.4, 3.5, 3.8.
- **Comisioane, cote, taxe** conform Devizului General:
 - o capitolul 5 - Alte cheltuieli, subcapitolul 5.2 Comisioane, cote, taxe, costul creditului.

Costurile directe reprezintă baza pentru calcularea costurilor indirecte.

Costurile indirecte reprezintă acele cheltuieli care nu se încadrează în categoria costurilor directe și care sprijină realizarea obiectivului investițional propus prin proiect, dar, la finalul implementării, nu se reflectă în mod direct în obiectivul investițional realizat prin proiect.

Costurile indirecte includ următoarele tipuri de cheltuieli:

- **Consultanța** conform Devizului General:
 - capitolul 3 - Cheltuieli pentru proiectare și asistență tehnică, subcapitolele:
 - ✓ 3.6 Organizarea procedurilor de achiziție,
 - ✓ 3.7 Consultanță: 3.7.1 Managementul de proiect pentru obiectivul de investiții, 3.7.2 Auditul financiar
- **Comunicare și vizibilitate** conform Devizului General:
 - capitolul 5 - Alte cheltuieli, subcapitolul 5.4 Cheltuieli pentru informare și publicitate
- **Consultanță pentru elaborarea cererii de finanțare**
- **Cheltuieli soft** menționate la secțiunea 5.3.2 capitolul 8.

5.3.5. Opțiuni de costuri simplificate. Costuri unitare/sume forfetare și rate forfetare

În conformitate cu art. 54 litera a) din Regulamentul (UE) 2021/1060 și cu prevederile OUG 23 / 2023, pentru reducerea semnificativă a sarcinii administrative pentru beneficiari, Autoritatea de Management propune utilizarea unei rate forfetare de 5% din costurile directe pentru acoperirea costurilor indirecte, conform tipurilor de cheltuieli menționate la punctul 5.3.5.

45

Costurile directe menționate la punctul 5.3.4 reprezintă baza pentru calcularea costurilor indirecte.

Formula de calcul a costurilor indirecte: **CI = CD x RF (5%)**

CI = costuri indirecte

CD = costurile directe

RF (%) = rata forfetară

ATENȚIE!

! Costurile directe vor fi decontate în baza documentelor justificative.

! Costurile indirecte nu trebuie detaliate în Cererea de finanțare, dar rezultatul activităților respective poate face obiectul unei verificări din partea Autorității de Management.

5.3.6. Finanțare nelegată de costuri

Nu este cazul.

5.4. Valoarea minimă și maximă eligibilă/nerambursabilă a unui proiect

Valoarea totală eligibilă a cererii de finanțare se încadrează în următoarele limite minime și maxime:

Valoarea minimă eligibilă a unui proiect

- **150.000 euro** pentru proiectele ce vizează lucrări de renovare moderată
- **250.000 euro** pentru ce vizează lucrări de renovare aprofundată

Valoarea maxima eligibilă a unui proiect **15.000.000 euro**

5.5. Cuantumul cofinanțării acordate

Cuantumul cofinanțării acordate este de **98% din valoarea totală eligibilă a investiției**.

În cazul unui parteneriat între una sau mai multe autorități publice centrale și una sau mai multe unități administrativ teritoriale sau instituții publice locale, cuantumul cofinanțării acordate și respectiv cota de contribuție proprie la valoarea totală eligibilă la nivelul proiectului va fi stabilită ca urmare a aplicării diferențiate a cotelor de contribuții aferente fiecărei categorii de Solicitanți-membrii din cadrul parteneriatului astfel:

- 15% în cazul autorităților publice centrale
- 2% în cazul **unităților administrativ teritoriale locale și instituțiilor publice locale**.

5.6. Durata proiectului

Durata proiectului nu poate depăși perioada de implementare a programului respectiv **31 decembrie 2029**. Solicitantul trebuie să prevadă în mod realist durata proiectului și perioada de implementare pentru fiecare activitate în parte, luând în considerare specificul fiecărei activități.

5.7. Alte cerințe de eligibilitate a proiectului

1. Activitățile proiectului se încadrează în acțiunile specifice sprijinite în cadrul Priorității 3, Acțiunea 2 -Eficiență energetică în clădiri publice

Activitățile proiectului trebuie să se încadreze în acțiunile specifice sprijinite în cadrul Priorității 3, Acțiunea 2 - Clădiri publice conform secțiunilor 3.6 și 5.2.2 din Ghidul solicitantului.

2. Proiectul respectă limitele minime și maxime ale valorii eligibile după cum urmează

Valoarea minima eligibilă a unui proiect ce vizează lucrări de renovare moderată este **150.000 euro**

Valoarea minima eligibilă a unui proiect ce vizează lucrări de renovare aprofundată este **250.000 euro**

Valoarea maxima eligibilă a unui proiect **15.000.000 euro**

ATENȚIE! Criteriul cu privire la valoarea minimă a investiției se va menține pana la data semnării contractului de finanțare, inclusiv.

Sumele care vor depăși pragurile sus-menționate vor fi asigurate de către beneficiar, fiind considerate neeligibile.

3. Activitatea de bază - declarată de beneficiar în cererea de finanțare - aferentă proiectului respectă următoarele condiții cumulative:

- i. are legătură directă cu obiectul proiectului pentru care se acordă finanțarea și contribuie în mod direct și semnificativ la realizarea obiectivelor și la obținerea rezultatelor acestuia;
- ii. se regăsește în cererea de finanțare sub forma activităților eligibile specificate în ghidul solicitantului;
- iii. nu face parte din activitățile conexe, așa cum sunt acestea definite în Ghidul solicitantului
- iv. bugetul estimat alocat activității sau pachetului de activități reprezintă minimum 50% din bugetul eligibil al proiectului;

4. Planul de monitorizare al proiectului este întocmit în corelare cu prevederile din ghidul solicitantului, fiind incluși indicatorii de etapă stabiliți pentru perioada de implementare a proiectului și documentele justificative prin care se poate demonstra realizarea acestora în etapa de implementare a proiectului, în vederea atingerii obiectivelor și Țintelor finale ale indicatorilor de realizare și de rezultat prevăzuți în cadrul cererii de finanțare

5. Proiectul se încadrează în documentele strategice relevante

Prioritatea	Acțiunea	Documente strategice relevante
3. O regiune cu comunități prietenoase cu mediul	3.2. Eficiența energetică în clădiri publice	<i>Plan de acțiune privind energia durabilă Strategie locală/județeană de reducere a emisiilor de CO₂; Strategie locală/județeană în domeniul energiei; Alte documente strategice care prevăd măsuri în domeniul eficienței energetice, conform legislației în vigoare (ex. Programe de îmbunătățire a eficienței energetice¹⁰)</i>

Pentru îndeplinirea acestui criteriu de eligibilitate este obligatorie încadrarea în cel puțin un document strategic relevant. Un proiect este eligibil din acest punct de vedere dacă documentele strategice se adresează domeniului reducerii emisiilor de CO₂/ creșterii performanței energetice și include măsuri de creștere a eficienței energetice pentru clădirile vizate de cererea de finanțare.

NOTĂ: În cazul în care documentul strategic este utilizat doar pentru îndeplinirea criteriului de eligibilitate, acesta poate fi un document de sine stătător dedicat exclusiv domeniului reducerii emisiilor de CO₂/eficienței energetice, dar poate fi și o componentă/secțiune care vizează domeniul reducerii emisiilor de CO₂/eficienței energetice, dezvoltată în cadrul unei strategii mai vaste.

În cazul în care documentul strategic va fi o cheltuială eligibilă în cadrul proiectului, nu se acceptă ca domeniul reducerii emisiilor de CO₂/eficienței energetice să fie doar o componentă/secțiune a unei strategii mai vaste, ci va fi un document dedicat exclusiv acestui domeniu.

¹⁰ Conform Legii 121/2014 privind eficiența energetică, cu modificările și completările ulterioare, art. 9, autoritățile administrației publice locale din localitățile cu o populație mai mare de 5.000 de locuitori au obligația să întocmească programe de îmbunătățire a eficienței energetice în care includ măsuri pe termen scurt și măsuri pe termen de 3-6 ani, cu respectarea prevederilor respectivei legi.

În ceea ce privește Planul de acțiune privind energia durabilă, acesta poate fi un document strategic căruia îi corespunde o cheltuială eligibilă dacă a fost aprobat în cadrul Convenției Primarilor privind Clima și Energia, fiind depus un document doveditor în acest sens.

În cazul în care solicitantul depune mai multe cereri de finanțare, cheltuielile aferente strategiei se vor deconta în cazul primului contract semnat, iar pentru celelalte se va solicita actualizarea bugetului în cadrul procesului de contractare cu diminuarea corespunzătoare a acestuia. Totodată, în cazul în care cheltuielile aferente strategiei se vor deconta în cazul primului contract semnat este prezentată o declarație pe proprie răspundere a solicitantului prin care acesta declară că sumele aferente realizării strategiei de eficiență energetică nu au mai fost solicitate la rambursare din fonduri publice/comunitare.

De asemenea, este prezentat și un extras relevant din documentul strategic relevant care include măsuri de creștere a eficienței energetice pentru clădirile publice.

Documentele strategice nu vor fi evaluate ci doar verificate în privința aspectelor mai sus-menționate.

6. Proiectul propus spre finanțare nu trebuie să fie încheiat în mod fizic sau implementat integral înainte de depunerea cererii de finanțare în cadrul PR Centru, indiferent dacă toate plățile aferente au fost realizate sau nu de beneficiar (art. 63 din Regulamentul (UE) 2021/1060).

Nu sunt eligibile investițiile care au fost finalizate din punct de vedere fizic (ex. a fost efectuată recepția la terminarea lucrărilor) până la momentul depunerii cererii de finanțare.

Sunt eligibile proiecte pentru care contractele de lucrări au fost încheiate după data de 1 ianuarie 2021 în condițiile enunțate.

Recepția la terminarea lucrărilor poate fi făcută și în perioada cuprinsă între data depunerii cererii de finanțare și data semnării contractului de finanțare, în condițiile respectării prevederilor Regulamentului (UE) 2021/1060, mai sus-menționate, și în măsura în care amânarea recepției s-a făcut cu respectarea prevederilor contractului de lucrări și a legislației specifice în domeniul recepției lucrărilor de construcții.

Se va evita situația în care, deși recepția la terminarea lucrărilor nu a fost realizată, investiția să fi fost încheiată în mod fizic sau implementată integral.

Recepția la terminarea lucrărilor nu trebuie amânată în afara termenului contractual și/sau legal în scopul încadrării în condițiile de eligibilitate prevăzute de ghid, fapt care poate conduce la încălcarea prevederilor reglementate prin Regulamentul UE nr. 1060/2021, a legislației naționale în domeniul lucrărilor de construcție, precum și a principiului tratamentului egal și nediscriminatoriu în raport cu solicitanții de finanțare.

ATENȚIE! Pentru clădirile clasate ca monumente istorice nu se accepta proiecte cu lucrări începute.

Aspectele sunt asumate prin **Declarația unică (Anexa 2)**.

- 7. Componenta/componentele propusă/e prin prezenta cerere de finanțare nu a mai beneficiat de finanțare publică în ultimii 5 ani înainte de data depunerii cererii de pentru aceleași tip de activități (cu excepția lucrărilor de întreținere și reparații) realizate asupra aceleiași infrastructuri/aceluiasi segment/element de infrastructura și nu beneficiază de fonduri publice din alte surse de finanțare**

Se va asigura de către solicitant evitarea dublei finanțări a lucrărilor de intervenție/activităților care au beneficiat de finanțare publică în ultimii 5 ani/care beneficiază de fonduri publice din alte surse de finanțare și a lucrărilor de intervenție/ activităților aferente operațiunii, propuse prin proiect.

Momentul de la care se calculează perioada de 5 ani este momentul la care s-a finalizat implementarea contractului de lucrări anterior (data recepției finale, după expirarea perioadei de garanție).

Astfel, solicitantul se va asigura, dacă este cazul, că s-a realizat recepția finală în cazul acelorași lucrări de intervenție/activități realizate asupra aceleiași infrastructuri/aceluiasi segment de infrastructură ca cele propuse prin proiect, înainte de începerea perioadei celor 5 ani. De asemenea, proiectul propus nu beneficiază în prezent de fonduri publice din alte surse de finanțare. Criteriul nu se aplică pentru lucrările de întreținere și reparații curente.

NOTĂ: Pentru proiectele cu lucrări începute, clădirea (componenta) propusă nu a mai beneficiat de finanțare publică în ultimii 5 ani înainte de data emiterii ordinului de începere a contractului de lucrări (emis obligatoriu după data de 1 ianuarie 2021), pentru același tip de intervenții/activități aferente operațiunii realizate asupra aceleiași infrastructuri/ aceluiasi segment de infrastructură, și nu s-a aflat în perioada de garanție pentru lucrările de intervenție/activitățile enumerate anterior.

După data emiterii ordinului de începere a lucrărilor, lucrările de intervenție/activitățile nu au beneficiat de fonduri publice din alte surse de finanțare, exceptând pe cele din fonduri proprii aferente contractului de lucrări ce face obiectul proiectului. Criteriul nu se aplică pentru lucrările de întreținere și reparații curente.

Nu se acceptă la finanțare intervenții asupra unei infrastructuri care se află în perioada de garanție a lucrărilor efectuate printr-un contract de lucrări anterior.

Aspectele sunt asumate prin **Declarația unică (Anexa 2)**. Aspectele se corelează cu informațiile completate în cererea de finanțare

- 8. Perioada de implementare a activităților proiectului este rezonabilă și nu depășește 31 decembrie 2029**

Perioada de implementare a activităților proiectului se referă atât la activitățile realizate înainte de depunerea cererii de finanțare, cât și la activitățile ce urmează a fi realizate după momentul semnării contractului de finanțare a proiectului. Solicitantul trebuie să prevadă în mod realist perioada de implementare pentru fiecare activitate în parte, luând în considerare specificul fiecărei activități.

Aspectele se corelează cu informațiile completate în Cererea de finanțare.

9. Locul de implementare a proiectului

Infrastructura, obiect al investițiilor realizate prin proiect, trebuie să fie situată în localități din Regiunea Centru, România (județele Alba, Brașov, Covasna, Harghita, Mureș, Sibiu), mediul urban și rural.

10. Proiectul/solicitantul respectă principiile din domeniul egalității de gen, de șanse, nediscriminări, accesibilității

În procesul de pregătire, contractare, implementare și durabilitate a proiectului, solicitantul a respectat și va respecta legislația națională și comunitară aplicabilă în domeniul egalității de șanse, de gen, nediscriminare, accesibilitate, inclusiv **condițiile orizontale privind implementarea și aplicarea Cartei Drepturilor Fundamentale a UE în implementarea fondurilor europene nerambursabile¹¹ și Convenției ONU privind drepturile persoanelor cu dizabilități și a legislației naționale în domeniul dizabilității (intervențiile care asigură adaptarea rezonabilă și design-ul universal, așa cum sunt acești termeni definiți în Convenție)¹².**

Solicitantul va descrie în secțiunea relevantă din cererea de finanțare modul în care sunt respectate obligațiile minime prevăzute de legislația specifică aplicabilă, precum și acțiunile suplimentare (dacă este cazul), acțiunile suplimentare descrise urmând fi luate în considerare și la evaluarea tehnico-financiară a proiectului.

Obligativitatea respectării minimului legislativ în aceste domenii va fi asumat de solicitant **Declarația unică (Anexa 2)** și va face obiectul verificării și în etapa de contractare.

Se vor avea în vedere informațiile cuprinse la Secțiunea 3.19 din prezentul ghid.

50

11. Proiectul respectă principiile privind domeniul dezvoltării durabile, protecției mediului, eficienței energetice, prevăzute de legislația națională și comunitară

Solicitantul va descrie în secțiunea relevantă din cererea de finanțare modul în care sunt respectate obligațiile minime prevăzute de legislația specifică aplicabilă, precum și acțiunile suplimentare (dacă este cazul), acțiunile suplimentare descrise urmând fi luate în considerare și la evaluarea tehnico-financiară a proiectului.

Obligativitatea respectării minimului legislativ în aceste domenii va fi asumat de solicitant **Declarația unică (Anexa 2)** și va face obiectul verificării și în etapa de contractare.

Se vor avea în vedere informațiile cuprinse la Secțiunile 3.17 și 3.18 din prezentul ghid.

12. Proiectul integrează măsuri de atenuare și de adaptare la schimbările climatice respectând Orientările tehnice ale Comisiei Europene referitoare la imunizarea infrastructurii la schimbările climatice

Solicitantul își va asuma respectarea acestor aspecte în **Declarația unică (Anexa 2)** și va descrie în secțiunea relevantă din cererea de finanțare modul în care integrează măsuri de atenuare și

¹¹ <https://mfe.gov.ro/minister/perioade-de-programare/perioada-2021-2027/>

¹² <https://mfe.gov.ro/minister/punctul-de-contact-pentru-implementarea-conventiei-privind-drepturile-persoanelor-cu-dizabilitati/>

de adaptare la schimbările climatice, având în vedere informațiile cuprinse la **Secțiunea 3.17. Aspecte de mediu** și Orientările Comisiei Europene privind imunizarea la schimbările climatice, disponibilă spre consultare la adresa <https://www.regiocentru.ro/documente-utile/>

13. Perioada de construire - clădirea este construită (are lucrările finalizate din punct de vedere fizic) până la sfârșitul anului 2000.

Se va prezenta unul sau mai multe din următoarele documente: extras al cărții tehnice, fișa tehnică a clădirii, procesul verbal de recepție la terminarea lucrărilor, sau alt document justificativ din care să rezulte faptul că respectiva clădire a fost construită **până la sfârșitul anului 2000**.

În cazul lipsei acestor documente, Cartea tehnică ar putea fi reconstituită în conformitate cu Legea 10/1995, cu modificările și completările ulterioare, și *HG 343/2017 privind aprobarea Regulamentului de recepție a lucrărilor de construcții și instalații aferente acestora* și în baza unei expertize tehnice și/sau a altor documente existente (proiect etc.) aflate în posesia beneficiarului sau identificate în arhivă (la proiectant, la solicitant sau în Arhivele Naționale) din care să rezulte faptul că respectiva clădire a fost construită și recepționată până în anul 2000.

În cazul în care documentele principale care dovedesc îndeplinirea criteriului, menționate mai sus (extras al cărții tehnice a clădirii, fișa tehnică a clădirii, procesul verbal de recepție la terminarea lucrărilor) nu pot fi depuse, se poate accepta ca document justificativ, din care să rezulte anul construirii clădirii sau finalizarea lucrărilor din punct de vedere fizic până la sfârșitul anului 2000, și Expertiza tehnică asumată de expertul tehnic, dacă din conținutul acesteia reiese informațiile solicitate.

Criteriul se verifică pentru fiecare clădire ce face obiectul proiectului.

14. Clădirea expertizată tehnic, conform Codului de proiectare seismică — Partea a III-a — Prevederi pentru evaluarea seismică a clădirilor existente, indicativ P 100-3/2019, nu este încadrată, prin raport de expertiză tehnică, în clasa I de risc seismic, respectiv clădire cu susceptibilitate de prăbușire, totală sau parțială, la acțiunea cutremurului și la care nu se află în execuție lucrări de intervenție în scopul creșterii nivelului de siguranță la acțiuni seismice ale construcției existente.

Pentru a fi eligibilă, o clădire trebuie să îndeplinească cumulativ următoarele condiții: să nu fie încadrată în clasa I de risc seismic și – dacă e cazul – să aibă finalizate lucrările de consolidare antiseismică la data depunerii proiectului.

Clădirea încadrată în clasa II de risc seismic, se acceptă la finanțare în condițiile realizării măsurilor de consolidare prevăzute în expertiza tehnică/raportul de expertiză tehnică și încadrării cheltuielilor aferente acestor lucrări în categoria cheltuielilor aferente măsurilor auxiliare care contribuie la implementarea proiectului, care sunt eligibile în limita a 15% din valoarea eligibilă a cheltuielilor aferente cap.1, cap.2, cap.4 (punctul 4.1, punctul 4.2) și cap. 5 (punctul 5.1.1) din bugetul cererii de finanțare. Valoarea cheltuielilor aferente măsurilor de consolidare prevăzute în expertiza tehnică/raportul de expertiză tehnică care depășesc procentul de 15% menționat mai sus, va fi încadrată în categoria cheltuielilor neeligibile (se vor finanța din alte surse de finanțare).

ATENȚIE! Pentru proiectele la care au fost încheiate contracte pentru serviciile de proiectare și/sau execuție până la data intrării în vigoare a codului de proiectare P 100-3/2019, se va depune expertiza tehnică elaborată conform versiunii de cod în vigoare la data semnării contractelor.

Se va vedea Declarația unică (Anexa 2) și informațiile prezentate în documentația tehnică (Raport de expertiza tehnică). Aspectele se corelează cu informațiile completate în Cererea de finanțare.

Criteriul se verifică pentru fiecare clădire ce face obiectul proiectului.

15. Intervențiile propuse pentru clădire conduc la o reducere a consumului anual specific de energie finală pentru încălzire de cel puțin 50% față de consumul anual specific de energie pentru încălzire înainte de renovare

Excepție Intervențiile propuse pentru clădirile clasate ca monumente istorice conduc la o reducere a consumului anual specific de energie finală pentru încălzire de cel puțin 30% față de consumul anual specific de energie pentru încălzire înainte de renovare.

Se vor analiza informațiile prezentate în documentația tehnică (Raportul de audit energetic, certificatul de performanță energetică). Aspectele se corelează cu informațiile completate în Cererea de finanțare

16. Intervențiile propuse pentru clădire conduc la o reducere a consumului de energie primară de cel puțin 30% pentru proiectele de renovare energetică moderată, respectiv peste 60% pentru proiectele de renovare energetică aprofundată, în comparație cu starea de pre-renovare.

52

NOTĂ: Indiferent de tipul reabilitării intervențiile propuse pentru clădire conduc la o reducere de cel puțin 30 % a emisiilor directe și indirecte de gaze cu efect de seră în comparație cu emisiile ex-ante.

Din Raportul de audit energetic aferent fiecărei componente, care cuprinde fișă de analiză termică și energetică, expertiza energetică, certificatul de performanță energetică, măsurile recomandate și analiza tehnico-economică a acestora, **rezultă prin intervențiile propuse o reducere a consumului anual specific de energie primară de cel puțin 30% pentru proiectele de renovare energetică moderată, respectiv peste 60% pentru proiectele de renovare energetică aprofundată**, în comparație cu starea de pre-renovare și o reducere de cel puțin 30% a emisiilor directe și indirecte de gaze cu efect de seră.

17. (Dacă este cazul) Clădirile identificate ca monumente istorice propuse pentru finanțare trebuie să fie incluse în lista patrimoniului cultural mondial, național sau lista patrimoniului cultural local.

Clădire/clădiri amplasate într-o zonă de protecție a monumentelor istorice și/sau în zone construite protejate aprobate conform Legii nr. 350/2001 privind amenajarea teritoriului și urbanismul.

Clădirea este inclusă pe lista patrimoniului cultural mondial (Hotărârea Guvernului nr.493/2004 pentru aprobarea Metodologiei privind monitorizarea monumentelor istorice înscrise în Lista patrimoniului mondial, anexa A), lista patrimoniului cultural național sau lista

patrimoniului cultural local din mediul urban și rural (Ordinul nr. 2828 din 24 decembrie 2015, emis de Ministrul Culturii, pentru modificarea anexei nr. 1 la Ordinul Ministrului Culturii și Cultelor nr. 2.314/2004 privind aprobarea Listei monumentelor istorice, actualizată, și a Listei monumentelor istorice dispărute, cu modificările ulterioare).

În conformitate cu Legea nr.422/2001 privind protejarea monumentelor istorice, republicată, acestea se clasează astfel:

- a) în grupa A – monumente istorice de valoare națională și universală
- b) în grupa B - monumente istorice reprezentative pentru patrimoniu cultural local

Obiectivul de patrimoniu trebuie să fie înscris cu cod distinct în Lista monumentelor istorice; În cazul clădirii/clădirilor clasate ca monument istoric/amplasată/e într-o zonă de protecție a monumentelor istorice și/sau în zone construite protejate aprobate conform Legii nr. 350/2001 privind amenajarea teritoriului și urbanismul, trebuie respectate următoarele condiții specifice:

- măsurile/lucrările de intervenție, propuse în auditul energetic și preluate la nivelul soluției tehnice propuse prin SF/DALI sau, după caz, PT, au fost avizate pe baza Avizului Ministerului Culturii sau, după caz, al serviciilor publice deconcentrate ale acestuia,
- este prezentată documentația tehnică solicitată în cadrul prezentului ghid, inclusiv certificatul de performanță energetică, în condițiile legii.

NOTĂ: Nu se acceptă la finanțare clădiri în curs de clasare ca monument istoric aflat în patrimoniul UNESCO, în patrimoniul cultural național, în patrimoniul cultural local din mediul urban și rural.

Aspectele sunt asumate prin Declarația unică (Anexa 2).

18. Clădirea nu este utilizată ca lăcaș de cult sau pentru alte activități cu caracter religios.

Aspectele sunt asumate prin Declarația unică (Anexa 2)

19. Clădirea nu este o construcție cu caracter provizoriu prevăzută a fi utilizată pe o perioadă de până la 2 ani, nu este clădire industrială, nu este atelier sau clădire din domeniul agricol, clădirea publică nu este utilizată*/ destinată a fi utilizată mai puțin de 4 luni pe an.

* în ultimul an calendaristic înainte de depunerea cererii de finanțare

Aspectele sunt asumate prin Declarația unică (Anexa 2).

20. Clădirea nu are caracter rezidențial, respectiv nu este o clădire de tipul:

- clădire cu destinație de locuințe¹³ sociale (definite conform Legii locuinței nr. 114/1996, republicată),
- clădire în cadrul căreia sunt furnizate servicii sociale (HG nr. 867/2015), aflată în proprietatea publică/administrarea/concesiunea unui UAT comună, oraș, municipiu, județ/instituții publice locale, cu excepția centrelor respiro și a centrelor pentru persoane fără adăpost

¹³ În categoria clădirilor cu destinație de locuințe sociale nu se includ locuințele sociale construite prin programele A.N.L.

- Penitenciar.

Aspectele sunt asumate prin Declarația unică (Anexa 2)

21. Clădirea este independentă structural, cu o suprafață utilă totală mai mare de 250 m²

Aspectele sunt asumate prin Declarația unică (Anexa 2) și sunt verificate cu informațiile prezentate în documentația tehnico-economică. Aspectele se corelează cu informațiile completate în cererea de finanțare

22. Proiectul nu vizează doar o unitate de clădire (o zonă/ o parte a clădirii, un etaj sau un apartament dintr-o clădire, chiar dacă aceasta/acesta este concepută/conceput sau modificată/modificat pentru a fi utilizată/utilizat separat).

Componenta va cuprinde întreaga clădire. Auditul energetic se va realiza pentru întreaga clădire (de exemplu, pentru clădirea spitalului), cu fundamentarea corespunzătoare a soluției tehnice în cadrul documentației tehnico-economice, și nu se va realiza doar pentru o unitate de clădire (de exemplu, nu se va realiza doar pentru etajele superioare ale spitalului, chiar și în condițiile în care ambulatoriul spitalului, aflat la parter, a beneficiat de măsuri de creștere a eficienței energetice prin alte programe/fonduri).

Soluția tehnică propusă prin raportul de audit energetic la nivelul întregii clădiri va ține cont de eventualele lucrări de intervenție/activități care au fost deja realizate asupra clădirii și va propune măsuri corespunzătoare de creștere a eficienței energetice (putând fi propuse, după caz, inclusiv măsuri la nivelul ambulatoriului spitalului, altele decât cele finanțate anterior). Se va avea în vedere totodată asigurarea respectării criteriului nr. 7 din prezenta secțiune.

Aspectele sunt verificate cu informațiile prezentate în documentația tehnico-economică.

Se va vedea Declarația unică (Anexa 2). Aspectele se corelează cu informațiile completate în cererea de finanțare

23. În cazul în care anumite suprafețe din terenul aferent imobilului au fost închiriate/ date în folosință gratuită/ concesionate unor persoane juridice, este îndeplinită condiția ca respectivele limite ale dreptului de proprietate să nu fie incompatibile cu realizarea activităților/ implementarea proiectului.

Se va vedea Declarația unică (Anexa 2). Aspectele se corelează cu informațiile completate în cererea de finanțare

24. În cazul în care în clădire există spații/unități de clădire închiriate/date în folosință gratuită/concesionate unor persoane juridice, sunt îndeplinite următoarele condiții:

- Ocupanții (persoanele juridice) trebuie să fi fost selectați printr-o procedură transparentă și nediscriminatorie, conform legislației în vigoare
- Suprafața utilă aferentă acestor spații/unități de clădire nu depășește 10% din suprafața totală utilă a clădirii.
- Este atașată Declarația ocupantului (persoana juridică care a închiriat/a primit în folosință gratuită/a obținut în concesiune spații/unități de clădire) prin care își exprimă acordul ca Solicitantul să realizeze investiția.
- (unde e cazul) În cazul în care într-o clădire sunt mai multe spații/ unități de clădire închiriate/date în folosință gratuită/concesionate, în condițiile enunțate mai sus, se va

Întocmi un Tabel centralizator al acestor ocupanți la nivel de clădire, în care se vor menționa informațiile de mai sus, inclusiv suprafața totală utilă a clădirii (mp) și suprafața utilă a acestor spații/unități de clădire (mp și %). Suprafața utilă cumulată aferentă acestor spații/unități de clădire nu depășește 10% din suprafața totală utilă a clădirii.

Excepție! În cazul persoanelor juridice care au închiriat/au primit în folosință gratuită/ au obținut în concesiune spații/unități de clădire pentru a fi utilizate pe o durată limitată în cursul unei zile/săptămâni/luni în vederea desfășurării unor activități sportive, culturale, educaționale sau recreative, sunt îndeplinite următoarele condiții:

- Ocupanții (persoanele juridice) trebuie să fi fost selectați printr-o procedură transparentă și nediscriminatorie, conform legislației în vigoare
- Activitatea desfășurată de persoanele juridice respective nu afectează activitatea principală/ funcțiunea clădirii publice

Aspectele sunt asumate prin Declarația unică (Anexa 2).

NOTĂ: Persoanele juridice mai sus-menționate sunt persoane juridice care nu se încadrează în categoriile solicitanților eligibili (conform secțiunii 5.1.2).

25. Proiectul nu intră sub incidența ajutorului de stat sau în cadrul acestuia nu sunt identificate elemente de natura ajutorului de stat

Aspectele sunt asumate prin Declarația unică (Anexa 2)

6. INDICATORI DE ETAPĂ

Indicatorii de etapă reprezintă repere cantitative, valorice sau calitative față de care este monitorizat și evaluat, într-o manieră obiectivă și transparentă, progresul implementării unui proiect; în funcție de natura proiectelor, indicatorii de etapă pot reprezenta: realizarea unor activități sau subactivități din proiect, atingerea unor stadii de implementare sau de execuție tehnică sau financiară prestabilite, precum și stadii sau valori intermediare ale indicatorilor de realizare.

Indicatorii de etapă se vor regăsi în cadrul Planului de monitorizare a proiectului, și se vor monitoriza de către autoritatea de management pe parcursul implementării proiectului.

Indicatorii de etapă se corelează cu activitatea de bază declarată de beneficiar în cererea de finanțare, precum și cu rezultatele așteptate ale proiectului.

Indicatorii de etapă prevăzuți în Planul de monitorizare al proiectului se stabilesc în corelare cu prevederile din cadrul ghidului solicitantului – **Anexa 17. Planul de monitorizare**. În cadrul acestuia sunt prezentați indicatorii de etapă stabiliți pentru perioada de implementare a proiectului, condițiile și documentele justificative pe baza cărora se evaluează și se probează îndeplinirea acestora în vederea atingerii obiectivelor și ȳintelor finale ale indicatorilor de realizare și de rezultat prevăzuți în cadrul cererii de finanțare.

În funcție de tipologia proiectelor, solicitanții își vor selecta indicatorii de etapă aplicabili, stabilindu-și termenele de realizare, fără însă a depăși termenele maxime prevăzute în Planul de monitorizare, Anexa 17.

7. COMPLETAREA ȘI DEPUNEREA CERERILOR DE FINANȚARE

7.1. Completarea formularului cererii

Formularul cererii de finanțare, ale cărei secțiuni se completează exclusiv în aplicația electronică MySMIS (disponibil la adresa <https://mysmis2021.gov.ro/>), prezintă aceste secțiuni și include instrucțiuni, recomandări și clarificări privind modul de completare. Aceste detalii sunt disponibile inclusiv în cadrul aplicației MySMIS, la completarea fiecărei secțiuni în parte.

Completarea corectă și completă a tuturor secțiunilor din cererea de finanțare, precum și anexarea tuturor documentelor solicitate, este primul pas în menținerea cererii de finanțare în procesul de evaluare și selecție.

7.2. Limba utilizată în completarea cererii de finanțare

Formularul cererii de finanțare și anexele acestuia trebuie să fie redactate în limba română. Nu sunt acceptate cereri de finanțare și anexe ale acestora redactate în alta limbă. În cazul anexării unor documente emise în alta limbă, se va anexa obligatoriu și traducerea legalizată sau autorizată a acestora.

7.3. Metodologia de justificare și detaliere a bugetului cererii de finanțare

La întocmirea bugetului, solicitantul are în vedere faptul că valorile pe care se fundamentează bugetul trebuie să respecte prevederile privind art. 5 lit. d) și e) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 66/2011 prevenirea, constatarea și sancționarea neregulilor apărute în obținerea și utilizarea fondurilor europene și/sau a fondurilor publice naționale aferente acestora, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 142/2012, cu modificările și completările ulterioare.

Matricea prezentată în anexa 14 corelează bugetul proiectului cu devizul general al investiției, întocmit în conformitate cu prevederile Hotărârii Guvernului nr. 907/2016, cu modificările și completările ulterioare

Totodată, se va atașa la documentația tehnico-economică o Notă privind fundamentarea costurilor asumată de proiectant.

Responsabilitatea costurilor este a proiectantului în solitar cu solicitantul, aceștia urmând a menționa/anexa documentele care au stat la baza fixării prețurilor din listele de cantități/echipamente.

Documentele ce fundamentează costurile, semnate de reprezentantul legal, pot fi oferte de preț echipamente, liste de cantități și prețuri unitare provenite din surse verificabile și obiective.

Costurile trebuie să fie realiste (corect estimate), suficiente și necesare pentru implementarea proiectului.

În completarea bugetului cererii de finanțare se va avea în vedere respectarea prevederilor prezentului ghid capitolele 5.2, 5.3.2, 5.3.3, 5.4, 5.7, precum și justificarea, după caz, a costurilor bugetate la un nivel rezonabil al prețurilor din piață.

7.4. Anexe și documente obligatorii la depunerea cererii

1. Declarația unică

Aplicația MySMIS2021/SMIS2021+ generează declarația unică care este completată de solicitant și se semnează cu semnătură electronică extinsă de către reprezentantul legal al acestuia.

În cazul proiectelor implementate în parteneriat, atât liderul de parteneriat, cât și fiecare partener individual completează declarația unică, care este semnată cu semnătură electronică extinsă de către reprezentantul legal al liderului, partenerului, după caz.

2. Situațiile financiare anuale ale solicitantului depuse și înregistrate la unitățile teritoriale ale Ministerului Finanțelor Publice aferente exercițiului financiar anterior depunerii cererii de finanțare.

3. Declarația privind nedeductibilitatea TVA, a solicitantului și, dacă este cazul, a partenerilor. Se va utiliza modelul de declarație de nedeductibilitate anexat la Ghidului solicitantului (Anexa 10)

Se va anexa de către toți partenerii, după caz.

4. Declarația pe proprie răspundere a reprezentantului legal al solicitantului/liderul de parteneriat /partenerului cu privire la conformitatea cu originalul a documentelor încărcate sau care vor fi încărcate în MySMIS pe parcursul procesului de evaluare selecție și contractare.

Se va completa – Declarația pe proprie răspundere a reprezentantului legal al solicitantului/liderul de parteneriat privind conformitatea cu originalul a documentelor încărcate în MySMIS (Anexa 11)

58

5. Documentația tehnico-economică (elaborată la nivel de proiect sau pentru fiecare componentă în parte din cadrul proiectului)

a) Pentru proiectele de investiții pentru care execuția fizică de lucrări nu a fost demarată la data depunerii cererii de finanțare

- Studiul de fezabilitate - SF¹⁴, Documentația de avizare a lucrărilor de intervenție - DALI, după caz elaborate în conformitate cu legislația relevantă, respectiv HG nr. 907/2016, sau
- Proiectul tehnic elaborat în conformitate cu HG nr. 907/2016 însoțit de DALI/SF și Autorizația de construire, în termen de valabilitate

Pentru finanțarea proiectelor de investiții în infrastructură în cadrul PR Centru, la cererea de finanțare se anexează documentația de avizare a lucrărilor de intervenție, în conformitate cu HG nr. 907/2016 privind etapele de elaborare și conținutul-cadru al documentațiilor tehnico-economice aferente obiectivelor/proiectelor de investiții finanțate din fonduri publice.

¹⁴ Conform legislației aplicabile în vigoare, **doar** în cazul unui proiect mixt de investiții care cuprinde pe lângă lucrările de intervenții asupra uneia/mai multor construcții existente și lucrări aferente unei clădiri noi care adăpostește centrala termică (ca urmare a cerințelor ISU)/ lucrări aferente cerințelor fundamentale de securitate la incendiu conform Legii nr. 10/1995 privind calitatea în construcții, republicată, lucrări de construire a lifturilor în exteriorul unei clădiri (în cazuri argumentate tehnic și funcțional-arhitectural)

Pentru cazul în care Proiectul tehnic a fost întocmit și recepționat, se va depune în cadrul documentației tehnico-economice, în format scanat, tip pdf, însoțit de devizul general actualizat, conform prevederilor legale, urmând ca evaluarea tehnică și financiară să se realizeze în baza acestuia.

Documentația tehnico-economică (SF/DALI/PT) a obiectivului de investiție anexată la cererea de finanțare nu trebuie să fi fost elaborată/ revizuită/ reactualizată cu mai mult de 2 ani înainte de data depunerii cererii de finanțare.

- Devizul general aferent documentației tehnico-economice anexate la cererea de finanțare nu trebuie să fi fost actualizat cu mai mult de 12 luni înainte de data depunerii cererii de finanțare.
- Deviz pe obiect aferent lucrărilor conexe identificate prin proiect.

b) Pentru proiectele de investiții pentru care execuția de lucrări a fost demarată, însă proiectele nu s-au încheiat în mod fizic sau financiar înainte de depunerea cererii de finanțare:

La momentul depunerii cererii de finanțare, se vor anexa în mod obligatoriu la cererea de finanțare, pentru lucrările începute, în plus față de DALI/SF (inclusiv expertiza tehnică, Raportul de audit energetic, inclusiv fișa de analiză termică și energetică a clădirii, respectiv certificatul de performanță energetică) următoarele documente:

- Procesul verbal de recepție parțială a lucrărilor (procese verbale pe faze determinante)
- Autorizația de construire
- Raportul privind stadiul fizic al investiției asumat de către reprezentantul legal al solicitantului, de către dirigintele de șantier și de către constructor conform modelului din Anexa 15
- Devizul detaliat actualizat, întocmit conform legislației în vigoare, al lucrărilor executate și plătite, al lucrărilor executate și neplătite și respectiv al lucrărilor ce urmează a mai fi executate
- Contractul de lucrări, semnat după data de 01.01.2021, inclusiv acte adiționale
- Proiectul tehnic.

Aceste proiecte vor obține punctaj maxim în ceea ce privește maturitatea proiectului.

NOTĂ: Se va avea în vedere ca documentațiile tehnico economice faza PT/SF/DALI să respecte conținutul cadru prevăzut în HG 907/2016, inclusiv prin atașarea documentelor menționate în cuprinsul acestuia.

Pentru proiectele de investiții pentru care execuția de lucrări a fost demarată, însă investițiile nu au fost încheiate în mod fizic, precum și în cazul în care lucrările nu au fost implementate integral până la depunerea cererii de finanțare, în termen de 30 de zile de la contractarea proiectului, se va transmite către AM, în format electronic, scanat, documentația de achiziție a contractului de lucrări încheiat.

Pentru acest tip de proiecte nu se aplică cerințele conform cărora:

- Documentația tehnico economica să nu fi fost elaborată/ revizuită/ reactualizată cu mai mult de 2 ani înainte de data depunerii cererii de finanțare,
- devizul general aferent celei mai recente documentații (contract de lucrări încheiat, inclusiv acte adiționale) să nu fi fost actualizat cu mai mult de 12 luni înainte de data depunerii cererii de finanțare.

ATENȚIE! Documentațiile tehnico economice trebuie să aibă integrate aspecte privind imunizarea la schimbările climatice în conformitate cu cerințele din Comunicarea Comisiei Europene privind Orientările tehnice referitoare la imunizarea infrastructurii la schimbările climatice în perioada 2021-2027 publicate la 16 septembrie 2021 (2021/C 373/01) (<https://op.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/23a24b21-16d0-11ec-b4fe-01aa75ed71a1/language-en>) cu modificările și completările ulterioare.

IMPORTANT! Investițiile în infrastructură care au o durată de viață preconizată de cel puțin cinci ani trebuie să demonstreze imunizarea față de schimbările climatice în conformitate cu cerințele din *Comunicarea Comisiei Europene privind Orientările tehnice referitoare la imunizarea infrastructurii la schimbările climatice în perioada 2021-2027 publicate la 16 septembrie 2021 (2021/C 373/01)* (<https://op.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/23a24b21-16d0-11ec-b4fe-01aa75ed71a1/language-en>)

Imunizarea la schimbările climatice este un proces care integrează măsurile de *atenuare* a schimbărilor climatice și măsurile de *adaptare* la schimbările climatice în dezvoltarea proiectelor de infrastructură.

Aceasta presupune:

- a. *In etapa analizei de opțiuni* - integrarea în analiza și decizia asupra opțiunii preferate (pe lângă considerentele tehnice, economice, de mediu, etc.) și a considerentele legate de impactul opțiunilor din punctul de vedere al (i) atenuării și (ii) vulnerabilității față de schimbările climatice;
- b. *In etapa detalierii/proiectării opțiunii preferate* – integrarea măsurilor adecvate pentru (i) atenuarea și (ii) adaptarea (în măsura în care este necesară) la schimbările climatice.

Prin urmare aceste aspecte vor fi integrate în documentațiile tehnico economice.

60

6. Devizul general pentru proiectele de lucrări în conformitate cu legislația în vigoare – a se vedea structura devizului general din legislația în vigoare privind aprobarea conținutului-cadru al documentației tehnico-economice aferente investițiilor publice, precum și a structurii și metodologiei de elaborare a devizului general pentru obiective de investiții și lucrări de intervenții

Devizul general trebuie să prezinte data elaborării, să fie asumat de elaboratorul documentației tehnico-economice și să fie semnat și de reprezentantul legal.

În cazul în care la cererea de finanțare se anexează proiectul tehnic (PT), devizul va fi actualizat cu acesta din urmă, iar bugetul cererii de finanțare va fi corelat în acest sens. Devizul general aferent documentației tehnico-economice anexate la cererea de finanțare nu trebuie să fi fost actualizat cu mai mult de 12 luni înainte de data depunerii cererii de finanțare.

În cazul în care la cererea de finanțare se anexează inclusiv proiectul tehnic (PT), devizul va fi actualizat cu acesta din urmă, iar bugetul cererii de finanțare va fi corelat în acest sens.

În cazul în care, în cadrul proiectului, există atât lucrări eligibile, cât și lucrări ne-eligibile, acestea se vor detalia separat în cadrul bugetului pe baza devizului general. În plus, se va anexa la cererea de finanțare o detaliere pe cele două tipuri de cheltuieli, corelată cu devizul general.

Pentru detalii se va avea în vedere modelul privind *Lista de echipamente și/sau lucrări și/sau servicii* cu încadrarea acestora pe secțiunea de cheltuieli eligibile /neeligibile, anexată la cererea de finanțare.

Pentru proiectele de investiții pentru care execuția de lucrări a fost demarată, însă proiectele nu s-au încheiat în mod fizic sau financiar înainte de depunerea cererii de finanțare, se va anexa un raport privind stadiul fizic al lucrărilor asumat de către reprezentantul legal al solicitantului, de către dirigintele de șantier și de către constructor. Raportul respectiv va fi însoțit de devize generale detaliate ale lucrărilor executate și plătite, ale lucrărilor executate și neplătite și respectiv ale lucrărilor rămase de executat.

Suplimentar, se va anexa un **deviz general centralizator al componentelor cererii de finanțare**, dacă e cazul.

NOTĂ: În cadrul proiectului, proiectantul va delimita un obiect conex obiectivului de investiții cuprinzând lucrări și dotări activităților auxiliare. Solicitantul are obligația de a evidenția cheltuielile aferente măsurilor auxiliare (conexe) într-un deviz pe obiect distinct, cu încadrarea pe categorii de cheltuieli eligibile și neeligibile.

7. Hotărârea/Decizia (Hotărârile/ Deciziile partenerilor) de aprobare a documentației tehnico-economice (faza SF/DALI sau PT) și a indicatorilor tehnico-economici

Hotărârea/ decizia de aprobare a indicatorilor tehnico-economici semnată de către persoana care are dreptul conform actelor de constituire să reprezinte legal solicitantul și să semneze în numele acesteia.

În cazul proiectelor depuse în parteneriat, hotărârea/decizia de aprobare a documentației tehnico-economice și a indicatorilor tehnico-economici va fi depusă de către toți partenerii.

În cazul în care la cererea de finanțare se anexează o documentație tehnico-economică actualizată, hotărârea anterior menționată va fi anexată pentru documentația actualizată (iar dacă se menționează doar modificarea unei hotărâri anterioare, atunci se va anexa și documentul inițial care a fost modificat).

În cazul în care la cererea de finanțare se anexează inclusiv proiectul tehnic (PT), hotărârea anterior menționată va fi prezentată în versiunea actualizată pentru faza PT sau cu modificările și completările intervenite la faza PT.

Hotărârea/decizia/ordinul de aprobare a indicatorilor tehnico-economici se va corela cu cea mai recentă documentație (DALI/PT/Contract de lucrări încheiat) anexată la cererea de finanțare, respectiv se va anexa hotărârea/decizia de aprobare a indicatorilor tehnico-economici faza DALI și modificările și completările ulterioare la respectiva hotărâre/decizie.

8. Raport de expertiza tehnică a clădirii la acțiuni seismice (pentru fiecare componentă /clădire în parte)

Expertiza tehnică va confirma că imobilul nu este încadrat în clasa I de risc seismic, respectiv clădiri cu risc ridicat de prăbușire și la care nu se află în curs de execuție lucrări de intervenție pentru creșterea nivelului de siguranță la acțiuni seismice ale construcției existente.

Raportul este întocmit de către expertul tehnic atestat în urma expertizării tehnice a clădirii la acțiuni seismice și conține o sinteză a procesului de evaluare seismică a clădirii, furnizând informații care fundamentează decizia de încadrare a construcției în clasa de risc seismic. Raportul se elaborează conform Codului de proiectare seismică P100-3 în vigoare la momentul depunerii cererii de finanțare. Raportul trebuie să evidențieze clar, în partea de concluzii, clasa de risc seismic în care este încadrată clădirea și faptul că nu sunt necesare lucrări de intervenție structurale pentru realizarea lucrărilor de eficiență energetică propuse.

ATENȚIE! Pentru clădirea încadrată în clasa II de risc seismic care face obiectul proiectului în condițiile situației de excepție enunțate la secțiunea 5.7 punctul 14, raportul de expertiză tehnică trebuie să evidențieze clar, în partea de concluzii, propunerile de intervenții/descrierea soluției de intervenții, elementele structurale sau componentele nestructurale asupra cărora trebuie intervenit și clasa de risc seismic în care se încadrează clădirea după efectuarea acestora **(cel puțin în clasa de risc seismic R_s III.)**.

ATENȚIE! Pentru proiectele la care au fost încheiate contracte pentru serviciile de proiectare și/sau execuție până la data intrării în vigoare a codului de proiectare P 100-3/2019, se va depune expertiza tehnică elaborată conform versiunii de cod în vigoare la data semnării contractelor.

9. Raportul de audit energetic, inclusiv fișa de analiză termică și energetică a clădirii, respectiv certificatul de performanță energetică (pentru fiecare componentă/clădire în parte)

Raportul de audit energetic este întocmit de către auditorul energetic pentru clădiri și conține informații privind principalele caracteristici termice și energetice ale clădirii, a măsurilor propuse de modernizare energetică a clădirii și instalațiilor interioare aferente acesteia, precum și principalele concluzii referitoare la măsurile eficiente din punct de vedere economic. Raportul de audit energetic se elaborează în conformitate cu prevederile din Metodologia de calcul al performanței energetice a clădirilor indicativ Mc 001-2022, Anexa la Ordinul ministrului dezvoltării, lucrărilor publice și administrației nr. 16/2023 pentru aprobarea reglementării tehnice.

Excepție Pentru situațiile prevăzute la art 4 din Ordinul 16/2023 pentru aprobarea reglementării tehnice "Metodologie de calcul al performanței energetice a clădirilor, indicativ Mc 001-2022", se aplică reglementările tehnice aplicabile la data elaborării documentațiilor tehnice.

62

10. Certificatul de urbanism sau Autorizația de construire, acolo unde este cazul (emis/ă la nivel de proiect sau pentru fiecare componentă în parte din cadrul proiectului)

Pentru proiectele de investiții a căror documentație tehnico-economică este la faza DALI este obligatorie anexarea la cererea de finanțare a certificatului de urbanism.

Certificatul de urbanism anexat la cererea de finanțare trebuie să fie cel eliberat în vederea obținerii autorizației de construire pentru proiectul aferent cererii de finanțare depuse și trebuie să fie valabil la data depunerii cererii de finanțare.

De asemenea, se atașează avizele și acordurile de principiu privind asigurarea utilităților/alte avize acorduri de principiu specifice tipului de intervenție, obținute până la data depunerii cererii de finanțare.

Pentru proiectele de investiții a căror documentație tehnico-economică este la faza PT și pentru proiectele pentru care execuția de lucrări a fost demarată înainte de depunerea cererii de finanțare însă investițiile nu au fost încheiate în mod fizic, precum și în cazul în care lucrările nu au fost implementate integral până la depunerea cererii de finanțare, se va depune doar autorizația de construire în termen de valabilitate, obținută în baza legislației în vigoare.

În cazul proiectelor care cuprind mai multe clădiri (componente), se poate anexa

- o fie un singur certificat de urbanism/ o singură autorizație de construire la nivel de proiect, conform legislației în vigoare,

- o fie certificate de urbanism/ autorizații de construire distincte pentru fiecare în parte din cadrul proiectului, conform legislației în vigoare.

11. (pentru proiectele care la data depunerii cererii de finanțare nu au emisă Autorizația de construire) Avizul Ministerului Culturii sau, după caz, al serviciilor publice deconcentrate ale acestuia, conform legii, prin care se avizează, din punct de vedere estetic și arhitectural, măsurile/ lucrările de intervenție, conform soluției tehnice propuse prin DALI/PT, în cazul componentelor clasate ca monument istoric / amplasate în centrul istoric al localității, într-o zonă de protecție a monumentelor istorice și/sau într-o zonă construită protejată, aprobată potrivit legii.

12. (În cazul proiectelor care la data depunerii cererii de finanțare nu au emisă Autorizația de construire) Decizia etapei de încadrare a proiectului în procedura de evaluare a impactului asupra mediului sau Clasarea notificării emisă de la autoritatea pentru protecția mediului, în conformitate cu HG 292/2018 privind evaluarea impactului anumitor proiecte publice și private asupra mediului, cu modificările și completările ulterioare. Transmiterea Deciziei etapei de evaluare inițială nu este acceptabilă.

13. (dacă e cazul) Avizul tehnic al furnizorului de energie termică de racordare/branșare/rebranșare a clădirii/clădirilor la sistemul centralizat de încălzire și apă caldă de consum;

14. Fundamentarea rezonabilității costurilor

Documentele ce fundamentează costurile, semnate de reprezentantul legal, pot fi 3 oferte de preț echipamente/lucrări, liste de cantități și prețuri unitare provenite din surse verificabile și obiective - Notă privind fundamentarea costurilor - vezi anexa 12 la prezentul Ghid.

15. Lista de echipamente și/sau servicii și/sau lucrări cu încadrarea acestora pe secțiunea de cheltuieli eligibile /neeligibile (pentru fiecare componentă);

Se va folosi Anexa 13 - *Lista de echipamente și/sau lucrări și/sau servicii cu încadrarea acestora pe secțiunea de cheltuieli eligibile/neeligibile, anexat la prezentul Ghid.* Informațiile vor fi corelate cu bugetul proiectului.

16. Macheta de analiză și previziune financiară ce conține informații relevante aferente proiectului conform modelului din Anexa 14; (documentul se va depune în format excel și scanată în format .pdf)

17. În cazul monumentelor istorice, se va anexa documentul ce stabilește clasarea:

- Obligația privind folosința monumentului istoric** - Document întocmit în conformitate cu Ordinul nr.2684 din 18 iunie 2003 privind aprobarea Metodologiei de întocmire a Obligației privind folosința monumentului istoric și a conținutului acesteia, emis de Ministerul Culturii și Cultelor.
- Ordinul de clasare a monumentului istoric emis de ministrul culturii cu identificarea/marcarea nr. crt/codului LMI / denumirea /localitatea /adresa /datarea**

Pentru dovedirea faptului că obiectivul de patrimoniu, obiect al proiectului propus spre finanțare este clasat și se află în Lista monumentelor istorice actualizată.

Este suficientă anexarea paginii/paginilor relevante din document, dacă se poate identifica MO în care a fost publicat Ordinul de clasare.

Notă: Se pot depune împreună cu cererea de finanțare și alte documente, în scopul obținerii unui punctaj mai mare (de ex: pentru proiecte a căror execuție fizică nu a fost demarată: se poate depune: dovada publicării în SEAP a anunțului de lansare a procedurii de achiziție a contractului de lucrări, contract de lucrări, documente justificative prin care se dovedește complementaritatea/caracterul integrat/acțiunile de cooperare și schimburile de experiență vizate de proiect etc.)

7.5. Aspecte administrative privind depunerea cererii de finanțare

Cererea de finanțare este compusă din:

- Formularul cererii de finanțare
- Anexele la formularul cererii de finanțare

Atât formularul cererii de finanțare cât și anexele acestuia vor fi transmise prin sistemul MYSMIS, sub semnătura electronică extinsă, certificată în conformitate cu prevederile legate în vigoare a reprezentantului legal al solicitantului. Documentele anexate la cererea de finanțare vor fi încărcate în format pdf, semnate de către reprezentantul legal al solicitantului. Documentele anexate vor fi scanate integral, denumite corespunzător, ușor de identificat și lizibile.

Anexele la Formularul cererii de finanțare, prevăzute a fi atașate la momentul depunerii cererii de finanțare sau în etapa de contractare, vor fi încărcate în MySMIS, în format PDF, după ce au fost semnate digital.

64

Pentru unele din anexele enumerate, acest ghid conține modele standard sau recomandate. Celelalte documente (ex. documente statutare, documente cadastrale, documentația tehnico-economică, etc.) vor fi scanate, salvate în format PDF, semnate digital și încărcate în MySMIS, la completarea cererii de finanțare sau în etapa de contractare, după caz.

Toate documentele încărcate în aplicația MySMIS trebuie să fie lizibile și complete. Se recomandă, așadar, o atenție sporită la scanarea documentelor de dimensiuni mari ori care necesită o rezoluție adecvată pentru a asigura lizibilitatea.

Declarațiile în nume propriu solicitate a fi anexate la cererea de finanțare vor fi semnate cu semnătură electronică extinsă, vizibilă, certificată în conformitate cu prevederile legale în vigoare, numai de către reprezentantul legal al solicitantului.

În cazul proiectelor implementate în parteneriat, declarațiile reprezentanților legali ai partenerilor vor fi semnate cu semnătură electronică extinsă, vizibilă de către aceștia și se vor transmite sub semnătură electronică extinsă, certificată în conformitate cu prevederile legale în vigoare, a reprezentantului legal al liderului de parteneriat.

7.6. Anexele și documente obligatorii la momentul contractării

1. Documentele statutare ale solicitantului și, dacă este cazul, ale partenerilor

Vor fi prezentate, după caz:

i. Pentru UAT și instituții publice locale, după caz:

- Hotărârea judecătorească de validare a mandatului reprezentantului legal (UAT municipii, orașe și comune) sau orice alte documente din care să rezulte calitatea de reprezentant legal, pentru situații particulare
- Ordinul prefectului privind constituirea consiliului local/județean (UAT municipii, orașe, comune și județe)
- Hotărârea judecătorească de validare a mandatului președintelui Consiliului Județean (UAT județ)
- Hotărâre/decizie/alt act administrativ de numire a conducătorului,
- Hotărârea Consiliului Județean, Hotărârea Consiliului Local – după caz, de înființare a instituției sau serviciului public, precum și, dacă e cazul, alte documente din care să reiasă încadrarea solicitantului în această categorie.
- În cazul în care solicitantul este și ocupantul clădirii, dacă din documentele menționate mai sus nu reiese că solicitantul își desfășoară activitatea în clădirea/clădirile care face/fac obiectul proiectului): Alte documente din care să reiasă îndeplinirea criteriului.

ii. Pentru autorități publice centrale, după caz:

- Hotărârea/ordinul/decizia/alt act administrativ de numire a reprezentantului legal al autorității publice centrale
- Legea, hotărârea de Guvern etc. din care să reiasă încadrarea solicitantului în categoria autorităților publice centrale (ex. act de înființare, actul privind organizarea și funcționarea).
- În cazul în care solicitantul este și ocupantul clădirii, dacă din documentele menționate mai sus nu reiese că solicitantul își desfășoară activitatea în clădirea/clădirile care face/fac obiectul proiectului): Alte documente din care să reiasă îndeplinirea criteriului.

iii. Pentru instituții de învățământ superior

- Documentul legal privind înființarea și funcționarea instituției de învățământ superior, inclusiv documentul din care să rezulte tipul și modul de constituire;
- Documentele din care rezultă componența și responsabilitățile organelor de conducere, precum și de desemnare a reprezentantului legal

iv. În cazul în care ocupantul nu coincide cu solicitantul, sunt prezentate:

- documente din care reiese că ocupantul/ții se încadrează în categoria entităților descrise la secțiunile 5.1 (ex. acte de înființare, actul privind organizarea și funcționarea);
- dacă din documentele menționate mai sus nu reiese că ocupantul își desfășoară activitatea în clădirea/clădirile care face/fac obiectul proiectului): Alte documente din care să reiasă îndeplinirea criteriului.

2. Documente privind identificarea reprezentantului legal al solicitantului și, dacă e cazul, al partenerilor

Pentru reprezentantul legal al solicitantului/ liderului de parteneriat și, dacă este cazul a partenerilor, se va anexa în mod obligatoriu la cererea de finanțare o copie după un document de identificare.

3. **Documente privind constituirea parteneriatului, respectiv Acordul de parteneriat, inclusiv Hotărârile de aprobare a acordului de parteneriat** - în cazul proiectelor implementate în parteneriat se va anexa în mod obligatoriu acordul privind implementarea proiectului în parteneriat, încheiat între parteneri, conform modelului Acordului de parteneriat – Anexa 9 la prezentul ghid.

4. **Documente de proprietate**

Pentru dovedirea dreptului de proprietate/administrare/concesiune asupra imobilelor, se vor anexa următoarele documente:

- *Extras de carte funciară*, emis cu maximum 30 de zile înaintea depunerii, din care să rezulte intabularea imobilului teren și /sau clădire/ înscrierea dreptului de administrare/dreptului de concesiune și absența sarcinilor incompatibile cu investiția. Se acceptă înscrierea provizorie a dreptului de **proprietate publică** cu depunerea înscrierii definitive în etapa contractare.

Nu se acceptă înscrierea provizorie a dreptului de administrare/concesiune menționat în cadrul secțiunii 5.1.1 Cerințe generale privind eligibilitatea solicitanților și a partenerilor, pct.2 – Eligibilitatea solicitanților și partenerilor din cadrul prezentului document.

- *Plan de amplasament vizat de OCPI pentru imobilele pe care se propune a se realiza investiția în cadrul proiectului, plan în care să fie evidențiate inclusiv numerele cadastrale sau*
- *(dacă e cazul) Documente referitoare la construcțiile imobilelor, emise și asumate de structuri MAI/structuri militare, precum: planuri de situație, extras din fișa tehnică/inventariere a construcției (după desecretizarea și eliminarea datelor ce conferă acestora caracter clasificat)*
- Tabelul centralizator asupra numerelor cadastrale, obiectivele de investiție asupra cărora se realizează în cadrul acestora, precum și suprafețele aferente – conform modelului din anexa 16 la Ghidului solicitantului.
- Actul prin care se conferă dreptul de administrare/concesiune - Hotărârea care să demonstreze că solicitantul este administratorul legal/concesionar al imobilului proprietate publică asupra căruia se realizează investiția din care rezulta că menținerea acestui drept va acoperi inclusiv perioada de durabilitate a contractului de finanțare.
Documentele care atestă proprietatea/dreptul de administrare/concesiune asupra infrastructurii pe care se propune a se realiza investiția trebuie să fie atotcuprinzătoare pentru datele menționate în cadrul documentației tehnico-economice cu privire la localizarea/ poziționarea/suprafața investiției

5. (în cazul în care clădirea publică este ocupată de alte entități publice decât solicitantul) **Declarația ocupantului prin care își exprimă acordul ca Solicitantul să realizeze investiția**

6. (în cazul în care spații/unități de clădire au fost închiriate/date în folosință gratuită/concesionate unor persoane juridice și sunt ocupate de acestea) **Declarația ocupantului prin care își exprimă acordul ca Solicitantul să realizeze investiția**

7. **Documente strategice relevante**

- Unul din documente strategice relevante menționate în tabelul din cadrul secțiunii 5.7, punctul 3 a prezentului Ghid,

- Un extras relevant din strategie în care se regăsesc măsuri de creștere a eficienței energetice pentru clădirile publice/ de reducere a emisiilor echivalent CO2 pentru clădirile publice,
- (unde e cazul) Hotărârea Consiliului Local/ a Consiliului Județean de aprobare a documentului strategic relevant;

8. Extras al cărții tehnică a clădirii, fișa tehnică a acesteia, procesul verbal de recepție la terminarea lucrărilor sau orice alt document justificativ din care să rezulte faptul că componenta a fost construită înainte de anul 2000. Dacă este cazul, un document justificativ pentru demonstrarea corespondenței denumirii menționate în cartea tehnică/fișa tehnică a clădirii cu actuala denumire (adresă) a clădirii publice;

9. (pentru unitățile de învățământ, cu excepția universităților) **Avizul Ministerului Educației Naționale și Cercetării Științifice/Inspectorate Scolare Județene** privind oportunitatea investiției;

10. (pentru spitale/unități sanitare) **Avizul Ministerului Sănătății** privind oportunitatea investiției;

11. În cazul în care într-o clădire sunt mai multe spații/ unități de clădire închiriate/date în folosință gratuită/concesionate): **Tabel centralizator al ocupanților** respectivi la nivel de clădire, în care se menționează informațiile descrise la secțiunea 5.7, punctul 22 din prezentul document;

12. dacă este cazul în situația în care se solicită decontarea cheltuielilor aferente PAED) **Documentul doveditor privind aprobarea PAED** în cadrul Convenției Primarilor privind Clima și Energia

13. (dacă este cazul) în situația în care se solicită decontarea cheltuielilor aferente documentului strategic) Declarația pe proprie răspundere a solicitantului prin care acesta declară că sumele aferente realizării strategiei de eficiență energetică nu au mai fost solicitate la rambursare din fonduri publice/comunitare

14. Certificat de atestare fiscală, referitor la obligațiile de plată la bugetul local și bugetul de stat, al solicitantului/ partenerilor, dacă este cazul, din care să reiasă că solicitantul și-a achitat obligațiile de plată nete la bugetul de stat și respectiv, bugetul local, în ultimul an calendaristic/ în ultimele 6 luni în cuantumul stabilit de legislația în vigoare. Certificatele de atestare fiscală trebuie să fie în termen de valabilitate.

În cazul în care solicitantul are debite, va solicita detalierea acestora în certificatul de atestare fiscală. În cazul parteneriatelor toți membrii parteneriatului vor prezenta acest document.

În situația realizării și funcționării interoperabilității cu bazele de date, se va solicita depunerea de către solicitant a consimțământului acestuia în privința obținerii de către AM a certificatelor respective în format electronic.

15. Certificatul de Cazier fiscal al solicitantului/partenerilor , dacă este cazul

Certificatul de cazier fiscal trebuie să fie în termen de valabilitate. În cazul parteneriatelor toți membrii parteneriatului vor prezenta acest document.

In situația realizării și funcționării interoperabilității cu bazele de date, se va solicita depunerea de către solicitant a consimțământului acestuia în privința obținerii de către AM a certificatelor respective în format electronic.

16. Hotărârea/Decizia/Ordinul de aprobare a proiectului și cheltuielilor legate de proiect

În conformitate cu declarația unică, precum și cu ultima formă a bugetului se va transmite ordinul/decizia/hotărârea de aprobare a proiectului și a cheltuielilor aferente.

În Ordinul/ Decizia/ Hotărârea sus-menționată trebuie să fie incluse toate cheltuielile pe care solicitantul trebuie să le asigure pentru implementarea proiectului, în condițiile rambursării/decontării ulterioare a cheltuielilor eligibile din instrumente structurale.

(se va vedea Model orientativ de hotărâre de aprobare a proiectului, Anexa 8)

Acest document se depune și în cazul în care s-a atribuit contractul de lucrări înainte de depunerea cererii de finanțare.

În cazul proiectelor implementate în parteneriat, toți membrii parteneriatului vor depune această hotărâre.

Pentru proiectele de investiții pentru care execuția de lucrări a fost demarată, însă proiectele nu au fost încheiate în mod fizic sau financiar înainte de depunerea cererii de finanțare, Ordinul/ Decizia/ Hotărârea de aprobare a bugetului proiectului va cuprinde inclusiv identificarea și asumarea suportării din bugetul propriu a corecțiilor ce pot fi identificate în procedura de verificare a achiziției.

17. Formularul bugetar - „Fișa proiectului finanțat/propus la finanțare în cadrul programelor aferente Politicii de coeziune a Uniunii Europene” în conformitate cu HOTĂRÂREA nr. 829 din 27 iunie 2022 pentru aprobarea Normelor metodologice de aplicare a Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 133/2021;

68

18. Formularul nr. 1 - Fișă de fundamentare; în conformitate HOTĂRÂREA nr. 829 din 27 iunie 2022 pentru aprobarea Normelor metodologice de aplicare a Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 133/2021;

19. Plan de monitorizare (Anexa 17) întocmit în corelare cu prevederile din ghidul solicitantului, fiind incluși indicatorii de etapă stabiliți pentru perioada de implementare a proiectului, documentele justificative prin care se poate demonstra realizarea acestora în etapa de implementare a proiectului, în vederea atingerii obiectivelor și țințelor finale ale indicatorilor de realizare și de rezultat prevăzuți în cadrul cererii.

20. Orice alt document din lista celor anexate la formularul cererii de finanțare, actualizat, dacă au intervenit modificări/Orice alte documente care se consideră a fi necesare pentru demonstrarea criteriilor de eligibilitate

Netransmiterea, în etapa contractuală, a oricărui document obligatoriu, în termenul de 15 zile lucrătoare calculat de la data primirii solicitării AM, conduce la respingerea cererii de finanțare.

În situația asigurării interoperabilității cu bazele de date administrate de alte instituții publice în conformitate cu prevederile OUG 23/2023, AM nu va mai cere solicitantului să prezinte documentele și informațiile necesare în vederea confirmării realității informațiilor din

declarația unică, pe care le poate obține în mod direct în baza consimțământului solicitantului cu respectarea prevederilor legale privind protecția datelor cu caracter personal.

7.7. Renunțarea la cererea de finanțare

Pe tot parcursul procesului de evaluare, selecție și contractare un solicitant are dreptul de a renunța la cererea de finanțare depusă.

Renunțarea poate fi făcută doar de reprezentantul legal al solicitantului, prin completarea unei adrese/ cereri de renunțare care trebuie să conțină, cel puțin, următoarele elemente:

- denumirea solicitantului,
- numele reprezentantului legal,
- codul SMIS alocat
- titlul proiectului.

Cererea de renunțare va fi înregistrată la registratura AM și pe baza acesteia cererea de finanțare va fi exclusă din procesul de evaluare sau contractare.

8. PROCESUL DE EVALUARE, SELECȚIE ȘI CONTRACTARE A PROIECTELOR

8.1. Principalele etape ale procesului de evaluare, selecție și contractare

Evaluarea, selecția și contractarea proiectelor depuse se realizează strict în baza documentelor și informațiilor transmise de solicitantul de finanțare prin sistemul informatic MySMIS2021/SMIS2021+, cu excepția situațiilor de nefuncționalitate a sistemului sau în alte situații prevăzute în ghidul solicitantului de finanțare sau detaliate de către AM prin Instrucțiuni.

Nu se vor analiza documente transmise sau comunicate în afara sistemului informatic MySMIS2021/SMIS2021+, de exemplu pe email, fax, poștă etc.

Proiectele depuse de către solicitanți după data și ora de închidere a apelului, conform secțiunii 4.3 din prezentul ghid vor fi respinse din procesul de evaluare, selecție și contractare, acestea nu vor mai parcurge etapele de evaluare.

Solicitantul va fi exclus din procesul de evaluare, cererea de finanțare fiind respinsă, în cazul în care acesta:

- a indus grav în eroare Autoritatea de Management, prin furnizarea de informații incorecte, ce sunt luate în considerare în procesul de evaluare sau dacă a omis furnizarea acestor informații;
- a încercat să obțină informații confidențiale sau să influențeze experții Autorității de Management în timpul procesului de evaluare.

Etapele procesului evaluare, selecție și contractare:

1. Conformitatea administrativă
2. Evaluarea tehnică și financiară
3. Contractarea proiectelor

70

8.2. Conformitate administrativă – DECLARAȚIA UNICĂ

Respectarea cerințelor de ordin administrativ și îndeplinirea condițiilor de eligibilitate, așa cum sunt prevăzute în Ghidul solicitantului, sunt asumate prin Declarația unică a solicitantului, care se depune odată cu cererea de finanțare, urmând ca, în situația în care, după evaluarea tehnică și financiară, proiectul este propus pentru contractare, solicitantul să facă dovada îndeplinirii condițiilor de eligibilitate prevăzute de Ghidul solicitantului, în etapa de contractare, prin documente justificative.

Prin Declarația unică, emisă pe propria răspundere, sub incidența prevederilor legale în vigoare privind falsul intelectual și falsul în declarații, solicitantul, liderul de parteneriat și partenerul/partenerii, după caz, declară îndeplinirea tuturor condițiilor de eligibilitate, așa cum au fost prevăzute în Ghidul solicitantului, și că va/vor face dovada îndeplinirii acestor condiții, la cererea autorității de management în condițiile prevăzute în Ghidul solicitantului, sub sancțiunea respingerii cererii de finanțare.

Aplicația MySMIS2021/SMIS2021+ generează declarația unică care este completată de solicitant și se semnează cu semnătură electronică extinsă de către reprezentantul legal al solicitantului). În cazul proiectelor implementate în parteneriat, atât liderul de parteneriat,

cât și fiecare partener individual completează declarația unică, care este semnată cu semnătură electronică extinsă de către reprezentantul legal al liderului, partenerului.

Odată cu generarea și semnarea declarației unice, solicitantului/liderului de parteneriat și partenerului /partenerilor, după caz, i/li se aduce la cunoștință, în mod automat, prin sistemul informatic MySMIS2021 /SMIS2021+, că în etapa de contractare are/au obligația de a face dovada celor declarate.

Solicitantul care, în etapa de contractare până la termenul stabilit de către autoritatea de management, nu face dovada îndeplinirii condițiilor de eligibilitate conform declarației unice prezentate în etapa de depunere a cererii de finanțare, este declarat respins, iar contractul de finanțare nu este semnat.

Verificarea conformității administrative este complet digitalizată, respectiv este realizată în mod automat prin sistemul informatic MySMIS2021/SMIS2021+, pe baza declarației unice generate de sistemul informatic MySMIS2021/ SMIS2021+.

După verificarea conformității administrative, realizată conform celor de mai sus, solicitantul sau, după caz, liderul de parteneriat este informat, prin emiterea unei notificări prin intermediul aplicației MySMIS2021/SMIS2021+, cu privire la trecerea proiectului în etapa de evaluare tehnică și financiară sau, după caz, cu privire la nerespectarea cerințelor de conformitate administrativă, situație în care nu este demarată etapa de evaluare tehnică și financiară.

Admiterea cererii de finanțare, în această etapă, nu exclude posibilitatea ca proiectul să fie respins în etapa de verificare contractuală, dacă, în urma analizei de către AM, se constată nerespectarea oricărei condiții de acordare a finanțării

8.3. Etapa de evaluare preliminară – dacă este cazul (specific pentru intervențiile FSE+)

Nu este cazul

8.4. Evaluarea tehnică și financiară. Criterii de evaluare tehnică și financiară

Proiectele vor fi evaluate din punct de vedere tehnic și financiar în ordinea depunerii acestora. Evaluarea tehnică și financiară permite aprecierea gradului în care proiectul răspunde obiectivelor priorității de investiție/ operațiunii, a coerenței și clarității metodologiei propuse, a fezabilității și eficienței financiare, a sustenabilității, durabilității proiectului, etc. Modalitatea de punctare a criteriilor de evaluare tehnică și financiară este detaliată în cadrul grilei de evaluare tehnică și financiară, anexă a prezentului ghid.

Evaluatorii vor justifica acordarea punctajelor/ depunctarea, după caz, la fiecare din criteriile/ subcriteriile analizate. Justificările trebuie să fie clare, succinte, cu referințe precise la CF analizată, iar fiecare evaluator va verifica criteriile de evaluare specifice competențelor pentru care a fost cooptat în comisia de evaluare.

Grilele de evaluare tehnică și financiară se completează și se generează în sistemul informatic MySMIS2021/SMIS2021+.

Evaluarea tehnică și financiară se va realiza în termen de maxim 20 de zile lucrătoare, calculat de la data demarării ETF, respectiv de la data semnării declarațiilor de imparțialitate și confidențialitate de către membrii comisiei, în caz contrar proiectul fiind respins din cadrul procesului de evaluare și selecție.

Evaluatorii din cadrul comisiei de evaluare vor analiza cererea de finanțare și anexele aferente acesteia prin parcurgerea întregului set de documente disponibile până la momentul respectiv, pe baza grilelor de evaluare atașate ghidului solicitantului aplicabil fiecărui apel.

După parcurgerea integrală a grilei de evaluare ETF, experții evaluatori (prin secretariatul asigurat de AM PR) pot solicita clarificări privind cererea de finanțare. Termenul de răspuns la solicitarea de clarificări este de **maxim 5 zile lucrătoare** de la data transmiterii acesteia și nu poate fi prelungit.

Răspunsul la solicitarea de clarificări se va depune în mod similar depunerii proiectului și nu trebuie să introducă elemente/ îmbunătățiri/ documente noi de natură să modifice proiectul inițial, în sensul în care acesta ar putea obține un punctaj mai bun, mărindu-i șansele de a obține finanțare, ci trebuie să se refere la informațiile deja existente în cadrul cererii de finanțare și a anexelor acesteia.

Punctajele acordate vor putea fi modificate în cazul identificării de neconcordanțe în cele menționate în cererea de finanțare și cele constatate la vizita pe teren (dacă este cazul), cu justificarea și dovezile aferente. În cadrul grilelor de evaluare tehnică și financiară, anexate la ghidurile solicitantului, se vor menționa expres criteriile care pot suferi modificări ale punctajelor acordate, în urma vizitei la fața locului. De asemenea, punctajele vor putea fi modificate de către evaluatorii independenți și pentru criteriile/subcriteriile digitalizate, în cazul în care se constată neconcordanțe între cele declarate de solicitant și informațiile din cadrul proiectului.

Grilele de evaluare tehnică și financiară și instrucțiunile de completare (daca e cazul) sunt anexe ale ghidurilor solicitantului aferent fiecărui apel de proiecte.

De asemenea, în această etapă, se va realiza vizita la fața locului pentru toate proiectele. Vizita se va desfășura la locul de implementare propus în cererea de finanțare, cu scopul de a confrunta informațiile prezentate în cererea de finanțare cu realitatea în teren. Nu se va prelua niciun document în etapa de vizită la fața locului. Cu ocazia acestei vizite nu trebuie să se aducă clarificări suplimentare ori informații care nu se regăsesc în cererea de finanțare depusă.

Orice constatări și observații sesizate cu ocazia vizitei la fața locului vor fi consemnate în cadrul grilelor de evaluare tehnică și financiară. În urma efectuării vizitei la fața locului evaluatorii independenți vor putea finaliza punctajul acordat pentru criteriile ce țin de coerența documentației menționând neconcordanțele din cererea de finanțare și cele constatate la vizita pe teren, cu justificarea și dovezile aferente.

În cazul proiectelor (cererilor de finanțare) care cuprind mai multe clădiri (componente), dacă în urma procesului de evaluare tehnică și financiară, una sau mai multe clădiri (componente) nu a/au primit punctajul minim de calitate (50 puncte) și/sau nu a îndeplinit criteriile obligatorii menționate în cadrul grilelor de verificare a documentației tehnico-economice, după caz, și/sau a fost notat 0 la criteriile menționate în grila ETF Anexa 3 (conform instrucțiunilor de completare a formularului), proiectul (cererea de finanțare) poate trece în etapa următoare în condițiile în care solicitantul elimina componentele neeligibile cu refacerea tuturor documentelor afectate de modificare, în condițiile în care sunt respectate toate celelalte condiții de eligibilitate.

Selecția proiectelor va avea în vedere prioritizarea regională asumată prin PR Centru și se va face în funcție de consum, performanță energetică și tipul utilizatorilor. În cazul clădirilor publice, PR Centru va sprijini cu prioritate proiectele ce vizează clădiri de utilitate educațională și medicală, urmate de clădiri socio-culturale și cu funcțiuni sportive și ulterior de clădiri administrative ale autorităților publice și clădiri aparținând instituțiilor publice ale autorităților centrale.

Procesul de selecție va avea în vedere prioritizarea proiectelor în funcție de modul de abordare a principiilor privind eficiența resurselor, inclusiv utilizarea materialelor de construcție eficiente din punct de vedere a resurselor și/sau materiale de construcție reciclate. Sunt încurajate proiectele, care crează sinergii cu inițiativa New European Bauhaus, după caz, și care integrează valorile de bază ale acestei inițiative, conform obiectivului specific abordat în cadrul acestui apel. Intervențiile selectate pentru finanțare vor fi monitorizate pe tot parcursul proiectului, de la selecție până în etapa post-implementare, efectuându-se monitorizări detaliate ale principalelor caracteristici ale clădirilor propuse pentru reabilitare energetică.

Criteriile de evaluare tehnică și financiară sunt detaliate în cadrul grilei ETF, anexă la ghidul solicitantului (Anexa 3), după cum urmează:

- 1. Contribuția proiectului la realizarea obiectivelor specifice**
- 2. Contribuția proiectului la îndeplinirea principiilor privind dezvoltarea durabilă, egalitatea de șanse, de gen, nediscriminarea, accesibilitatea și DNSH**
- 3. Caracterul integrat al proiectului. complementaritatea cu alte investiții realizate din alte priorități ale PR Centru sau alte surse de finanțare. Integrarea cooperării la nivel de proiect**
- 4. Calitatea, coerența, maturitatea și sustenabilitatea proiectului (inclusiv raportul dintre cuantumul sprijinului, activitățile desfășurate și îndeplinirea obiectivelor)**

Din totalul de 20 subcriterii de evaluare tehnică și financiară, **13 subcriterii sunt digitalizate**. Pentru acestea, punctajele sunt alocate prin sistemul informatic MySMIS2021/SMIS2021+ și sunt selectate de către solicitantul de finanțare în conformitate cu opțiunea aplicabilă în urma autoevaluării efectuate de către acesta.

ATENȚIE! Aceste criterii vor face obiectul reverificării în etapa de evaluare tehnică și financiară de către evaluatorii independenți, punctajele obținute putând fi modificate în cazul în care opțiunea selectată nu corespunde cu situația descrisă în cererea de finanțare și anexele sale.

În vederea verificării documentației tehnico-economice depuse ca și anexă la formularul cererii de finanțare evaluatorii vor utiliza 2 grile:

- Grila de evaluare tehnică și financiară clădire/Grila de evaluare tehnică și financiară Cerere de finanțare (Anexa 3);
- Grila de verificare a documentației tehnico economice faza SF mixt/DALI/PT (Anexele 5,6,7).

Grila de evaluare tehnică și financiară Clădire presupune verificarea fiecărei clădiri în parte, inclusiv în situația depunerii unei singure documentații tehnico-economice la nivel de proiect care tratează clădirile (componentele) individuale ca obiecte distincte.

Completarea Grilei de evaluare tehnică și financiară

În cadrul grilei de evaluare tehnică și financiară, evaluatorii vor avea de punctat 2 criterii fundamentale referitoare la documentația tehnico-economică:

- Calitatea/coerența documentației tehnico-economice faza SF/DALI/PT;
- Maturitatea proiectului.

Punctarea celor 2 criterii din Grila ETF se va face în baza grilei de evaluare a SF/DALI/PT, care este structurată pe 2 capitole:

I. Criterii generale privind conținutul;

II. Criterii specifice privind aspectele calitative ale SF/DALI/PT.

Evaluatorii independenți vor justifica detaliat acordarea punctajelor pentru cele 2 criterii, având ca și suport grila de verificare SF/DALI/PT.

Completarea grilei de verificare SF/DALI/PT:

În cazul bifării cu NU la oricare din criteriile din grilele de verificare SF/DALI/PT proiectul se respinge.

În cazul depunerii documentației tehnico-economice faza SF/DALI/PT, se pot formula recomandări (cu precizarea explicită a momentului prevăzut pentru soluționarea acestora) cu excepția criteriilor specificate în grilele anexă la ghidul solicitantului.

Semnarea contractului de finanțare va fi condiționată de respectarea recomandărilor formulate de către evaluatorii independenți.

8.5. Aplicarea pragului de calitate

Pragul de calitate reprezintă pragul minim de la care se consideră că un proiect îndeplinește condițiile minime necesare pentru a fi finanțat din fonduri externe nerambursabile; pragul de calitate este stabilit ca punctaj minim care trebuie obținut în urma evaluării tehnice și financiare.

În cadrul acestui apel de proiecte, pragul de calitate este de minim 50 puncte.

O cerere de finanțare care în urma evaluării tehnice și financiare a obținut mai puțin de 50 puncte și/sau a fost notată cu 0 la criteriile menționate în grila ETF (conform instrucțiunilor de completare) și/sau care nu îndeplinește criteriile obligatorii menționate în grila de verificare a documentațiilor tehnico-economice este considerată respinsă din procesul de evaluare, selecție și contractare.

8.6. Aplicarea pragului de excelență

Pragul de excelență reprezintă etichetă de calitate conferită în urma evaluării tehnice și financiare, superioară pragului de calitate, de la care un proiect este selectat direct pentru etapa de contractare.

În cadrul acestui apel de proiecte, pragul de excelență **este de minim 75 puncte**. Proiectele care au obținut acest prag și care se încadrează în alocarea financiară vor intra direct în etapa de contractare, în ordinea depunerii cererilor de finanțare.

Pentru cererile de finanțare, care au obținut punctaj sub pragul de excelență, respectiv 75 puncte și respectă pragul de calitate, respectiv 50 puncte, etapa de contractare este demarată ulterior finalizării procesului de soluționare a contestațiilor, în baza rezultatelor finale, respectiv a punctajelor finale și cu încadrarea în bugetul disponibil și în ordinea descrescătoare a punctajului obținut.

Departajarea proiectelor care au obținut același punctaj, în vederea încadrării în alocarea apelului de proiecte, se va face în funcție de data și ora depunerii acestora.

Dacă alocarea apelului de proiecte se epuizează pe parcursul procesului de evaluare și selecție, înainte de închiderea apelului de proiecte, proiectele care nu se încadrează în alocare vor fi incluse pe o listă de rezervă a apelului de proiecte. În cazul în care ulterior închiderii apelului de proiecte, se identifică sau se disponibilizează fonduri suplimentare, proiectele din lista de rezervă vor fi incluse în procesul de evaluare și selecție, în ordinea depunerii.

Prin excepție, mecanismul descris mai sus nu se aplică în cazul în care apelul este deja închis, iar valoarea solicitată cumulată a tuturor proiectelor depuse nu acoperă alocarea financiară disponibilă. În acest caz, va putea fi demarată etapa de contractare pentru toate proiectele care întrunesc punctajul de calitate necesar pentru a fi acceptate, fără a mai aplica mecanismul descris mai sus, nemaexistând în acest caz premisele competiționale în cadrul apelului.

Proiectele declarate acceptate, respectiv cele care au obținut punctajul de calitate și care nu se încadrează în alocarea financiară disponibilă se vor include în lista de rezerva a apelului.

8.7. Notificarea rezultatului evaluării tehnice și financiare.

Rezultatul evaluării tehnice și financiare va fi comunicat solicitantului prin intermediul sistemului electronic MySMIS2021/SMIS2021+, indicându-se punctajul obținut și justificarea acordării respectivului punctaj, pentru fiecare criteriu/subcriteriu în parte, cu mențiunea că proiectul mai poate fi respins în etapele ulterioare și că AM PR Centru își rezervă acest drept pe întreg procesul de evaluare, selecție și contractare, precum și posibilitatea depunerii de contestații.

În cazul cererilor de finanțare acceptate, scrisoarea de notificare poate include eventuale recomandări formulate de experții evaluatori, atât pentru etapa contractuală cât și pentru etapa de monitorizare.

Proiectele respinse în această etapă procedurală nu pot fi redepuse în cadrul acestui apel de proiecte.

8.8. Contestații

Un solicitant de finanțare nerambursabilă care se consideră neîndreptățit de rezultatele procesului de evaluare, selecție și contractare, poate formula în scris o singură contestație care va fi trimisă spre soluționare AMPR Centru prin intermediul sistemului informatic MySMIS2021/SMIS2021+/ e-mail (în cazul în care sistemul informatic nu este funcțional), .

Contestația se formulează în scris, va fi însoțită de către reprezentantul legal și va cuprinde:

- Datele de identificare ale solicitantului și cererii de finanțare: titlu, cod unic SMIS
- Datele de identificare ale reprezentantului legal al solicitantului
- Obiectul contestației
- Motivele de fapt și de drept pe care se întemeiază contestația
- Dovezile pe care se întemeiază contestația, dacă este cazul
- Semnătura reprezentantului legal al solicitantului

Nu se analizează contestațiile depuse de alte persoane decât reprezentantul legal . Contestațiile transmise de către alte persoane nu vor fi analizate și vor fi respinse.

În cazul în care contestatarul nu prezintă motivele de fapt și de drept, dovezile pe care se întemeiază contestația, aceasta nu are obiect de analiză și prin urmare AM PR Centru o va considera neîntemeiată.

Contestațiile se depun în termen de maxim 30 zile calendaristice de la data înștiințării de către AM PR Centru a rezultatului asupra procesului de evaluare, selecție și contractare.

ATENȚIE! Contestațiile depuse după termenul anterior menționat de 30 de zile calendaristice vor fi respinse, rezultatul obținut în cadrul procesului de evaluare și contractare fiind menținut.

76

Contestatarul nu poate să depună documente noi în susținerea cauzei și nu poate să modifice conținutul cererii de finanțare.

Contestațiile vor fi soluționate în termen de 30 zile calendaristice de la data înregistrării contestației la AM PR Centru.

În situația în care comisia căreia i s-a repartizat contestația spre soluționare constată că este necesară o investigație mai amănunțită, care va presupune depășirea termenului de 30 zile calendaristice în care se poate emite o decizie asupra contestației, contestatarul va fi notificat asupra noului termen de soluționare.

Contestația poate fi retrasă de contestatar până la soluționarea acesteia, prin solicitarea în scris de retragere a contestației depusa la AM PR Centru. **Retragerea contestației se poate realiza doar de către reprezentantul legal.**

Prin retragerea contestației se pierde dreptul de a se înainta o nouă contestație în interiorul termenului general de depunere a acesteia.

Decizia AM PR Centru privind soluționarea contestațiilor este finală, iar contestatarul nu mai poate înainta la AM PR o nouă contestație pe marginea aceluiași subiect. În cazul în care contestatarul este nemulțumit de modul de soluționare a contestației de către AM PR

Centru, se poate adresa instanțelor de judecată abilitate în conformitate cu prevederile Legii 554/2004 privind contenciosul administrativ, cu modificările și completările ulterioare.

Termenele de 30 de zile calendaristice prevăzute în prezenta secțiune se vor socoti pe zile libere, fără a intra în calcul ziua când termenul începe să curgă și nici ziua când acesta se împlinește.

8.9. Contractarea proiectelor

După finalizarea evaluării tehnice și financiare a cererilor de finanțare, autoritatea de management, demarează etapa de contractare.

Intrarea în etapa de contractare este adusă la cunoștința solicitantului prin aplicația informatică MySMIS2021 /SMIS2021+. Urmare aplicării mecanismul de selecție descris mai sus, solicitanții ale căror rezultate confirmă îndeplinirea condițiilor pentru selecție sunt notificați cu privire la trecerea în etapa de contractare, în termen de 5 zile lucrătoare de la data finalizării etapei de evaluare tehnică și financiară, respectiv de la data soluționării contestațiilor.

În cazul proiectelor (cererilor de finanțare) care cuprind mai multe clădiri (componente), dacă în urma verificării eligibilității proiectului, una sau mai multe clădiri (componente) este/sunt declarată/e neeligibilă/e și/sau neconformă/e se poate continua procesul de contractare al proiectului (cererii de finanțare) în condițiile în care solicitantul elimina componentele neeligibile cu refacerea tuturor documentelor afectate de modificare, în condițiile în care sunt respectate toate celelalte condiții de eligibilitate.

8.9.1. Verificarea îndeplinirii condițiilor de eligibilitate

În etapa de contractare, în condițiile din Ghidul solicitantului, solicitanților li se solicită de către autoritatea de management, prin sistemul informatic MySMIS2021/SMIS2021+ să facă dovada celor declarate prin declarația unică, respectiv să prezinte documentele justificative prin care fac dovada îndeplinirii tuturor condițiilor de eligibilitate.

Solicitantul are obligația de a transmite documentele obligatorii solicitate în etapa de contractare, sub sancțiunea respingerii cererii de finanțare, în termen de 15 zile lucrătoare, calculat de la data primirii solicitării.

În situația asigurării interoperabilității cu bazele de date administrate de alte instituții publice în conformitate cu prevederile OUG 23/2023, AM nu va mai cere solicitantului să prezinte documentele și informațiile necesare în vederea confirmării realității informațiilor din declarația unică, pe care le poate obține în mod direct în baza consimțământului solicitantului cu respectarea prevederilor legale privind protecția datelor cu caracter personal.

Pentru avizele, autorizațiile emise, solicitanții au obligația să se asigure că la emiterea ordinului de începere a execuției lucrărilor sunt îndeplinite toate condițiile legale pentru executarea acestora.

După primirea tuturor documentelor obligatorii solicitate, AM PR va verifica și poate solicita clarificări în etapa de contractare, în legătură cu documentele verificate, cu respectarea principiului tratamentului egal și nediscriminării. Termenele de răspuns la solicitările de clarificări nu pot depăși cumulativ 15 zile lucrătoare. În acest sens, solicitantul are obligația să

răspundă la clarificări în termenul comunicat de AM PR Centru, cu respectarea termenului de maxim 15 zile lucrătoare de răspuns, calculat de la data primirii solicitării de clarificări, sub sancțiunea respingerii cererii de finanțare.

În cazuri excepționale și pentru motive independente de solicitant, la solicitarea acestora, procesul de contractare poate fi suspendat, sub condiția ca perioada de suspendare să nu afecteze proiectul, astfel încât să se asigure implementarea acestuia în condiții optime, în conformitate cu cererea de finanțare și cu încadrare în perioada de programare. Perioadele cumulate de suspendare nu pot depăși 45 de zile calendaristice.

Verificarea îndeplinirii condițiilor de eligibilitate se realizează pe baza informațiilor și documentelor prezentate de solicitant, inclusiv a răspunsurilor la solicitările de clarificări, a informațiilor și documentelor care pot fi accesate, obținute sau puse la dispoziția autorității de management, din bazele de date administrate de alte instituții publice, prin implementarea măsurilor de interoperabilitate /interogare a sistemelor/bazelor de date/rapoartelor precum și a informațiilor și a documentelor care au însoțită cererea de finanțare disponibile în sistemul informatic MySMIS2021/ SMIS2021+.

8.9.2. Decizia de acordare/respingere a finanțării

Ca urmare a verificării îndeplinirii condițiilor de eligibilitate, AM emite decizia de aprobare a finanțării, respectiv decizia de respingere a finanțării.

Pentru proiectele selectate, în baza deciziei de aprobare a finanțării, AM va proceda la încheierea contractului de finanțare.

AM PR Centru emite decizia de respingere a finanțării, în etapa de contractare, cu menționarea motivelor de respingere, dacă intervine cel puțin una dintre următoarele situații, fără ca enumerarea să excludă alte condiții specifice prevăzute în ghidul solicitantului:

- a) solicitantul nu face dovada că cele declarate prin Declarația unică sunt conforme cu realitatea și corespund cerințelor ghidului solicitantului;
- b) solicitantul nu transmite documentele obligatorii solicitate în etapa de contractare în termen de maxim 15 zile lucrătoare, calculat de la data primirii solicitării și/sau nu răspunde la clarificări în termenul de maxim 15 zile lucrătoare, calculat de la data primirii solicitării de clarificări.

Decizia de respingere a finanțării se aduce la cunoștința solicitantului prin sistemul informatic MySMIS2021 /SMIS2021+, iar împotriva deciziei de respingere a finanțării, solicitantul poate formula contestație pe cale administrativă, la autoritatea de management, în termen de 30 de zile calendaristice, calculat de la data primirii acesteia prin sistemul informatic MySMIS2021/SMIS2021+.

Proiectele respinse în această etapă procedurală pot fi redepuse în cadrul acestui apel de proiecte, cu respectarea termenului limita de depunere a cererilor de finanțare . Toate proiectele redepuse sunt considerate din punct de vedere procedural proiecte nou-depuse.

8.9.3. Definitivarea planului de monitorizare al proiectului

Pe baza informațiilor incluse în cererea de finanțare și, dacă este cazul, a informațiilor suplimentare solicitate beneficiarului, AM PR Centru verifică și validează indicatorii de etapă care sunt prevăzuți în Planul de monitorizare a proiectului.

Indicatorii de etapă se corelează cu activitatea de bază declarată de beneficiar în cererea de finanțare, precum și cu rezultatele așteptate ale proiectului. Primul indicator de etapă poate fi stabilit la un interval de o lună, dar nu mai mult de 6 luni, calculat din prima zi de începere a implementării proiectului, așa cum este prevăzută în contractul de finanțare.

Prin excepție, dacă data de începere a implementării proiectului este anterioară datei de semnare a contractului de finanțare, primul indicator de etapă va fi raportat la data semnării contractului de finanțare. În cazul proiectelor de investiții, indicatorii de etapă se raportează atât la stadiul pregătirii și derulării procedurilor de achiziții, cât și la progresul execuției lucrărilor, aferente activității de bază.

Prevederi explicite referitoare la indicatorii de etapă, inclusiv informații privind indicatorii de etapă și a criteriilor și documentelor prin care se poate demonstra realizarea acestora în etapa de implementare a proiectului, se regăsesc în Planul de monitorizare, Anexa 17 a prezentului ghid.

8.9.4. Semnarea contractului de finanțare/emiterea deciziei de finanțare

Contractul de finanțare se generează de sistemul informatic MySMIS2021/ SMIS2021+ și se semnează numai în format electronic de către reprezentantul legal/persoanele împuternicite ale autorității de management și reprezentantul legal sau liderul de parteneriat în numele parteneriatului constituit.

Semnarea contractului de către beneficiar se va realiza în maxim 5 zile lucrătoare de la data notificării AM PR Centru. În cazul în care contractul de finanțare nu poate fi semnat în termenul de 5 zile lucrătoare (fără existența unei justificări rezonabile), se consideră drept refuz al beneficiarului de a semna contractul, cererea de finanțare urmând a fi exclusă din procesul de contractare și respinsă de la finanțare.

Semnarea contractului de finanțare trebuie să se încadreze în termenul de 180 de zile calendaristice calculate de la închiderea apelului de proiecte.

9. ASPECTE PRIVIND CONFLICTUL DE INTERESE

Pe parcursul derulării procesului de evaluare, selecție, contractare, implementare și pe perioada de durabilitate a proiectului, solicitanții de finanțare au obligația de a respecta toate prevederile legale naționale și europene în vigoare cu privire la conflictul de interese. Reprezentatul legal al solicitantului are obligația de a lua toate măsurile necesare pentru a evita apariția sau pentru a înlătura orice situație de natură să determine un conflict de interese, pe toată perioada menționată mai sus, începând cu data depunerii cereri de finanțare. Totodată, reprezentantul legal al solicitantului are obligația de a informa AM PR Centru despre orice situație are cunoștința și care este de natură să dea naștere unui conflict de interese.

Pe parcursul derulării procesului de evaluare, selecție, contractare, implementare și pe perioada de durabilitate a proiectului, AM PR Centru va lua toate măsurile necesare pentru a evita apariția sau pentru a înlătura orice situație de natură să determine un conflict de interese, în conformitate cu prevederile naționale și europene în vigoare aplicabile.

Persoanele implicate în elaborarea și implementarea proiectelor sunt obligate să evite crearea unei situații de conflict de interese. Acestea trebuie să-și exercite imparțial și obiectiv atribuțiile, funcțiile deținute/încăredinate și să se abțină de la orice acte sau fapte care implică familia, viața afectivă, afinitățile politice/naționale, interesul economic sau orice alt interes personal sau direct. Astfel, persoanele implicate vor lua decizii numai pe criterii obiective de natură juridică/tehnică/economică și altele asemenea, întemeindu-se pe dovezi suficiente și adecvate.

10.ASPECTE PRIVIND PRELUCRAREA DATELOR CU CARACTER PERSONAL

Conform prevederilor Regulamentului (UE) 2016/679 al Parlamentului European și al Consiliului din 27 aprilie 2016 (GDPR) privind protecția persoanelor fizice în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal și libera circulație a acestor date și de abrogare a Directivei 95/46/CE, datele personale ale reprezentanților legali ai solicitanților/beneficiarilor, împuterniciților, persoanelor nominalizate în echipa de proiect/evidențiate în documentele proiectului vor fi prelucrate ca urmare a procesului de încărcare a informațiilor în sistemul informatic.

Datele cu caracter personal evidențiate în cererea de finanțare și anexele sale, în documentele transmise de beneficiar ulterior semnării contractului de finanțare, vor fi prelucrate în cadrul activității de evaluare, selecție, contractare și implementare a proiectului depus spre finanțare sau contractat în cadrul PR Centru, precum și pe perioada de durabilitate, în baza Regulamentului UE 679/2016 privind protecția persoanelor fizice în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal și privind libera circulație a acestor date și de abrogare a Directivei 95/46 / CE (Regulamentul general privind protecția datelor), precum și stocate/arhivate conform normelor legale incidente.

Prin intermediul Declarației unice, solicitanții își vor exprima acordul cu privire la prelucrarea datelor cu caracter personal de către AM PR Centru în cadrul procesului de evaluare și contractare și în cadrul verificărilor de management/audit/control, în scopul îndeplinirii activităților specifice, cu respectarea prevederilor legale.

O informare cu privire la politica de confidențialitate a datelor utilizată în cadrul ADR Centru se regăsește la adresa <http://www.adrcentru.ro/politica-confidentialitate-date/>.

11.ASPECTE PRIVIND MONITORIZAREA TEHNICĂ ȘI RAPORTELE DE PROGRES

Procesul de monitorizare se realizează pe baza contractului de finanțare și a anexelor la acesta, instrumentul principal utilizat în activitățile de monitorizare a proiectelor fiind reprezentant de Planul de monitorizare a proiectului.

Activitatea de monitorizare reprezintă un mecanism de colectare și analiză sistematică a informațiilor privind activitățile, indicatorii și rezultatele proiectului, de urmărire a respectării planului de monitorizare a proiectului și realizării indicatorilor de etapă prevăzuți în planul de monitorizare, precum și comunicarea și utilizarea informațiilor obținute despre progresul proiectului.

11.1. Rapoartele de progres

În procesul de monitorizare a proiectelor se elaborează rapoarte de progres, documente care vor fi întocmite și transmise în baza prevederilor contractului de finanțare și Manualului Beneficiarului disponibil pe www.regiocentru.ro, utilizând modelul standard cuprins în anexele Ordinului MIPE nr. 1777/2023.

Raportul de progres se generează prin sistemul informatic MySMIS2021 de către beneficiar și se transmite trimestrial, în termen de 30 de zile de la finalizarea perioadei de raportare. Autoritatea de management aplică măsuri consolidate de monitorizare și poate să aplice măsurile corective prevăzute în contractul de finanțare pentru cheltuielile aferente perioadei de raportare solicitate la rambursare în cazul nerespectării repetate a termenului de depunere a raportului care conduce la apariția de decalaje între progresul fizic la nivelul Țintelor asumate și stadiul din rapoartele de progres și pe care are obligația de a le prevedea în contractul/decizia de finanțare.

82

Rapoartele de progres sunt întocmite de beneficiari și transmise cu scopul de a prezenta în mod regulat informații referitoare la stadiul derulării proiectului, în scopul urmăririi progresului proiectelor și stadiul îndeplinirii indicatorilor de realizare și rezultat, a respectării planului de monitorizare a proiectului și a realizării indicatorilor de etapă din plan. Rapoartele de progres și documentele justificative care în însoțesc, conțin informații privind stadiul implementării proiectului, modul de desfășurare a activităților prevăzute în cererea de finanțare, rezultatele obținute, indicatorii realizați până în momentul raportării și probleme întâmpinate pe parcursul derulării proiectului.

Pentru perioada post-implementare, anual, beneficiarii vor întocmi și transmite prin sistemul informatic MYSMIS2021/SMIS2021 rapoarte privind caracterul durabil al proiectului/investiției. Acest raport va prezenta situația investiției și va cuprinde informații privind atingerea indicatorilor de rezultat, precum și privitoare la sustenabilitatea proiectului/investiției.

11.2. Vizitele de monitorizare

În procesul de monitorizare a proiectelor se efectuează vizite de monitorizare și se elaborează rapoarte de vizită, întocmite utilizând modelul standard cuprins în anexele Ordinului MIPE nr. 1777/2023, vizite efectuate în conformitate cu prevederile contractului de finanțare și Manualului Beneficiarului disponibil pe www.regiocentru.ro.

Vizitele de monitorizare pot fi vizite la fața locului, speciale de tip ad-hoc, încrucișate și ex-post, vizite pe teren la beneficiarii proiectelor, atât în perioada de implementare, cât și post-implementare, pe perioada în care beneficiarul/liderul de parteneriat au obligația de a

asigura caracterul durabil al operațiunilor potrivit prevederilor art. 65 din Regulamentul (UE) 2021/1060, cu modificările și completările ulterioare.

11.3. Mecanismul specific indicatorilor de etapă. Planul de monitorizare

Beneficiarul este responsabil pentru implementarea proiectului în condițiile specificate în contractul de finanțare, instrumentul principal utilizat în activitățile de monitorizare a proiectelor fiind reprezentant de Planul de monitorizare a proiectului, anexă a contractului de finanțare.

Planul de monitorizare a proiectului cuprinde indicatorii de etapă stabiliți pentru perioada de implementare a proiectului pe baza cărora se monitorizează și se evaluează progresul implementării proiectului, precum și condițiile și documentele justificative pe baza cărora se evaluează și se probează îndeplinirea acestora, în vederea atingerii obiectivelor și țăintelor finale ale indicatorilor de realizare și de rezultat prevăzuți în cererea de finanțare și asumați în contractul de finanțare. Planul de monitorizare include, de asemenea, valorile țăintelor finale ale indicatorilor de realizare și de rezultat care trebuie atinse ca urmare a implementării proiectului, precum și valorile de bază/de referință ale acestora.

Autoritatea de management are obligația de a monitoriza îndeplinirea indicatorilor de etapă și va sprijini beneficiarul pentru a identifica soluții adecvate pentru îndeplinirea indicatorilor de etapă și pentru buna implementare a proiectelor care fac obiectul contractului de finanțare

Indicatorii de etapă fac obiectul monitorizării de către autoritatea de management și, în situația nerealizării acestora, autoritatea de management adoptă și implementează, în funcție de riscurile identificate, acțiuni și măsuri de monitorizare consolidate, așa cum sunt acestea incluse în prezentul ghid, și care au în vedere următoarele aspecte:

- vizite de monitorizare
- întâlniri pentru discutarea unor probleme punctuale cu beneficiarii și sprijinirea în identificarea soluțiilor posibile
- analiza informațiilor rezultate din rapoartele de progres și documentele justificative atașate pentru identificarea și preîntâmpinarea problemelor ce ar putea să apară în implementarea proiectelor
- analiza justificărilor beneficiarilor în cazul întârzierilor sau nerealizării indicatorilor de etapă și stabilirea unor noi termene, precum și a posibilelor măsuri de remediere

În termen de 5 zile lucrătoare de la termenul prevăzut pentru un indicator de etapă, beneficiarul încarcă documentele justificative care probează îndeplinirea acestuia, iar autoritatea de management verifică și confirmă îndeplinirea sau, după caz, neîndeplinirea acestuia în termen de 5 zile lucrătoare de la data la care documentele trebuiau/au fost încărcate de către beneficiar.

Dacă indicatorii de etapă sunt definiți în strictă corelare cu activitățile planificate în perioadele care fac obiectul rapoartelor de progres, îndeplinirea indicatorului de etapă la finalul perioadei pentru care se face raportarea se probează prin raportul de progres și prin documentele justificative care îl însoțesc, la termenul stabilit pentru depunerea raportului de progres. Pentru confirmarea îndeplinirii indicatorului de etapă, autoritatea de management poate solicita clarificări sau iniția o vizită de monitorizare, caz în care se suspendă termenul de validare.

Prin sistemul informatic MySMIS2021/SMIS2021+ se emit atenționări automate către beneficiar și autoritatea de management cu cel puțin 10 zile calendaristice înaintea termenului prevăzut la aliniatul anterior și se notifică beneficiarul și autoritatea de management cu privire la respectarea termenului stabilit pentru încărcarea documentelor justificative aferente unui indicator de etapă.

În cazul nerespectării termenului prevăzut, prin sistemul informatic MySMIS2021/SMIS2021+ se blochează posibilitatea de încărcare a documentelor, ulterior beneficiarul putând solicita, motivat, autorității de management deblocarea aplicației pentru încărcarea documentelor justificative care probează realizarea indicatorului de etapă.

În situația îndeplinirii cu întârziere a unui indicator de etapă, beneficiarul poate face dovada îndeplinirii acestuia, ulterior, și prin rapoartele de progres sau cu ocazia vizitelor de monitorizare, iar autoritatea de management înregistrează în sistemul informatic MySMIS2021/SMIS2021+ îndeplinirea cu întârziere a unui indicator de etapă.

În cazul neîndeplinirii unui indicator de etapă, autoritatea de management sprijină beneficiarul pentru identificarea și stabilirea de posibile măsuri de remediere și urmărește atingerea indicatorilor de etapă prin activitățile curente de monitorizare, respectiv prin acțiuni și măsuri consolidate de monitorizare, în funcție de riscurile identificate.

Neîndeplinirea unui indicator de etapă și măsurile de monitorizare consolidate pe care le poate aplica autoritatea de management nu au natura și implicațiile unei nereguli sau unei fraude, așa cum sunt acestea definite la art. 2 alin. (1) lit. a) și b) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 66/2011, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 142/2012, cu modificările și completările ulterioare.

Cu excepția primului indicator de etapă, în cazul neîndeplinirii celorlalți indicatori de etapă la termenele prevăzute în planul de monitorizare, actualizat prin actele adiționale aprobate, în completarea acțiunilor și măsurilor consolidate de monitorizare, autoritatea de management poate aplica, în funcție de analiza obiectivă și riscurile identificate, în condițiile prevăzute în contractul de finanțare, următoarele măsuri:

a) întreruperea termenului de plată pentru cererile de plată/cererile de prefinanțare/cererilor de rambursare până la îndeplinirea indicatorului de etapă, cu condiția ca îndeplinirea indicatorului să survină în perioada prevăzută la art. 74, alin (1) lit. b) din Regulamentul (UE) 2021/1060, cu modificările și completările ulterioare;

b) respingerea, în tot sau în parte, a cererii de plată/cererii de prefinanțare/cererii de rambursare, în condițiile art. 25 alin. (5) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 133/2021, dacă nu au fost transmise dovezile privind îndeplinirea indicatorului de etapă în termenul specificat la lit. a); Sumele respinse pot fi incluse de beneficiar și resolicitate la plată, în condițiile îndeplinirii indicatorului de etapă, în prima cerere de rambursare depusă după îndeplinirea respectivului indicator de etapă

c) aplicarea unor penalități de întârziere, stabilite ca procent din valoarea cererii de plată/cererii de prefinanțare/cererii de rambursare, în funcție de valoarea resurselor financiare prevăzute pentru îndeplinirea indicatorului de etapă raportat la valoarea respectivei cererii sau ca procent în limita a 5% din valoarea eligibilă a contractului de finanțare, în situația neîndeplinirii a 3 indicatori de etapă consecutivi din motive imputabile beneficiarului/liderului de parteneriat și/sau partenerilor;

d) suspendarea implementării proiectului, până la încetarea cauzelor obiective care afectează derularea activităților și atingerea indicatorilor de etapă;

e) rezilierea contractului de finanțare de către autoritatea de management;

f) alte măsuri specifice prevăzute în contractual de finanțare, cu respectarea prevederilor naționale și regulamentelor europene aplicabile.

În cazul nerealizării indicatorilor de etapă din primul an de implementare în decurs de 6 luni de la finalizarea primului an de implementare, din motive imputabile beneficiarului/liderului de parteneriat și/sau partenerilor acestuia, precum și în situația unor întârzieri semnificative în îndeplinirea indicatorilor de etapă care afectează substanțial sau fac imposibilă realizarea obiectivelor și atingerea rezultatelor proiectului asumate prin contractul de finanțare, AM PR Centru poate proceda la rezilierea contractului de finanțare potrivit prevederilor art. 37 și 38 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 133/2021 și recuperarea sumelor deja plătite beneficiarului.

Măsurile pentru neîndeplinirea indicatorilor de etapă se vor aplica gradual.

Planul de monitorizare al proiectului poate face obiectul unor modificări prin act adițional la contractul de finanțare.

12.ASPECTE PRIVIND MANAGEMENTUL FINANCIAR

În procesul de implementare a proiectelor, Autoritatea de Management utilizează atât mecanismul cererilor de plată, cât și cel al rambursării cheltuielilor efectuate, precum și posibilitatea de acordarea a unei prefinanțări Beneficiarilor, la solicitarea acestora.

Mecanismul cererilor de prefinanțare/plată/rambursare are în vedere verificarea de către AM PR Centru a eligibilității cheltuielilor aferente implementării unui proiect, urmând ca plățile să se efectueze numai dacă sunt îndeplinite cumulativ condițiile de eligibilitate prevăzute în Hotărârea Guvernului nr. 873/2022 pentru stabilirea cadrului legal privind eligibilitatea cheltuielilor efectuate de beneficiari în cadrul operațiunilor finanțate în perioada de programare 2021-2027 prin Fondul european de dezvoltare regională, Fondul social european Plus, Fondul de coeziune și Fondul pentru o tranziție justă, în termenele prevăzute în Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 133/2021. Aceste termene sunt respectate pentru toate etapele proceselor de verificare și autorizare realizate la nivelul Autorității de Management.

Detalii privitoare la cele menționați mai sus, precum și documentele obligatorii necesare a fi depuse se regăsesc în Manualul Beneficiarului, disponibil pe www.regiocentru.ro, precum și în Contractul de finanțare.

12.1. Mecanismul cererilor de prefinanțare

Cererea de prefinanțare reprezintă cererea depusă de către un beneficiar/lider de parteneriat prin care se solicită Autorității de Management virarea sumelor necesare pentru plata cheltuielilor necesare implementării proiectelor finanțate din fonduri europene, fără depășirea valorii totale eligibile a contractului de finanțare, așa cum sunt prevăzute în bugetele contractelor.

Beneficiarii vor întreprinde măsurile necesare deschiderii unui cont de disponibil la unitățile teritoriale ale Trezoreriei statului, în vederea încasării, după verificarea Cererilor de prefinanțare, a sumelor solicitate

Pentru verificarea cererii de prefinanțare, experții din cadrul AM PR au la dispoziție un termen de maxim **15 zile lucrătoare** de la data depunerii cererii de către beneficiar, în cazul în care sunt necesare clarificări, termenul anterior menționat se întrerupe pe perioada clarificărilor, fără ca durata cumulată de întrerupere a acestora să poată depăși 10 zile lucrătoare.

Condițiile acordării prefinanțării, termenele procedurale aplicabile, precum și conținutul dosarului cererii de prefinanțare se regăsesc în Manualul beneficiarului disponibil pe www.regiocentru.ro.

12.2. Mecanismul cererilor de plată

Cererea de plată reprezintă cererea depusă de către un beneficiar/lider al unui parteneriat prin care se solicită Autorității de Management virarea sumelor necesare pentru plata cheltuielilor eligibile, rambursabile, conform contractului de finanțare, în baza facturilor, facturilor de avans, statelor privind plata salariilor, a statelor/centralizatoarelor pentru acordarea burselor, subvențiilor, premiilor și onorariilor.

Beneficiarii vor întreprinde măsurile necesare deschiderii unui cont de disponibil la unitățile teritoriale ale Trezoreriei statului/ Instituții financiare bancare, în vederea încasării, după

verificarea cererilor de plată, a cheltuielilor rambursabile și a contravalorii taxei pe valoarea adăugată (conform contractului de finanțare) aferentă cheltuielilor eligibile

Pentru verificarea cererii de plată, experții din cadrul AM PR au la dispoziție un termen de maxim 20 zile lucrătoare de la data depunerii acesteia de către beneficiar. În cazul în care sunt necesare clarificări, termenul anterior menționat se întrerupe pe perioada clarificărilor, fără ca durata cumulată de întrerupere a acestora să poată depăși 10 zile lucrătoare.

Detalii privind mecanismul cererilor de plată, termenele procedurale aplicabile, precum și conținutul dosarului cererii de plată se regăsesc în Manualul beneficiarului disponibil pe www.regiocentru.ro.

12.3. Mecanismul cererilor de rambursare

Cererea de rambursare reprezintă cerere depusă de către un beneficiar/lider al unui parteneriat prin care se solicită Autorității de Management virarea sumelor aferente cheltuielilor eligibile efectuate conform contractului de finanțare sau prin care se justifică utilizarea prefinanțării.

Beneficiarii vor întreprinde măsurile necesare deschiderii unui cont de disponibil la unitățile teritoriale ale Trezoreriei statului/ instituții financiare bancare, în vederea încasării, după verificarea cererilor de rambursare, a cheltuielilor rambursabile și a contravalorii taxei pe valoarea adăugată (conform contractului de finanțare) aferentă cheltuielilor eligibile

Pentru verificarea cererii de rambursare, experții din cadrul AM PR au la dispoziție un termen de maxim 20 zile lucrătoare de la data depunerii acesteia de către beneficiar. În cazul în care sunt necesare clarificări, termenul anterior menționat se întrerupe pe perioada clarificărilor, fără ca durata cumulată de întrerupere a acestora să poată depăși 10 zile lucrătoare.

Detalii privind mecanismul cererilor de rambursare, termenele procedurale aplicabile, precum și conținutul dosarului cererii de rambursare se regăsesc în Manualul beneficiarului disponibil pe www.regiocentru.ro.

12.4. Graficul cererilor de prefinanțare/plată/rambursare

Graficul cererilor de prefinanțare/plată/rambursare va fi atașat în etapa de contractare, reprezentând o anexa a contractului de finanțare, acesta urmând a fi generat de sistemul informatic MySMIS2021/ SMIS2021+ . Acesta va fi elaborat în baza informațiilor cuprinse în cererea de finanțare și anexele sale privitoare la calendarul activităților previzionate, planificarea achizițiilor necesar a fi derulate și bugetul proiectului.

În conformitate cu prevederile Contractului de finanțare, Graficul de a cererilor de prefinanțare/plată/rambursare a cheltuielilor va putea fi modificat prin Notificarea beneficiarului, care nu va face obiectul aprobării de către AM, cu respectarea condiționalităților stabilite prin Ghidul Solicitantului și detaliate prin Condițiile specifice aferente contractului de finanțare.

12.5. Vizitele la fața locului

În perioada de implementare a proiectului, AM PR va efectua o vizită la fața locului la momentul rambursării a 50% din valoarea eligibilă a contractului de finanțare și o vizită la cererea de rambursare finală, cu excepția proiectelor pentru care obiectivul este dotarea cu echipamente, caz în care se va efectua doar o vizită la cererea de rambursare finală.

În cazul proiectelor care au de transmis o singură cerere de rambursare, aceasta va fi verificată și la fața locului.

De asemenea, proiectele care, conform graficului, au de transmis maximum două cereri de rambursare, verificarea la fața locului va fi efectuată la cererea de rambursare finală.

Autoritatea de Management poate să efectueze și alte vizite la fața locului aferente cererilor de rambursare sau cererilor de plată, în perioada de implementare a proiectului, dacă este cazul.

Efectuarea vizitei pe teren va avea drept scop:

- ✓ Verificarea existenței livrabililor (format fizic sau electronic) / bunurilor obținute în cadrul proiectului și corespondența acestora din punct de vedere tehnic și financiar cu cele din factură/contract de achiziție publică/procese-verbale;
- ✓ Verificarea corelării stadiului lucrărilor executate cu lucrările decontate pe parcursul implementării;
- ✓ Verificarea realizării activității de publicitate a proiectului, așa cum este prevăzut în contractul de finanțare;

Verificarea stadiului de implementare, în conformitate cu Planul de monitorizare, respectiv dacă există întârzieri în implementarea proiectului.

13. MODIFICAREA GHIDULUI SOLICITANTULUI

13.1. Aspectele care pot face obiectul modificărilor prevederilor ghidului solicitantului

Aspectele prevăzute în cadrul prezentului Ghid se raportează la legislația în vigoare. Modificarea prevederilor legate în vigoare poate determina AMPR să solicite documente suplimentare și/sau respectarea unor condiții suplimentare față de prevederile prezentului ghid, pentru conformarea cu modificările legislative intervenite.

Solicitanții la finanțare au obligația de a respecta legislația în vigoare la nivel național și european, inclusiv a modificărilor intervenite pe parcursul procesului de evaluare, selecție, contractare a proiectelor, modificări intervenite ulterior lansării prezentului ghid.

Identificarea unor aspecte ce pot îmbunătăți procesul de evaluare, selecție și contractare poate determina solicitări de documente suplimentare din partea AM PR, solicitări la care potențialii beneficiari au obligația de a răspunde, în caz contrar cererea de finanțare putând fi respinsă din procesul de evaluare, selecție și contractare.

Pentru aplicarea celor menționate mai sus, AM PR Centru poate emite corrigendum-uri de modificare/ completare a prevederilor prezentului ghid,

De asemenea, AM PR poate emite instrucțiuni având ca obiect clarificări și interpretări ale prevederilor prezentului ghid, cu condiția ca acestea să nu modifice/să completeze prevederile acestuia

În funcție de modificările intervenite, AMPR se va asigura de respectarea principiului privind tratamentul egal și nediscriminatoriu aplicabil tuturor solicitanților la finanțare, asigurând totodată și transparența sistemului de evaluare și selecție prin publicarea tuturor modificărilor și condițiilor suplimentare intervenite ulterior publicării prezentului ghid.

13.2. Condiții privind aplicarea modificărilor pentru cererile de finanțare aflate în procesul de selecție (condiții tranzitorii)

În situația în care este necesară emiterea de corrigendum-uri de modificare/ completare a prevederilor prezentului ghid sau de instrucțiuni privind clarificări și interpretări ale prevederilor prezentului ghid, în cuprinsul acestora vor fi precizate și dispozițiile tranzitorii cu privire la proiectele aflate în procesul de evaluare, selecție și contractare.

AM PR se va asigura de respectarea principiului privind tratamentul egal și nediscriminatoriu aplicabil tuturor solicitanților la finanțare, asigurând totodată și transparența sistemului de evaluare și selecție prin publicarea tuturor modificărilor și condițiilor suplimentare intervenite ulterior publicării prezentului ghid.

14.ANEXE

Anexa 1	Instrucțiuni de completare formular cerere de finanțare
Anexa 2	Declarația unică
Anexa 3	Grila ETF
Anexa 4	Grila de verificare eligibilitate și contractare
Anexa 5	Grila de verificare a documentației tehnico economice DALI
Anexa 6	Grila de verificare a documentației tehnico economice SF mixt
Anexa 7	Grila de verificare a documentației tehnico economice PT
Anexa 8	Model orientativ Hotărâre aprobare proiect
Anexa 9	Model Acord de parteneriat
Anexa 10	Declarație privind nedeductibilitatea TVA
Anexa 11	Declarație privind conformitatea documentelor din MySmis
Anexa 12	Notă privind fundamentarea costurilor
Anexa 13	Lista de echipamente/ lucrări/ servicii
Anexa 14	Macheta de analiza și previziune financiară (inclusiv matricea de corelare buget – deviz)
Anexa 15	Raport privind stadiul fizic al investiției
Anexa 16	Tabel centralizator numere cadastrale
Anexa 17	Planul de monitorizare
Anexa 18	Contract de finanțare_conditii generale si specifice

